

COLEGIUL ECONOMIC "DIONISIE POP MARȚIAN"
510150, Alba Iulia, str. Octavian Goga, nr.11, jud. Alba
Telefon: +4 0258 811 468; e-mail: dpm.alba@isjalba.ro
www.colegiuleconomicdpm.ro

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII**

Nr. înregistrare: 2480 /08.12.2025,
Aprobat în C.A. 08.12.2025

Avizat Director
Prof. Cetean Ioan Emil

Plan de acțiune al școlii 2021-2027

**Plan Operațional
2025-2026
ACTUALIZAT**

CUPRINS

<i>PARTEA I – CONTEXTUL</i>	3
<i>I.1. Viziunea și misiunea școlii</i>	3
<i>I.2. Profilul actual al școlii (scurtă introducere despre școală)</i>	4
<i>I.3. Analiza rezultatelor anului trecut</i>	4
<i>I.4. Contextul european și național</i>	8
<i>I.5. Priorități și obiective la nivel regional și local</i>	9
<i>I.6 Ținte, obiective strategice și obiective specifice pentru COLEGIUL ECONOMIC "DIONISIE POP MARȚIAN" 2021 – 2027</i>	10
<i>PARTEA A II-A –ANALIZA NEVOILOR</i>	11
<i>II.1. Analiza mediului extern</i>	11
II.1.1 Tendințe demografice	11
II.1.2. Analiza mediului economic	16
II.1.3 Tendințe privind populația școlară.....	26
II.1.4 Piața muncii	26
II.1.5. Șomajul înregistrat	27
II.1.6 Concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT	35
II.1.7. Previzuni privind oferta educațională pentru satisfacerea nevoilor viitoare de forță de muncă.....	39
<i>II.2. Analiza nevoilor - Mediul intern (Autoevaluarea)</i>	43
II.2.1. Analiza mediului intern– auto-evaluarea internă	43
II.2.2. Calificări și curriculum	44
<i>II.3. Resurse umane</i>	46
II.3.1. Personal angajat	46
II.3.2. Elevii	51
II.3.3. Promovabilitatea la examenul de Bacalaureat și examenul de certificare a competențelor profesionale	52
II.3.4. Frecvența și starea disciplinară	54
II.3.5. Consiliere și orientare vocațională oferită elevilor	56
II.3.6. Materiale și resurse didactice	58
II.3.7. Predarea și învățarea	60
II.3.8. Activități educative școlare și extrașcolare	66
1. Proiect local – „START-UP XI: lansarea firmelor de exercițiu”	69
2. Proiect regional – „Din ȘCOALĂ spre REALITATE – prin firma de exercițiu”	69
II.3.9. Parteneriate și colaborări	73
II.3.10. Asigurarea calității	75
II.4. Calitatea managementului.....	79
II.5. Rezultatele proceselor de auto-evaluare.	79
<i>PARTEA A III-A –PLANUL OPERAȚIONAL</i>	89
<i>III.1. Planul operațional pentru anul școlar 2025-2026</i>	89
<i>III.2. Planul de școlarizare pentru anul 2025-2026</i>	97
<i>III.3. Planul de dezvoltare profesională a personalului</i>	97
<i>PARTEA A IV-A - CONSULTARE, MONITORIZAREA și EVALUARE</i>	98
<i>IV.1 Consultare, organizare</i>	98
<i>IV.2 Monitorizare și evaluare</i>	99

PARTEA I – CONTEXTUL

Procesul de planificare în sistemul de educație și formare profesională *pe termen lung* este structurat pe patru niveluri: (1) strategiile elaborate la nivel național de Ministerul Educației și Cercetării, (2) Planurile Regionale de Acțiune pentru Învățământul profesional și tehnic (PRAI), (3) Planurile locale (PLAI – la nivel județean) și (4) Planurile de acțiune ale școlilor (PAS).

Procesul de planificare PRAI-PLAI-PAS a debutat în 2003 și este supus unei revizuirii anuale. Începând cu 2021, s-a adoptat ca orizont de planificare anul 2027 (pentru acoperirea perioadei adoptate de Planul național și Planurile regionale de dezvoltare 2021-2027, acestea, la rândul lor, fiind sincronizate cu orizontul de planificare al programelor UE).

Agentia de Dezvoltare Regională (ADR) a elaborat Planul de Dezvoltare Regională cu referințe la aspecte economice și la resurse umane.

Regiunea de dezvoltare CENTRU este formată din județele : Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu, cu sediul în Alba Iulia.

S-a elaborat Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic la nivelul Regiunii Centru (PRAI). Acesta realizează o analiză a mediului economic și a ofertei educaționale la nivelul regiunii, în perspectiva anului 2020, în contextul politicilor și priorităților europene în domeniul ocupării forței de muncă, al educației și formării profesionale.

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltare IPT (PLAI) a fost elaborat în strânsă legătură cu PRAI, care își propune să contribuie în mod specific la atingerea obiectivelor stabilite prin PRAI corespondenței dintre oferta sistemului de educație și formare profesională și comanda socială, dintr-o perspectivă integrată a nevoilor de dezvoltare economică și socială a județului și regiunii.

De asemenea, PLAI oferă un cadru de referință pentru elaborarea și armonizarea planurilor elaborate de fiecare școală în parte. Documentul este realizat de o echipă formată din membrii ai Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională (CLDPS).

Scopul principal al PLAI este de a contribui, prin măsuri coordonate cu celelalte niveluri de planificare, la îmbunătățirea corespondenței dintre oferta sistemului de educație și formare profesională și comanda socială, dintr-o perspectivă integrată a nevoilor de dezvoltare economică și socială a județului și regiunii.

Planul de Acțiune al Școlii (P.A.S.) prefigurează dezvoltarea I.P.T. în cadrul Colegiului Economic "Dionisie Pop Marțian" Alba Iulia, care definește scopul și rolul unității școlare, pe care aceasta îl va avea în realizarea programului de dezvoltare a IPT de la nivel național, regional și local.

I.1. Viziunea și misiunea școlii

Deviza școlii

Este ușor să înveți a merge. Important este încotro te îndrepti. Știm că nu toți copiii sunt la fel. Noi, împreună cu familia ta, te călăuzim spre reușită și împlinire, căci tu ne reprezinți.

Misiunea școlii

Ne dorim să oferim locuitorilor din orașul Alba Iulia și zonele limitrofe oportunități de educație (și instruire) accesibilă, de înaltă calitate, sprijinind în același timp dezvoltarea carierei, sporirea calității vieții și prosperitatea economică.

Școala oferă șanse egale elevilor pentru dezvoltarea competențelor profesionale și de cultură generală din domeniile turism și servicii, asigurând însușirea limbajelor necesare integrării sociale și comunitare prin: comunicarea estetică, cunoașterea limbilor străine, utilizarea calculatorului, dobândirea competențelor antreprenoriale și de comportament ale cetățeanului european.

De asemenea, asigură continuarea învățării de-a lungul întregii vieți, pentru adaptarea la schimbările tehnologice specifice economiei bazate pe dezvoltare.

În toate activitățile, școala promovează calitatea, dezvoltarea creativității, responsabilitatea, încrederea în sine, toleranța și respectul pentru personalitatea fiecărui individ.

Pentru aceasta ne propunem:

1. Constituirea imaginii școlii în raport cu contextul politic, economic, social, tehnologic și ecologic.
2. Promovarea unui învățământ de calitate în contextul climatului concurențial actual de descentralizare și autonomie instituțională.
3. Menținerea unui nivel ridicat de formare profesională având în vedere dinamica resurselor și a contextelor de pe piața muncii.

I.2. Profilul actual al școlii (scurtă introducere despre școală)

În 1924 se înființează la Alba Iulia prima școală cu caracter economic “Școala Superioară de Comerț”, care în 1935 primește denumirea de “Liceul Economic”. Din 1974 a purtat numele de Liceul Economic, Administrativ și de Servicii “Avram Iancu” Alba Iulia. Unitatea a avut profilul comerț și alimentație publică, ulterior adăugându-se profilul finanțe-contabilitate. Evoluția constant pozitivă ca și unică unitate de învățământ pentru domeniul economic a dus la preschimbarea numelui, în anul 2000, în Colegiul Economic “Dionisie Pop Marțian”, în memoria marelui statistician, originar din județul Alba

Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” este situat în municipiul Alba Iulia, str. Octavian Goga, nr. 11.

Colegiul Economic se înscrie în sistemul de învățământ preuniversitar a județului Alba, manifestându-se ca o individualitate bine conturată prin oferta educațională, prin paleta de realizări a elevilor colegiului și prin cererea de specialiști absolvenți ai colegiului.

Interacțiunea școlii cu mediul social, cultural și economic au dus la transformarea școlii într-un centru de resurse educaționale și de servicii oferite comunității. Școala noastră este ofertantului viabil de formare profesională în domeniile: servicii, comerț, turism și alimentație din județul Alba.

Suntem reuniți într-un parteneriat – elevi, profesori, părinți, agenți economici, comunitate – pentru a forma absolvenți competenți, autonomi, responsabili, în măsură să decidă asupra propriei cariere și să devină cetățeni activi.

Învățământul liceal este organizat pentru filiera tehnologică, profilul servicii și pregătește în prezent elevi în domeniile economic-comerț, turism și alimentație publică. Finalizarea învățământului liceal, se face în următoarele calificări profesionale de nivel 4: tehnician în activități economice, tehnician în turism, tehnician în gastronomie, organizator banqueting, tehnician în activități de comerț, tehnician în achiziții și contractări.

Clasele a IX-a aparțin filierei tehnologice, domenii de bază: economic, comerț și turism și alimentație, clasa a X a este aferentă domeniului Servicii – Turism și Alimentație, iar apoi pe baza ofertei școlare și a opțiunii elevilor învățământul liceal, se continuă în clasele a XI a și a XII a cu calificări specifice domeniului „Economic, administrativ, poștă”, „Economic, comerț și servicii” și domeniului „Turism și alimentație”.

Învățământul profesional, este organizat prin Școala Profesională de 3 ani, care oferă posibilitatea obținerii certificatului de nivel III de calificare în domeniul „Turism și alimentație, pregătind elevii în meseriile: bucătar și ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație.

Oferta de pregătire profesională este adaptată la schimbările structurale marcate în principal de industria în proces de restructurare, în paralel cu creșterea ponderilor serviciilor, industriei alimentare. Calificările pentru care școala noastră oferă pregătire, sunt în domenii în care acoperirea este insuficientă față de nevoile comunității.

I.3. Analiza rezultatelor anului trecut

Realizările anului 2024-2025 sunt:

- s-a continuat implementarea noilor strategii didactice **privind învățarea centrată pe elev**
- comisia de evaluare și asigurare a calității a implementat manualul de autoevaluare și a contribuit la îmbunătățirea calității educației în școală
- au fost realizate evaluări externe pentru validarea rapoartelor de autoevaluare
- a existat o bună conlucrare între colegiu și agenții economici cu care se mențin relații de parteneriat asigurându-se condiții optime pentru instruirea practică a elevilor.
- În acest sens s-au realizat un număr de peste **46 contracte de colaborare**

- personalul didactic a fost implicat în acțiunile de formare prin CCD, participând la examenele de obținere a gradelor didactice
- s-au desfășurat cu succes activitățile planificate pentru «Ziua Porților Deschise» și a Târgului Regional al Firmelor de Exercițiu la care au participat elevi, părinți, comunitatea locală, presa, cadre didactice. Cu această ocazie vizitatorii au putut vedea dotările și activitățile desfășurate de elevii școlii în cabinete, laboratoare și ateliere de practică, activitățile desfășurate de către elevi pentru dobândirea competențelor de specialitate. La sfârșitul vizitei elevii au primit pliante cu oferta educațională, ghidul de orientare școlară și profesională și au completat un chestionar în care au menționat impresiile și opțiunile legate de oferta educațională.
- în anul școlar 2024–2025, la Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” din Alba Iulia, toți cei 217 elevi din clasele a XI-a și a XII-a sunt integrați în activitatea celor 26 de firme de exercițiu active, ceea ce asigură o acoperire completă a procesului educațional specific formării antreprenoriale. Participarea este una 100% inclusivă, toți elevii fiind asociați activi în cadrul firmelor, implicați în activitățile economice simulate, pe baza unei repartiții clare pe funcții, departamente și responsabilități. Această abordare integrativă garantează dezvoltarea echilibrată a competențelor economice, sociale și civice. Cadrele didactice au participat și susținut lucrări la sesiunea de lucrări științifice « Zilele Școlii Albei »
- participarea unui număr mare de cadre didactice în organizarea și desfășurarea examenelor naționale (evaluare națională, certificare a competențelor profesionale, bacalaureat, examen de titularizare și definitivare în învățământ, în calitate de președinți la centrul zonal de evaluare, vicepreședinți la centrul de examen și de evaluare, membrii în comisii.)
- la examenul de bacalaureat procentul de promovabilitate a fost de 98,64 %,
- rezultatele examenelor pentru certificarea competențelor profesionale la liceu reflectă o bună pregătire profesională a elevilor, menținându-se un procent constant de promovabilitate de 99,22%, cât și la școala profesională 100%
- a existat catalogul electronic SoftSchool ușurând în acest fel colaborarea cu elevii, părinții
- în cadrul programelor naționale „Școala Altfel” (03–07.02.2025) și „Săptămâna Verde” (07–11.04.2025) au fost organizate cel puțin 5 ateliere interactive și acțiuni ecologice (dezvoltare durabilă și stil de viață sănătos), la care au participat și elevii din clasele a XI-a și a XII-a, integrați în firmele de exercițiu. Dintre acestea menționăm: atelierele „Drumuri și drumeții” și „Eu și emoțiile” (06–07.02.2025), vizitele tematice la Muzeul de Științele Naturii Aiud, activitățile „Frige planeta – schimbările climatice”, „Deșeurile – sursă de poluare”, „Suflet de copac – Să protejăm pădurea!” și „Astăzi mâncăm verde” (07–11.04.2025), însoțite de acțiuni de colectare selectivă, reciclare creativă, protejare a spațiilor verzi și promovare a unei alimentații sănătoase.
- pentru adoptarea sustenabilă a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale, școala a planificat și derulat minimum 3 ateliere de formare pentru profesori coordonatori și cel puțin 5 sesiuni aplicative pentru elevii din firmele de exercițiu. Aceste activități au vizat atât familiarizarea cu platforma națională „Education for New Generation”, cât și utilizarea responsabilă a instrumentelor de tip AI în activitatea firmelor. Profesorii și elevii au folosit aplicații bazate pe IA pentru: elaborarea de materiale promoționale (texte, afișe, pliante, bannere) pentru firme precum MOTIONUP (CAEN 3832/1392), NIRVANA (CAEN 8130/4719), HELIOS SOLUTIONS (CAEN 4652 – echipamente electronice) sau FOOD MASTERS (CAEN 5610), structurarea prezentărilor pentru târguri și competiții, realizarea analizelor de tip SWOT și a scenariilor de dezvoltare a afacerii.
- promovarea în media locală, pe site-ul școlii și/sau pe rețelele sociale a minimum 4 activități antreprenoriale realizate de elevi prin firmele de exercițiu, contribuind la transferul de bune practici către alte școli și la creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic. Acest obiectiv este prevăzut explicit în indicatorii de performanță din PAS 2024, Partea a III-a – Planul operațional, III.1 Curriculum, Prioritatea 1.

ANALIZA SWOT:

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Oferta educațională adaptată a pieței muncii; • Se pot obține certificate profesionale de tehnician în activități economice, tehnician în comerț, tehnician în achiziții și contractări, tehnician în turism – intensiv engleză, organizator banqueting, tehnician în gastronomie - intensiv franceză; bucătar, ospătar chelner (vânzător) în unități de alimentație publică; • Obținerea certificatelor ECDL, Colegiul fiind centru pentru testare a elevilor și cadrelor didactice; • Încadrarea cu personal calificat în proporție de 98%, din care peste 83% titulari; • 15 cadre didactice au statutul de formator; • 10 cadre didactice au statul de autori și coautori de manual sau material didactice auxiliare; • Ponderea cadrelor didactice cu performanțe în activitatea didactică este de 45 %; • 25% dintre cadrele didactice formate prin masterat, studii post universitare; • elaborare CDL și CDS; • existența a unui număr de 4 formatori naționali; • existența de autori de manuale la Marketing, Economia întreprinderii, Matematică, auxiliare curriculare la Matematică, Marketing, Gastronomie, Comportament și etică profesională, Patrimoniu turistic; • Media de admitere la liceul tehnologic 7,92 2024; • Promovarea la examenul de bacalaureat: 98,64% în 2024-2025; • Existența unei rețele consolidate de firme de exercițiu (23), cu tradiție și rezultate constante la nivel județean, regional și național, care asigură integrarea tuturor elevilor din clasele a XI-a și a XII-a în activități antreprenoriale autentice. • Colaborarea cu parteneri economici, firme mamă și instituții de învățământ superior constituie un avantaj major, asigurând relevanța pentru piața muncii,	• Dificultăți în parteneriatele cu agenții economici pentru practica în domeniile și calificările profesionale Nivel 4: Economic/Tehnician în activități economice, Comerț/Tehnician în achiziții și contractări, Turism și alimentație, Tehnician în turism, Turism și alimentație /Tehnician în gastronomie, Turism și alimentație / Organizator banqueting; • Laboratoare de specialitate cu dotări inutilizabile; • Spațiile cu destinație de laborator/atelier sunt insuficient dotate pentru desfășurarea programului școlar în condițiile desfășurării unor ore (informatică, engleză și franceză) pe grupe; • Lipsa softului educațional pentru aria Tehnologii; • Utilizarea redusă a mijloacelor tehnice și moderne în procesul de predare – învățare; • 45% din cadrele didactice nu sunt formate pe metoda proiect • 20% dintre cadrele didactice nu aplică metode active-participative • Doar 25% dintre profesori pot comunica într-o limbă străină; • Nu se cunoaște specificul calificărilor și potențialul acestora pe piața muncii/ nu se elaborează planuri de carieră/ slabe competențe antreprenoriale; • Fondul de carte de la biblioteca școlară necesită actualizare; • Supraîncărcarea fișei postului a personalului de conducere, îndrumare și control și a personalului didactic auxiliar și nedidactic; • Bugetul alocat nu satisface necesitățile de funcționare optimă a școlii; • Grad inegal de implicare și pregătire a tuturor cadrelor didactice în utilizarea firmelor de exercițiu, ceea ce face ca potențialul educațional al FE să nu fie valorificat uniform la nivelul tuturor claselor și

transfer de bune practici și creșterea vizibilității școlii ca centru de excelență în învățământul economic și antreprenorial; • Promovarea oportunităților egale; • Acces permanent la internet pentru cadrele didactice și elevi; • Oferirea echipamentelor IT elevilor aflați în imposibilitatea de a participa la orele online din cauza lipsei acestora; • existența catalogului electronic • Cadre didactice cu experiență și implicare în proiecte educaționale și concursuri • Participarea elevilor la olimpiade și competiții cu rezultate bune și foarte bune • Implementarea metodelor interactive și moderne de predare (dezbateri, investigație, proiect) • Colaborare eficientă între profesorii din cadrul ariilor curriculare pentru activități interdisciplinare și evenimente culturale • Utilizarea constantă a resurselor digitale la ore	specializărilor; • Lipsa unei finanțări dedicate din partea bugetului de stat pentru activitățile derulate prin firmele de exercițiu, ceea ce determină o dependență crescută de resursele proprii ale școlii și de sponsorizări/parteneriate, limitează numărul de participări la târguri și competiții și îngreunează achiziția materialelor necesare pentru desfășurarea în condiții optime a activităților antreprenoriale; • Slabă participare la cursuri de formare și perfecționare datorită accesului la aceste cursuri prin achitare de taxe • Necesitatea diversificării metodelor de evaluare alternative
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Existența Programului Erasmus+Mobilitate VET și accesul la programe de finanțare pentru profilul Servicii; • Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social –formarea elevilor și a profesorilor; • Pregătirea de calitate a elevilor, la nivelul standardelor europene; • Formarea cadrelor didactice în universități și CCD; • Folosirea cadrului descentralizat în îmbunătățirea calității educației; • Adaptabilitatea absolvenților pentru o piață a locurilor de muncă în continuă schimbare; • Pregătirea elevilor axată pe dezvoltarea creativității; • Accesul la programe naționale și europene dedicate educației antreprenoriale, dezvoltării durabile oferă școlii șansa de a consolida și extinde rețeaua de firme de exercițiu, de a diversifica activitățile și de a crește vizibilitatea și prestigiul instituției.	• Repartizarea computerizată centrată pe performanțe școlare fără legătură cu aptitudinile elevilor; • Situația precară a familiilor de unde sunt selecționați elevii; • Informarea superficială a absolvenților de gimnaziu despre oferta de școlarizare și potențialul calificărilor pe piața muncii, fără implicarea agenților economici și a AJOFM • Insuficienta implicare a agenților economici în elaborarea CDL și CDS, organizarea stagiilor de practică; • Degradarea spațiilor școlare /uzura echipamentelor; • Existența unui plafon foarte scăzut pentru acordarea de burse școlare; • Peste 45% dintre elevi fac naveta; • Scăderea interesului elevilor pentru calificările economice și migrarea către alte filiere sau unități de învățământ, în contextul schimbărilor demografice și al ofertei educaționale concurente, poate conduce la reducerea

• Posibilitatea implementării programelor de formare/dezvoltare profesională și a celor specifice; • Implicarea Consiliului Local în realizarea lucrărilor ce privesc funcționarea unității de învățământ în bune condiții (igienizare, renovare, dotare); • Colaborare bună cu Poliția și Jandarmeria locală, ISJ și CCD Alba, Consiliul Județean Alba, Consiliul Local Alba Iulia, Primăria Municipiului Alba Iulia, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de muncă; • Dezvoltarea și modernizarea bazei materiale prin realizarea de proiecte de dezvoltare și parteneriat; • bună colaborare a școlii cu partenerii sociali din zonă și cu marea majoritate a familiilor elevilor; • Inserția absolvenților pe piața muncii • Evaluarea calității procesului de învățământ și a parteneriatului profesori – elevi – părinți; • Varietatea cursurilor de formare și perfecționare organizate de ONG, CCD. • Posibilitățile financiare de stimulare, motivare a cadrelor didactice prin participare la diferite proiecte cu finanțare europeană • Concursuri și proiecte naționale pe limbi moderne și limba română • Acces la platforme educaționale digitale gratuite • Posibilitatea de colaborare cu centre culturale (Muzeul Unirii, Biblioteca Județeană L. Blaga etc.) • Participare la cursuri de formare pe competențe lingvistice și pedagogie modernă • Activități în cadrul „Săptămânii Școala Altfel” și „Săptămânii Verzi” cu componentă comunicativă	numărului de elevi implicați în firmele de exercițiu și la diminuarea resurselor alocate acestor activități. • Oportunitate: școlară se află în continuă scădere până în 2025; • Migrația externă a părinților • Fondurile bănești nu sunt suficiente pentru stimularea cadrelor didactice și elevilor, pentru achiziționarea unor echipamente și materiale didactice, pentru întreținerea spațiilor școlare; • Încărcarea elev / calculator nu oferă posibilitatea desfășurării în condiții de calitate a programului educativ; • Uzura morală și fizică a materialului didactic în laboratorul de bucătărie; • Uzură morală și fizică a mobilierului școlar în proporție de 20 %; • Agenția de turism nu este integrată în circuitul turistic • Scăderea motivației elevilor pentru lectură și învățarea limbilor moderne • Suprasolicitarea cadrelor didactice prin modificări curriculare succesive • Lipsa de implicare a unor elevi în activități de comunicare orală • Posibilă reducere a fondurilor pentru achiziționarea de materiale didactice • Riscul dependenței excesive de tehnologie în detrimentul competențelor tradiționale
--	---

I.4. Contextul european și național

Contextul european

Educația și formarea profesională, în strânsă legătură cu politicile de ocupare a forței de muncă, constituie una dintre componentele prioritare ale politicilor și programelor UE. – (sursa PLAI și PRAI)

Coordonarea obiectivelor de dezvoltare a județului Alba cu instrumente financiare ale UE - prioritățile 2021-2027

Dezvoltarea județului Alba se bazează deopotrivă pe economia rurală și pe cea urbană. Programele propuse în cadrul strategiei au nevoie de finanțare, din care o parte semnificativă poate fi accesată din fondurile europene ce accoperă dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală.

Prioritate: O Europă mai socială - punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale

Domeniul: Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților (088)

Politica

- Politica 2.2.a. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de educație
- Politica P1.2a: Adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii
- Politica P1.2b: Promovarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității forței de muncă
- Politica P1.2c: Îmbunătățirea accesului pe piața muncii

Prioritate: O Europa mai aproape de cetățeni - dezvoltarea durabilă și integrată a zonelor urbane, rurale prin inițiative locale

Domeniul: Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice conexe (128)

Politica

- Politica 1.5b. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor turistice și de recreere

1.5. Priorități și obiective la nivel regional și local

Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” se află situat în județul Alba, în Regiunea 7 Centru, Zona IX de restructurare. Acest proces de restructurare a afectat zone importante, fapt care a generat și va genera în continuare creșterea șomajului.

Pe fondul potențialului de dezvoltare pe care îl are regiunea 7 Centru și în conformitate cu strategia de dezvoltare a județului Alba, se desprinde nevoia diversificării activităților economice în domeniul comerț-servicii, ceea ce presupune implicarea școlii noastre în formarea profesională a tinerilor pentru calificări în aceste domenii.

Planul local de acțiune PLAI vizează dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic la nivelul județului Alba fiind elaborat în strânsă legătură cu PRAI.

Prin analizarea PRAI și PLAI rezultă o serie de **priorități, obiective și ținte**.

PRIORITĂȚI, OBIECTIVE și ȚINTE- REGIUNEA CENTRU și JUDEȚUL ALBA 2021-2027
PRIORITATEA 1 Corelarea ofertei IPT din județ cu nevoile de calificare
Obiectiv: 1.1 Identificarea nevoilor de calificare
Ținta 1.1.1 Obținerea de informații credibile, de calitate, periodic actualizate și accesibile privind nevoile de calificare
Obiectiv: 1.2 Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare
Ținta 1.2.1 Ajustarea structurii ofertei pe termen lung la nevoile de calificare (pe domenii de pregătire și calificări)
Ținta 1.2.2 Creșterea nivelului de calificare și gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile viitoare ale unei economii în schimbare
Obiectiv: 1.3 Diversificarea serviciilor oferite de școală
Ținta 1.3.1 Implicarea activă a școlii în programe de formare a adulților și alte servicii în folosul comunității
Obiectiv: 1.4 Asigurarea calității serviciilor oferite prin școală
Ținta 1.4.1 Îmbunătățirea asigurării calității și implementarea recomandărilor EQAVET pentru sistemul de asigurare a calității în ÎPT
PRIORITATEA 2 Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere
Obiectiv 2.1 Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă
Ținta 2.1.1 : Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere
PRIORITATEA 3 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și dotării școlii

Obiectiv 3.1 Îmbunătățirea condițiilor de învățare în școală
Ținta 3.1.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și TIC
Ținta 3.2.2 Dotarea cu echipamente de instruire, conform standardelor de pregătire
PRIORITATEA 4 Dezvoltarea competențelor profesionale ale resurselor umane din școală
Obiectiv:4.1 Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic din IPT
Ținta 4.1.1 Toți profesorii din școală participă anual la o formă de perfecționare metodică și de specialitate
PRIORITATEA 5 Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului cu școli din Uniunea Europeană
Obiectiv 5.1 Dezvoltarea , diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat
Ținta 5.1.1 Creșterea numărului de parteneriate cu școli din UE
PRIORITATEA 6 Asigurarea accesului la școală și creșterea gradului de cuprindere în educație
Obiectiv 6.1 Facilitarea accesului la educație prin școală, prevenirea și reducerea abandonului școlar
Ținta 6.1.1 Facilitarea accesului la educație prin IPT pentru elevii din categoriile dezavantajate
Ținta 6.2.1 Prevenirea și reducerea abandonului școlar timpuriu

1.6 Ținte, obiective strategice și obiective specifice pentru COLEGIUL ECONOMIC "DIONISIE POP MARȚIAN" 2021 – 2027

Ținta strategică 1: Dezvoltarea factorilor ce contribuie la creșterea competitivității economiei. Corelarea ofertei școlii cu nevoile de calificare ale municipiului Alba Iulia
Obiectiv strategic 1: Adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii
Obiectiv specific 1: Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adaptare a competențelor formate la nevoile economiei în schimbare, prin includere și diversitate
Ținta strategică 2: Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere
Obiectiv strategic 2: Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă
Obiectiv specific 2: Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere
Ținta strategică 3: Asigurarea accesului la IPT și creșterea gradului de cuprindere în educație
Obiectiv strategic 3 Facilitarea accesului la educație prin IPT, prevenirea și reducerea abandonului școlar
Obiectiv specific 3:Facilitarea accesului la educație pentru elevii din categoriile dezavantajate
Ținta strategică 4: Dezvoltarea competențelor profesionale ale resurselor umane
Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic
Obiectiv specific 4: Perfecționare metodică și de specialitate (Alfabetizarea digitală și familiarizarea elevilor și profesorilor din firmele de exercițiu cu utilizarea sustenabilă a tehnologiilor digitale și a instrumentelor bazate pe inteligență artificială (generatoare de conținut pentru materiale promoționale, platforme no-code, chatboturi, platforme de e-commerce).
Ținta strategică 5: Internaționalizarea, prin dezvoltarea și diversificarea parteneriatului european
Obiectiv strategic 5: Dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat
Obiectiv specific 5:Creșterea numărului de parteneriate cu companii din UE (Atragea de sponsorizări și finanțări din partea agenților economici și a ONG-urilor locale pentru susținerea participării elevilor la competiții antreprenoriale și târguri ale firmelor de exercițiu.)
Ținta strategica 6: Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și dotării școlii
Obiectiv strategic 6: Îmbunătățirea condițiilor de învățare
Obiectiv specific 6 : Dotarea cu echipamente de instruire conform standadelor de pregătire

PARTEA A II-A –ANALIZA NEVOILOR

II.1. Analiza mediului extern

Analiza mediului extern este axată pe datele privind tendințe demografice, mediul economic, tendințe privind populația școlară, tendințe ocupaționale.

II.1.1 Tendințe demografice

II.1.1.1. Populația totală. Dinamica generală

Județul Alba

La 1 iulie 2021, județul Alba număra 373.755 persoane (14,8% din populația Regiunii Centru)– v. tab. 2.1

Datele statistice furnizate de INS evidențiază o scădere semnificativă a populației în perioada dintre ultimele două recensăminte (2011 și 2022), tendință care continuă și în prezent.

Populația stabilă la 1 iulie 2021					
	Total (nr. pers.)	Femei %	Bărbați %	Urban %	Rural %
România	21.799.254	51,2	48,8	55,6	44,4
R. Centru	2.523.452	51,1	48,9	59,3	40,7
Alba	373.755	50,7	49,3	58,8	41,2

Sursa: INS, date prelucrate

Distributia pe medii rezidențiale (urban/rural)

Conform datelor statistice la nivelul anului 2021 (v. tab.2.1), **județul Alba are un grad relativ ridicat de urbanizare (58,8%)**, mai redus decât cel regional (59,3%) dar peste media națională. (55,1%).

Distributia pe sexe

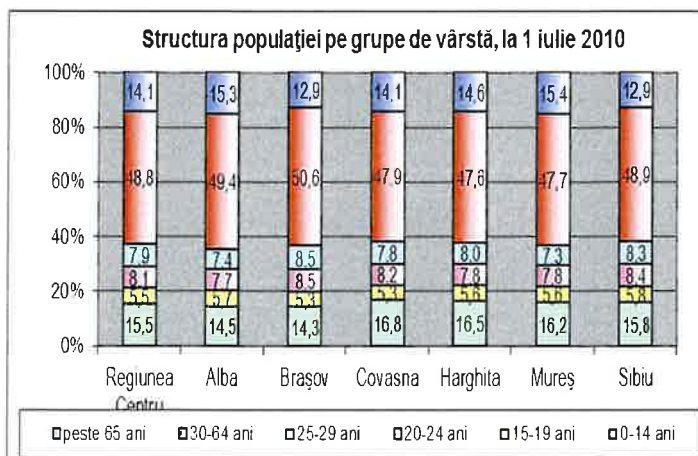
Structura pe sexe indică **pe ansamblul populației la nivel județean o ușoară preponderență a persoanelor de sex feminin (50,7%)**, apropiat de ponderea la nivel regional (51,1 (v. tab.2.1). **În mediul rural, raportul este echilibrat, cu un ușor avantaj pentru populația masculină (v. Anexa 1a).**

Structura pe grupe de vârstă

Datele statistice privind evoluția populației după 1990 indică un **declin demografic general**, mai accentuat pentru **grupele de vârstă tinere**.

În schimb **a crescut numărul și ponderea populației vârstnice (v. Anexa 1a).**

Structura pe vârste la 1 iulie 2021 (v. fig.2.2), indică pentru **grupa de vârstă 0-14 ani** o pondere (14,5%) mai mică decât la nivel la nivel regional (15,5%)

Sursa: INS, date prelucrate

Ponderea tinerilor din **grupa de vârstă 15-19 ani** la 1 iulie 2021 la nivelul județului Alba (5,7%) este puțin mai mare decât la nivel regional (5,5%)

Structura pe sexe în cadrul grupelor de vârstă.

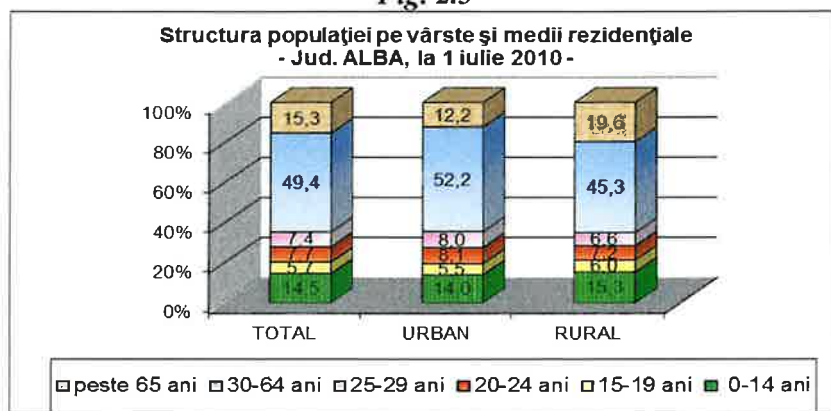
Deși este majoritară pe ansamblu, **populația feminină este în minoritate în grupele tinere de vârstă** (până la 39 de ani, conf. piramidei vârstelor detaliate de ADR pt.2023, pe baza datelor INS). În mediul rural, diferența în favoarea populației masculine se păstrează până la vârste mai înaintate decât în urban (v. *Anexa 1a*).

Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

Extremele de vârstă - grupele 0-14 și peste 65 ani - au o pondere mai mare în mediul rural față de urban. Ponderea populației în vârstă de muncă (15-64 ani) este mai mare în mediul urban - situație valabilă pentru toate grupele de vârstă din intervalul 20-64 ani. – v. *fig. 2.3*

Grupele de vârstă 0-14 și 15-19 ani au o pondere mai mare în rural față de urban, datorită unei rate superioare de natalitate. Pierderea de către mediul rural, începând cu grupa de vârstă 20-24 ani, a avantajului inițial înregistrat în grupele 0-14 și 15-19 ani, datorat unei rate superioare de natalitate, pare să indice **tendința tinerilor de a părăsi satul**.

Fig. 2.3

Sursa: INS, date prelucrate

Structura etnică (conf. recensământului din 2022)

Județul Alba se caracterizează prin **diversitate etnică, lingvistică și religioasă**. Datele de la recensământul populației și locuințelor din 2022 arată următoarea structură etnică:

- **Românii** sunt majoritari 90,4%(la nivel regional 65,37%);
- **Maghiarii** 5,40%(29,94% din populația regiunii);
- **Rromii** 3,74%(4% din populația regiunii);
- **Germanii** 0,34%

Celelalte minorități etnice dețin ponderi nesemnificative 0,11%.

Sursa: INS, *Statistică Teritorială 2024*. Datele de la recensământ, 18 martie 2024.

Mișcarea migratorie

Datele statistice oficiale înregistrează doar migrația internă și externă rezultată din schimbările oficiale de domiciliu. În realitate nu poate fi însă ignorat **fenomenul** îngrijorător al **emigrației**, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu în perspectiva integrării în UE. Conform unor date Eurostat, la sfârșitul anului 2023, în 27 din țările UE trăiau aproximativ 2 milioane de români, reprezentând 6% din numărul străinilor din aceste țări. Deși incomplete, datele Eurostat privind evoluția numărului de cetățeni români înregistrați oficial în alte țări europene evidențiază o creștere semnificativă a emigrației.

II.1.1.2. Proiecții demografice

Datele extrase din prognoza demografică realizată de ADR Centru pe baza datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică pentru perioada 2020-2025 indică (într-o variantă medie) o **reducere a populației Județului Alba față de 2020** cu 50,2 mii locuitori *până în 2025* (-13,43%), respectiv cu 16,3 mii loc. *până în 2025*(-4,36 %).

Pe grupe mari de vârstă, față de 2023, cea mai accentuată scădere se constată în grupa 0-14 ani, cu -10,29% (-5,6 mii pers.) până în 2015, respectiv cu 28,31 % (-15,4 mii pers.) până în 2025.

Ponderea persoanelor cu vârste cuprinse între 15 și 64 de ani va înregistra o scădere mai accentuată la nivel județean până în 2025 (14,67%) decât la nivel regional (10,10 %).

Se constată o ușoară **creștere a numărului persoanelor în vârstă** (peste 65 ani)(6,68%), mult mai mică decât media regională (14,36%) (v. tabelul 2.4).

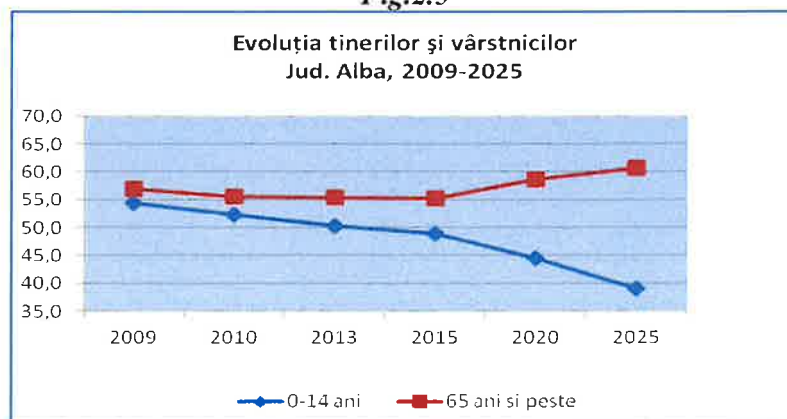
Tab.2.4

Evoluția populației în perioada 2005-2025, pe grupe mari de vârstă – varianta medie - Mii persoane							
	2005 ANUAR	2015	2025	2005-2015		2015-2025	
				Abs.	%	Abs.	%
România	21649,9	20696,6	19243,4	-953,3	-4,40	-2406,5	-11,12
0-14 ani	3245,8	3024,6	2511,8	-221,2	-6,81	-734	-22,61
15-64 ani	15019,9	14606,0	13384,0	-413,9	-2,76	-1635,9	-10,89
65 +	3204,2	3066,0	3347,6	-138,2	-4,31	143,4	4,48
Regiune	2524,5	2460,6	2305,3	-63,9	-2,53	-219,2	-8,68
0-14 ani	389,4	366,6	299,0	-22,8	-5,86	-90,4	-23,22
15-64 ani	1780,0	1742,4	1600,2	-37,6	-2,11	-179,8	-10,10
65 +	355,1	351,6	406,1	-3,5	-0,99	51	14,36
Alba	373,8	357,5	323,6	-16,3	-4,36	-50,2	-13,43
0-14 ani	54,4	48,8	39,0	-5,6	-10,29	-15,4	-28,31
15-64 ani	262,4	253,5	223,9	-8,9	-3,39	-38,5	-14,67
65+	56,9	55,2	60,7	-1,7	-2,99	3,8	6,68

Sursa: INS și statistica regională

Figura 2.5 ilustrează schimbările care se vor produce în **raportul dintre tineri și vârstnici**. Până în 2025, numărul tinerilor se va menține constant sub cel al vârstnicilor, populația județului cunoscând un accentuat **proces de îmbătrânire**.

Fig.2.5

Sursa: datele din prognoza INS

În ceea ce privește **populația de vârstă școlară și preșcolară**, se prognozează **reduceri semnificative în grupele 11-14 și 15-18 ani**, care, față de 2005, scad cu 22,6% până în 2015, respectiv 37,8 %, iar până în 2025 cu 24,9%, respectiv 43,2% (v. tab.2.6)

Tab. 2.6

**Proiecția evoluției populației de vârstă școlară și preșcolară 2005-2025
- Mii persoane**

	2005	2015	2025	2005-2015		2015-2025	
				Abs.	%	Abs.	%
România	6085,6	4832,5	4313,9	- 1251,1	- 2,6	-1762,8	- 40,9
3-6 ani	867,4	831,3	663,05	-36,1	-4,2	-204,4	- 23,6
7-10 ani	885,4	857,0	739,6	-28,4	- 3,2	-145,8	- 16,5
11-14 ani	987,4	835,4	805,7	-152,0	- 15,4	- 181,7	-18,4
15-18 ani	1398,03	880,7	845,3	-517,3	- 37,0	-543,7	- 39,5
19-24 ani	1947,4	1428,1	1260,2	-519,3	- 26,7	-687,2	- 35,3
Regiune	721,2	580,1	531,9	-141,1	-19,6	-189,3	-26,2
3-6 ani	103,1	102,6	81,5	-0,5	-0,5	-21,6	-20,9
7-10 ani	102,5	106,2	91,1	3,7	3,6	-11,4	-11,1
11-14 ani	114,5	101,2	99,5	-13,3	-11,6	-15,0	-13,1
15- 18 ani	164,0	103,9	105,2	-60,1	-36,7	-58,8	-35,9
19 – 24ani	237,1	166,2	154,6	-70,9	-29,9	-82,5	-34,8
Alba	98,8	82,0	70,7	-22,2	-22,5	-42,6	-43,1
3-6 ani	14,7	13,8	10,9	-0,9	-6,1	-3,8	-25,9
7-10 ani	15,4	14,1	12,2	-1,3	-8,4	-3,2	-20,8
11-14 ani	17,7	13,7	13,3	-4,0	-22,6	-4,4	-24,9
15- 18 ani	24,5	15,2	13,9	-9,3	-37,9	-10,6	-43,3
19 – 24ani	32,5	25,2	20,4	-7,3	-22,5	-12,1	-37,2

Sursa: studiul demografic realizat de ADR Centru pe baza datelor din prognoza INS

Un interes particular pentru grupul țintă principal al activității de planificare strategică în învățământul profesional și tehnic îl reprezintă **grupa de vârstă 15-18 ani** din care fac parte elevii de liceu și cei de școală de arte și meserii.

În perioada 2005-2015, pentru **efectivele din grupa de vârstă 15-18 ani** se prognozează la nivel regional o reducere cu 60.150 persoane (-36,7%). La nivelul județului se prognozează o reducere cu cca. 9245 persoane (-37,8%) - v. tab. 2.7.

Situația este și mai dramatică până în 2025 când se prognozează o reducere a efectivelor din grupa de vârstă 15 – 18 ani cu 43.2%.

Tab. 2.7

Prognoza populației din grupa de vârstă 15 – 18 ani							
	2005	2015	2025	2005-2015		2015-2025	
				absolut	%	absolut	%
România	1398034	880680	845285	-517354	-37,0	-552749	-39,5
Regiune	164024	103874	105162	-60150	-36,7	-58862	-35,9
Alba	24489	15244	13919	-9245	-37,8	-10570	-43,2

Sursa: studiul demografic realizat de ADR Centru pe baza datelor din prognoza INS

Pentru grupa de vârstă 19 – 24 ani se prognozează până în 2015 o reducere a efectivelor cu 22,2% (7214 persoane), sub nivelul regional unde reducerea este de 29,9% (70923 persoane), iar până în 2025 reducerea prognozată ar fi de 37% (12020 persoane) - vezi tab.2.8.

Tab.2.8.

Prognoza populației din grupa de vârstă 19-24 ani							
	2005	2015	2025	2005-2015		2015-2025	
				Abs.	%	Abs.	%
România	1947386	1428109	1260223	-519277	-26,7%	-687163	-35,3%
Reg. Centru	237126	166203	154632	-70923	-29,9%	-82494	-34,8%
Alba	32453	25239	20433	-7214	-22,2%	-12020	-37,0%

Structura detaliată pe vârste și evoluția până în 2025 este prezentată grafic în **piramida comparativă a vârstelor**.

Efectele acestor evoluții vor afecta direct populația școlară și structura populației în vârstă de lucru (mai puțini tineri vor intra pe piața muncii), cu impact potențial asupra dezvoltării economico-sociale a județului.

Pe de altă parte, în intervalul de analiză 2015-2025, se estimează la nivel regional o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii (*conform piramidei vârstelor din studiul demografic realizat de ADR Centru pe baza datelor din prognoza INS*), ceea ce în mod logic conduce la o **nevoie crescândă de formare continuă pentru adulți - în atenția școlilor interesate de compensarea pierderilor de populație școlară!**

Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT

Declinul demografic general va continua, în mod accentuat pentru populația tânără. De aici:

- Nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.
- Reducerea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de **migrația externă** (cu tendință de accentuare după 2023, în cadrul procesului de integrare în UE și a liberalizării pieței muncii). Apare pericolul unui deficit de forță de muncă tânără înalt calificată (IT, științe și tehnologie, medicină, etc.) precum și de tineri lucrători cu diverse calificări căutate pe piața europeană a muncii (construcții, asistență socială și medicală, etc.).

Se desprinde nevoia de:

- **Creștere a nivelului de calificare** și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă județeană/regională.
- **Racordare realistă la piața europeană a muncii** a activităților de informare, orientare și consiliere

Se prognozează **reduceri semnificative ale populației școlare (față de 2005):**

- 7-10 ani: cu 8,4% până în 2015; până în 2025 cu 20,8%
- 11-14 ani: cu 22,6% până în 2015; până în 2025 cu 24,9%

Cel mai însemnat declin se proiectează pentru grupul țintă principal, în care se încadrează elevii de liceu / școala profesională: 15-18 ani: cu 37,8% până în 2015; până în 2025 cu 43,2% (*față de 2005*).

În cifre absolute, în intervalul de timp 2005-2015 **scăderea de efective** în grupa de vârstă **15-18 ani** ar fi de **cca. 9245 persoane**, reprezentând **echivalentul dispariției la nivel județean a unui număr de cca 20 de școli de mărime medie**.

Reduceri semnificative de efective se înregistrează și pentru grupa de vârstă 19 – 24 ani : 22,2% până în 2015 respectiv 37% până în 2025.

În schimb, proiecțiile privind structura pe grupe de vârstă indică pentru viitor (2021-2027) o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii, ceea ce va conduce la o **nevoie crescândă de formare continuă - oportunitate în atenția școlilor interesate de compensarea pierderilor de populație școlară !**

Față de aceste constatări, se recomandă:

Măsuri la nivelul rețelei școlare:

1. **Optimizarea alocării resurselor**, prin:
 - a) concentrarea pregătirii în școli viabile
 - b) rezolvarea problemelor de acces
2. **Colaborarea școlilor în rețea** sau chiar formarea unor consorții de școli, care împreună să realizeze:
 - a) ofertă cuprinzătoare și diversificată
 - b) eliminarea paralelismelor nejustificate
 - c) colaborare pentru acoperire teritorială optimă
 - d) diversificarea grupurilor țintă (programe pentru adulți)
3. **Implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți**

- a) Fenomenul de **îmbătrânire demografică** conduce la:
 - b) Nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală
 - c) Nevoi educaționale specifice (educație non-formală)
4. **Ponderea semnificativă a populației feminine** reclamă:
- a) Din partea ofertei de pregătire - calificările dorite de populația feminină
 - b) Programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație (ex. pentru mamele care participă la cursuri de formare continuă: îngrijirea copiilor în cadrul școlii pe parcursul orelor de curs)

Populația rurală. Deși gradul de urbanizare al județului este relativ ridicat, ponderea populației rurale este semnificativă (41,2% în 2022).

Structura pe grupe de vârstă indică o **populație mai îmbătrânită și o pondere mai mică a populației în vârstă de muncă din mediul rural, combinat cu tendința tinerilor de a părăsi ruralul.**

Față de aceste constatări, sistemul de educație și formare profesională este chemat să contribuie prin măsuri specifice vizând:

- Asigurarea accesului la educație în condiții de calitate și varietate de opțiuni
- Ofertă de pregătire adecvată, în sprijinul diversificării și creșterii competitivității economiei rurale
- Educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural
- Îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural

Diversitatea etnică caracteristică regiunii, implică:

- Educație multiculturală
- Soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor (având în vedere dificultățile de constituire a claselor pentru minoritățile cu număr mic de elevi dintr-o zonă)
- Programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate (conf. recensământului din 2022, 18,7% din populația rromă a țării se înregistrează în regiunea Centru).

II.1.2. Analiza mediului economic

II.1.2.1. Indicatori economici județeni

Produsul intern brut(PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)

Produsul intern brut/locuitor în Regiunea Centru, calculat pe baza puterii de cumpărare standard (PCS), reprezintă în anul 2023 cca. 45% din media europeană și 96% din media națională, Regiunea Centru ocupând locul al treilea la nivel național, după Regiunile București-Ilfov și Vest.

În 2023, valoarea PIB/locuitor – indicator sintetic pentru aprecierea gradului de dezvoltare - plasează județul Alba pe locul 3 la nivelul regiunii, fiind mai mic cu 3,1,9% decât media națională și cu 0,7% sub cu cea regională- v. tab. 3.1.

Analizând evoluția PIB/locuitor în perioada anterioară crizei economice, se constată o tendință de micșorare progresivă în timp a decalajului față de media europeană.

Tab. 3.1.

	PIB (în mil. lei prețuri curente)	PIB/locuitor (în lei prețuri curente)	Indici de disparitate (%)	
			Față de nivelul regional (Regiunea = 100)	Față de nivelul național (România =100)
România	501139,4	23341,4	:	:
Reg. Centru	57100,9	22618,8	:	96,9
Alba	8391,6	22452,1	99,3	96,2
Brașov	16443,0	27522,5	121,7	117,9
Covasna	4030,3	18096,6	80,0	77,5
Harghita	5975,1	18405,4	81,4	78,9
Mureș	10854,0	18687,5	82,6	80,1
Sibiu	11406,9	26831,3	118,6	115,0

Evoluțiile la nivel județean pe ramuri de activitate în perioada 2018-2023 evidențiază o tendință de **creștere a ponderii VAB în servicii și în construcții** în paralel cu **scăderea ponderii industriei**.

Pe sectoare mari de activitate, în 2023, la nivel județean se detașează sectorul serviciilor, cu o pondere de 48,2% din VAB, urmat de industrie (34,6%), agricultură (9,6%) și construcții (7,5%) – v. tab. 3.2.

Comparativ cu structura VAB la nivel național și regional în 2023, județul Alba se caracterizează prin **ponderea mai mare a agriculturii și a industriei** față de media regională și națională. Pondere servicii este mai mică față de nivelul național dar apropiată de media regională. (v. tab. 3.2).

Tab.3.2

- Structura comparativă a VAB pe județe și ramuri de activitate, în anul 2023 (%) -									
	UE-27	România	Regiunea CENTRU	AB	BV	CV	HR	MS	SB
Agricultură, silvicultură și pescuit	1,6	7,2	7,7	9,6	4,7	15,3	9,5	9,7	4,9
Industrie, inclusiv energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția energiei electrice, gaze, aer condiționat; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	18,1	26,8	32,6	34,6	29,2	30,6	33,7	31,9	36,7
Construcții	6,3	11,7	10,5	7,5	14,4	6,7	6,9	9,2	11,7
Servicii, din care:	74,0	54,4	49,2	48,2	51,7	47,5	49,9	49,3	46,7
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante		20,9	20,4	18,2	23,5	15,8	22,3	20,5	18,1
- Informații și comunicații		4,3	1,9	0,9	3,3	2,2	1,3	1,3	1,5
- Intermedieri financiare și asigurări		2,5	1,6	1,2	1,5	1,5	1,3	2,2	1,7
- Tranzacții imobiliare		7,3	8,1	11,1	8,5	8,5	6,9	5,5	8,4
- Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport		4,4	2,8	2,6	2,9	3,1	2,8	2,4	3,2
- Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public; învățământ, sănătate și asistență socială		12,3	12,0	12,2	9,9	14,1	13,4	14,6	10,9
- Activități culturale și spectacole; reparații de produse de uz casnic și alte servicii		2,6	2,4	2,1	2,2	2,2	1,9	2,8	2,9
TOTAL VAB	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Sursa: Eurostat (pt. EU-27 și România); calcule pe baza datelor din "Conturi naționale regionale" (pt. regiune și județe). **NOTĂ:** Datele EUROSTAT pentru 2023 sunt în clasificarea CAEN rev.1. Datele din tabelul de mai sus pentru România, regiune și județe sunt conf. CAEN rev.2.

Comparația cu structura VAB în Uniunea Europeană (v. tab.3.2) evidențiază decalaje mari în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor a căror contribuție procentuală la VAB se situează mult sub media UE-27, în special în ceea ce privește intermedierea financiară și serviciile pentru afaceri, serviciile publice și alte servicii. Este de așteptat ca integrarea în UE să conducă în timp la diversificarea și dezvoltarea serviciilor. Pondere relativ mare a industriei în prezent, corelată cu evoluțiile descrescătoare din ultimii ani și semnele unei reveniri la sfârșitul intervalului analizat, sugerează că evoluțiile viitoare sunt condiționate de măsura în care vom face față presiunii concurențiale crescânde, prin creșterea competitivității și dezvoltarea prioritară a unor ramuri industriale cu valoare adăugată mare. Comparativ cu ponderea agriculturii și silviculturii în structura VAB în UE, acest sector deține o importanță relativ mare în economia județului, chiar dacă pe termen lung este de așteptat ca, prin dezvoltarea celorlalte sectoare, agricultura să-și micșoreze ponderea relativă în VAB.

Productivitatea muncii

Primul factor de creștere a PIB/ locuitor este productivitatea muncii, factor intensiv prin excelență. Deși în creștere (cu 112% față de 2022), în anul 2023, productivitatea muncii la nivel regional, calculată pe baza puterii de cumpărare standard (PCS) reprezenta doar cca. 45% din nivelul mediu din Uniunea Europeană (UE 27). Comparativ cu celelalte regiuni, Regiunea Centru se situează pe poziția a treia, după București și Regiunea Vest.

Sursa: ADR Centru, "Regiunea Centru - Elemente de competitivitate" 2023

II.1.2.2. Firmele din județ. Dinamica unităților locale active

Dinamica unităților locale active, pe clase de mărime

În județul Alba, în anul 2023 erau înregistrate un număr de **7398 de firme** ca unități locale active în industrie, comerț și alte servicii, cu un număr total de **56153 angajați**.

Datele statistice pentru 2011-2022 evidențiază dinamica întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) în perioada anterioară crizei economice care pe total au crescut la nivel regional atât ca număr de firme (cu 78% cât și ca număr de angajați (cu 43%). În schimb a scăzut la nivel regional cu 23% numărul de firme și cu 44% numărul de angajați în clasa întreprinderilor mari (peste 250 salariați). Din categoria IMM, cele mai dinamice s-au dovedit microîntreprinderile (sub 9 salariați)

Se remarcă o creștere continuă a ponderii personalului încadrat în IMM, care în 2023 totaliza 73,2% din numărul de angajați în firmele din regiune.

Întreprinderile mici și mijlocii (sursa: Ministerul Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Comerțului și Mediului de Afaceri, "Raportul anual al sectorului IMM în România, 2023")

În 2023, Regiunea Centru se situa, pe locul 2 (după Bucureștii-Ilfov) din punct de vedere al numărului mediu de angajați în sectorul IMM-urilor raportat la 100 de locuitori (13,5), respectiv pe locul 4 din punct de vedere al densității IMM la 1000 de locuitori (29,9). Dinamica acestor indicatori în ultimii ani și comparația cu media în UE (50 IMM la 1000 de locuitori) și cu nivelul atins în Bucureștii-Ilfov (78,7 IMM la 1000 locuitori, respectiv 32,5 angajați în sectorul IMM-urilor raportat la 100 de locuitori), precum și creșterea continuă a ponderii IMM în totalul cifrei de afaceri indică **potențialul de creștere și importanța sectorului IMM în economia regiunii**.

După structura numărului de IMM pe sectoare de activitate în 2023, Regiunea Centru se caracterizează prin cea mai mare pondere (13,3%), a numărului de IMM specializate în industrie.

În cadrul industriei, în Regiunea Centru, în anul 2023, cel mai bine reprezentate sunt IMM specializate în industria lemnului și în mecanică, urmate de industriile textile și alimentară. Coerent cu potențialul forestier și cu tradiția locală, Regiunea Centru se caracterizează prin cea mai mare pondere în 2023 a IMM specializate în industria lemnului și a produselor din lemn (19,8% din IMM din regiune active în industrie).

În cadrul serviciilor în 2023, la nivel regional, se detașează comerțul (aproape 43% din totalul IMM-urilor din servicii), urmate de "alte servicii" (cca. 38%), transporturi (10,8%) și turism (cca.9%). Se constată evoluția în creștere la nivel național a ponderii numărului de salariați ai IMM din construcții, transporturi și "alte servicii".

În cadrul industriei, *la nivel național* în perioada 2018-2023 au crescut locurile de muncă în IMM din industria metalelor de bază (+39%), a echipamentelor de transport (+16%), a electronicii și echipamentelor de optică (+16%), cauciucului și maselor plastice (+16%), industria de mașini și echipamente (+6%) precum și în alte industrii producătoare (+19%).

În aceeași perioadă, industriile în care au scăzut locurile de muncă *la nivel național* în cadrul IMM au fost: industria alimentară și a băuturilor (-29%), industria textilă (-10%), a pielăriei și marochinăriei (-3%) și o ușoară scădere în industria prelucrării lemnului și produselor din lemn (-1%) - industrii reprezentative pentru regiunea Centru. Explicația în cazul industriei ușoare ar consta în tendința de relocare către est (Asia, etc.), observată actualmente la nivel mondial. În cazul industriei alimentare, situația s-ar putea îmbunătăți în viitor, având în vedere potențialul pieței și resursele naturale, în măsura în care IMM românești vor reuși să depășească dificultățile în legătură cu adaptarea la standardele de calitate specifice și concurenței cu produsele din UE.

Principala forma de manifestare a impactului crizei economico-financiare asupra sectorului IMM poate fi rezumată sub aspectul dificultății ridicate de a accesa credite, ca urmare: a reducerii interesului băncilor pentru clienții mici, a costurilor mai ridicate ale creditului, precum și a cerințelor mai severe aplicate la analiza de banc abilitate a proiectelor și a bonității solicitanților, toate acestea pe fondul unei procentualități brusc sporite a băncilor în raport cu clienții de categorie mică și mijlocie. În aceasta conjunctură de piață, complet schimbată față de anul anterior, firmele au fost obligate la luarea unor măsuri urgente pentru ajustarea cheltuielilor administrative. Setul de decizii, ca răspuns la dificultățile aduse de criză, a cuprins: diminuarea investițiilor, amânarea sau chiar abandonarea unor proiecte de investiție, renegocierea contractelor cu furnizorii, restructurarea/diminuarea activității și în consecință reduceri de personal și de salarii.

Prin urmare, într-un asemenea tablou nefavorabil, s-a produs o diminuare severă a rolului IMM-urilor în crearea de locuri de muncă în anul 2023, ca urmare a scăderii cu 11,3% a numărului mediu anual de angajați în sectorul IMM la 31 decembrie 2023, față de anul anterior.

II.1.2.3. Alte informații și informații parțiale

a) Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Ca urmare a integrării României în UE, firmele din județ se confruntă cu o presiune concurențială sporită pentru a rezista pe piața internă și pentru a valorifica oportunitățile participării pe piața UE. Noi firme și investiții de capital străin vor fi atrase în județ.

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al prețului relativ scăzut al forței de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce și la dezvoltarea și diversificarea pieței de **servicii pentru afaceri** ("business to business"): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), service pentru produsele vândute, etc.

b) Cercetarea – dezvoltarea

Unul dintre factorii ce potențează competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare-dezvoltare. Din păcate, sectorul de cercetare-dezvoltare are încă slabe legături cu mediul economic, neavând o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică regională. În viitor, odată cu dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, a clusterelor industriale și a clusterelor bazate pe cercetare, este necesară accelerarea procesului de transfer tehnologic.

Cercetarea din România este extrem de centralizată. La nivel regional, ea este concentrată în județele Brașov, Mureș și Sibiu, care însumează cca. 92% din numărul de cercetători, respectiv cca. 96% din totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare la nivel regional.

În ultimii 7 ani analizați (2018-2023), județul Alba a cunoscut o reducere drastică a numărului de cercetători la 10.000 locuitori, de la 22 în 2018 la numai 15 în 2023. Aceste evoluții se reflectă și în scăderea severă a ponderii județului în totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare la nivel regional, de la 10,25% în 2018, la 1,9% în 2023.

Tab 3.3.

	Numărul salariaților din activitățile de cercetare-dezvoltare					Nr.salariați în cercetare-dezvoltare la 10000 pers. ocupate civile					Totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare - Mii lei (RON) -				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
România	41035	42220	42484	43502	42420	48,9	49,9	48,7	49,7	50,4	1183659	1565802	2177335	2980674	2356907
Regiunea Centru	2419	2865	2641	2897	3732	24,0	28,0	25,2	27,7	37,3	53172	60920	74256	80256	170057
Alba	95	129	259	266	244	5,6	7,5	14,9	15,8	15,3	1986	1928	3801	3948	3161
Brașov	948	1575	1378	1545	1962	41,8	68,2	58,1	64,5	85,5	25455	25558	48653	46514	69797
Covasna	68	63	34	37	32	8,0	7,4	3,9	4,3	3,9	3628	4519	2398	2756	3434
Harghita	3	2	42	29	29	0,2	0,2	3,2	2,2	2,2	146	168	392	1421	785
Mureș	667	449	446	480	497	28,3	19,0	18,7	20,3	21,7	10587	12639	12635	11219	14692
Sibiu	638	647	482	540	968	38,6	37,6	26,8	29,9	56,9	11370	16108	6377	14398	78188

Sursa: INS, *Anuarul statistic 2023 și anii anteriori*

c) Industria

Indicele de specializare economică al unui județ, arată gradul de specializare într-un anumit sector economic, mai precis, măsoară raportul dintre ponderea sectorului la nivel județean și cea la nivel regional, pondere măsurată în termenii populației ocupate. Regiunea Centru se caracterizează prin cel mai ridicat indice de specializare industrială din țară, toate județele regiunii având indici de specializare supraunitari.

În perioada 2020-2023, indicele de specializare industrială a scăzut la nivelul județului, de la 1,33 la 1,27. (vezi tabelul 3.4)

Tab. 3.4.

Indicele de specializare în industrie				
	2020	2021	2022	2023
Regiunea Centru	1,32	1,23	1,25	1,32
Alba	1,33	1,18	1,27	1,27

Sursa: ADR Centru, calculat pe baza datelor din Anuarele Statistice

Conform analizei din Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2021-2027, o caracteristică deosebită a economiei județului Alba este că aici **sunt reprezentate aproape toate ramurile industriei**, după cum urmează:

Fig. 3.5

	Alba
Industria extractivă	x
Energie electrică și termică, gaze și apă	x
Industria prelucrătoare:	
- alimentară și băuturi	x
- industria tutunului	
- textile și produse textile	
- confecții din textile, blănuri și piele	x
- pielărie și încălțăminte	x
- prelucrarea lemnului	x
- mobilier	x
- chimie	x
- celuloză, hârtie și carton	x
- construcții metalice și produse din metal	x
- mașini și echipamente	x
- mașini și aparate electrice	
- aparatură și instrumente medicale	
- mijloace de transport rutier	
- metalurgie	x
- alte produse din minerale nemetalice	x

De interes pentru oferta TVET din județ este și dezvoltarea viitoare¹ a unor **parcuri industriale**. Este cazul Parcului Industrial **Cugir (PIC) Alba**. Se dezvoltă afaceri în domenii cum ar fi: confecții textile, confecții metalice, industrializarea lemnului, prelucrări mecanice și construcții de mașini, cu instalații electrice, bobinat și reparat motoare, tratamente termice și comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice și altele.

d) Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Poziția strategică a regiunii Centru (granițe comune cu 6 din cele 7 regiuni) a condus la o infrastructură diversificată de **drumuri și căi ferate**, în cadrul căreia se intersectează axe rutiere importante pentru legăturile pe direcțiile N-V și S-E, iar pentru **transporturile feroviare**, regiunea

reprezintă o adevărată placă turnantă pentru întreagă țară (nodurile de calea ferată Teiuș, Brașov, Sibiu).

La nivelul județului Alba situația liniilor de cale ferată și drumuri se prezintă astfel:

- linii de cale ferată 230 km din care 136 km sunt linii electrificate
- drumuri publice 2646 km din care doar 1071 km de drumuri modernizate, **lucru ce va duce la nevoi de calificare în domeniul construcțiilor de drumuri și căi ferate.**

Dinamica investițiilor în **infrastructura tehnică** (alimentare cu energie electrică, apă, gaz, etc.), **edilitară și pentru afaceri**, în creștere în ultimii ani, se va accentua în perioada următoare din perspectiva nevoilor de dezvoltare economică și socială și a integrării europene.

În **telecomunicații** se remarcă un proces alert de modernizare care se va accentua în viitor, datorită creșterii gradului de acoperire și expansiunii noilor tehnologii atât în telefonie cu fir cât și în telefonie mobilă. **Schimbările tehnologice** în domeniu, vor antrena **modificări în profilul unor calificări** (ex. competențele IT pentru sistemele de transfer integrat de date, voce și imagine).

Adaptarea la standardele UE pentru **protecția mediului** conduce la o nevoie în creștere de personal specializat dar și de dezvoltare a unor competențe de mediu ca parte din pregătirea tehnică generală, indiferent de specialitate.

Nevoia eliminării unor disparități în domeniu și importanța strategică a infrastructurii pentru dezvoltarea economică și modernizarea regiunii se reflectă în strategia de dezvoltare a Regiunii Centru (PDR 2021-2027), în cadrul priorității 1, prin măsuri privind reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii de transport, comunicații, energetice și edilitare și de mediu (care vor beneficia de importante alocări din Fondurile structurale ale UE).

e) Agricultura

În anul 2023, suprafața agricolă a județului Alba era de 324,9 mii ha, reprezentând cca. 52% din suprafața totală a județului și 17,18% din suprafața agricolă a Regiunii (conf. *INS, Anuarul statistic 2023*).

Contribuind cu cca. 19,4% la producția ramurii agricole realizată la nivel regional, județul Alba ocupă locul 3 în regiune (după județul Mureș) din punct de vedere al valorii producției agricole realizate în 2023.

O caracteristică deosebită a județului este relieful foarte variat, predominant muntos, cu potențial ridicat pentru creșterea animalelor, alternând cu suprafețe întinse de platou și luncă propice culturilor agricole.

După modul de folosință, structura suprafeței agricole (în 2023) se prezintă astfel: arabil 40,5%, pășuni 36,4 %, fânețe 21,9 %, **vii și pepiniere viticole 1,4%** (față de numai 0,5 % la nivel regional), livezi și pepiniere pomicole 0,3%.

Creșterea animalelor este relativ bine dezvoltată la nivel de județ, în zona montană constituind principala activitate agricolă.

La sfârșitul anului 2023, se înregistrau: 61559 bovine, 100122 porcine, 300776 ovine, 14637 caprine, 9677 cabaline, 2078843 păsări și 45277 familii de albine.

Viticultura și pomicultura sunt dezvoltate în zona colinară, *producția vegetală* în culoarele depresionare și în luncile râurilor Podișul Târnavelor, cu zona delimitată de municipiile Blaj și Aiud, ca și terenurile din jurul municipiilor Alba Iulia și Sebeș sunt cunoscute ca foarte favorabile culturii viței de vie.

f) Silvicultura

Având în anul 2023, 227846 ha acoperite cu păduri (36,5% din suprafața totală a județului), județul Alba posedă un mare potențial silvic, constituind una din zonele cele mai importante de aprovizionare cu lemn din țară.

Vegetația silvică a favorizat și dezvoltarea unei variate și bogate faune de animale sălbatice pentru vânat.

O uriașă sursă de venituri, foarte puțin exploatată în prezent, o constituie fructele de pădure, ciupercile și flora specifică (plantele medicinale) – resurse valoroase pentru industria cosmetică și farmaceutică, alimentară etc.

g) Turismul

Județul Alba dispune de un **potențial turistic ridicat**, prin resursele naturale, patrimoniul cultural și arhitectural, stațiunile agroturistice montane și de schi (Arieșeni, Gârda, Albac) și balneoclimaterice (Ocna Mureș) renumite, dar și de rezerve neexploatate suficient din cauza dotării tehnice necorespunzătoare, a reclamei turistice insuficiente sau datorită prestării unor servicii de slabă calitate.

Capacitatea de cazare este insuficientă în județul Alba deși numărul pensiunilor agro-turistice a crescut în ultimul an.

h) Turism rural în județul ALBA²

Din punct de vedere agroturistic, Valea Arieșului este cea mai dezvoltată zonă a județului Alba, numită și Țara Moșilor. Munții Apuseni, locuiți la mari înălțimi reprezintă o zonă etnografică diversă și o natură ce oferă posibilități pentru recreere-aici se afla una din cele mai importante regiuni carstice din România -Ghețarul de la Scărișoara, Peștera lui Ionele, cheile Ordâncușii, defileul Arieșului etc. Locații importante pentru vacanțe în Apuseni sunt la **Arieșeni, Abrud, Albac, Avram Iancu, Horea, Scărișoara sau Vidra**, unde se pot vizita biserici de lemn, gospodării tradiționale. Ampoița, Sălciuma de Jos și Râmetea sunt alte localități unde există spații de cazare în sistemul agroturistic, fiind plasate în zone de mare interes turistic în munții Trascăului. Datorită atractivității formelor de relief din Munții Apuseni, a populației la altitudini mari și a numeroaselor obiective turistice (rezevații și monumente ale naturii), agroturismul a întâlnit condiții favorabile de practicare, încă înainte de 1990. Pensiuni clasificate exista din 1997, la Rimetea (11) și Albac (11), **în anul 2023 numărul pensiunilor din Albac a crescut la 40**. Până în prezent pe pagina de internet a ANTREC, în județul Alba exista 87 pensiuni turistice și agroturistice.

Dacă raportăm numărul de pensiuni clasificate la populația județului Alba și luăm în calcul și potențialul turistic constatăm că oferta de servicii turistice și agroturistice este insuficientă. Acest lucru se reflectă în numărul mare de solicitări de servicii care nu pot fi onorate. Mulți proprietari de case lucrează aleator, fără nici o autorizație.

i) Zona montană și dezvoltarea durabilă – aspecte specifice ruralului montan

Locul modest pe care îl ocupă Regiunea Centru din punct de vedere al contribuției la producția agricolă națională (locul 5 din cele 8 regiuni), este explicabil prin condițiile de relief (în detrimentul suprafețelor agricole și arabile), dar și unui randament mai scăzut al agriculturii montane în comparație cu câmpia.

În județul Alba predomină formele înalte de relief, astfel: **munții ocupă cca. 52% din suprafață**, zonele de podiș și dealuri 26%, iar zonele de câmpie, inclusiv luncile râurilor 22%.

Pe de altă parte, specificul montan oferă regiunii și județului un potențial de excepție pentru zootehnie și în particular pentru dezvoltarea agriculturii ecologice și a agroturismului în spațiul rural, condiționat de valorificarea superioară a următoarelor **atuuri**:

- Suprafețele întinse de pășuni și fânețe (totalizând 57,5% din suprafața agricolă a județului) favorabile creșterii animalelor – activitate tradițională a locuitorilor din regiune.
- Calitatea bună a mediului, conservarea unor practici agricole “blânde” – fără chimizare sau cu chimizare redusă permit obținerea unor produse ecologice cu valoare biologică ridicată
- Biodiversitate (flora furajeră naturală, flora spontană, speciile de animale sălbatic)
- Peisaje naturale valoroase, patrimoniul istoric și cultural bogat
- Facilitățile și interesul în creștere pentru agroturism
- Capitalul uman (bătrânii păstrători de tradiție; tinerii - moștenitori ai zestrei tradiționale și deschiși spre nou)
- Experiența și inițiativele unor organizații active la nivelul județului: ex. ANTREC (în promovarea serviciilor agroturistice).

Pe de altă parte, se constată o serie de **probleme³** specifice ruralului montan cu consecințe grave pe termen mediu, dintre care:

² Sursa: ANTREC filiala ALBA IULIA

- Declinul efectivelor de animale (ovine și bovine, în mod deosebit scăderea efectivelor de oi) conduce la scăderea majoră a volumului îngrășămintelor organice (indispensabile pentru aportul de alcalinitate, azot biologic, etc.), cu impact grav asupra regenerării naturale a pajiștilor, conducând la degradarea florei naturale furajere – fenomenul de “resălbățire” prin acidifierea solului fragil al muntelui care favorizează dezvoltarea plantelor nedorite .
- Tendința abandonării unora dintre bunele practici din experiența tradițională, în paralel cu conservarea unora învechite și/sau adoptarea unor practici neadaptate specificului montan
- Aplicarea pe scară redusă a însămânțării artificiale; zestrea genetică a animalelor din multe gospodării rurale din zonele de munte este modestă.
- Adăposturi pentru animale învechite, necorespunzătoare igienico-sanitar, lipsite de facilitățile necesare.
- Lipsa echipamentelor agricole moderne (v. mulsul manual) și a mecanizării necesare lucrărilor în specific montan;
- Greșeli în depozitarea și utilizarea îngrășămintelor naturale (lipsa sau starea necorespunzătoare a platformelor de bălegar, absența bazinelor pentru colectarea purinului – pierderi mari de azot biologic, bălegar diseminat iarna, nefermentat, acid) – afectând calitatea pajiștilor, la care se adaugă poluarea cu rumeguș (pericol - acidifierea fânețelor), practici ineficiente de colectare și depozitare a fânului (stocat în clăi cu pericol de mucegăire), etc.
- Infrastructura deficitară (drumuri, utilități, comunicații).
- Investiții reduse pentru crearea de locuri de muncă / alternative de ocupare în spațiul rural montan
- Îmbătrânirea populației, exodul tinerilor (spre orașe / UE).
- Inițiative reduse, lipsa suportului și a cunoștințelor necesare fermierilor pentru promovarea de “branduri” specifice (produse cu marcă locală/regională), promovarea produselor de nișă, etc.
- Consultanță agricolă calificată în zona montană, neacoperitoare cantitativ și calitativ.

Consecințele sunt grave:

- Degradarea terenurilor agricole montane, sălbăticirea pajiștilor și a fânețelor – riscă să devină ireversibile: *“fragilitatea muntelui”*
- Condiții socio-economice precare; șomaj, combinat cu calitate redusă a ocupării (agricultură de subzistență) cu tendință de agravare
- Depopularea munților prin exodul tinerilor spre orașe sau în afara țării
- Imens potențial economic nevalorificat / insuficient în raport cu potențialul pieței (în creștere) pentru produse ecologice și biologice, agroturism, etc.
- Gospodăriile țărănești care ocupă zonele montane din județul Alba sunt localizate în grade diferite de dispersie teritorială . În funcție de varietatea factorilor socio-economici și culturali, gradul de izolare, condițiile de mediu etc., se înregistrează diferențe mari de dezvoltare socio-economică (de la sărăcie extremă în unele zone, la prosperitatea relativă în altele).

Dezvoltarea economică în spațiul rural montan, iar în zonele izolate chiar supraviețuirea civilizației rurale, depind decisiv de dezvoltarea și valorificarea superioară a resurselor oferite de agricultura montană⁴ și a altor resurse specifice zonei, într-un concept de *pluriactivitate*⁵.

³ Informațiile prezentate în această secțiune privind problematica ruralului montan au fost puse la dispoziție de Forumul Montan Român, afiliat la Euromontana

⁴ **Agricultura montană** include totalitatea practicilor agricole adaptate zonelor montane – plante furajere, cultivate sau pajiști naturale, horticultură, creșterea animalelor, etc.

⁵ Conceptul de **pluriactivitate** include diversitatea activităților care valorifică resursele locale, acoperă nevoi specifice gospodăriilor rurale, oferă alternative de ocupare totală sau parțială: procesarea primară și mica industrializare a produselor agro-alimentare, meșteșuguri și artizanat (lemn, metal, confecții, ceramică, etc.), mica industrie locală, turism și agroturism, activități de întreținere și mecanizare și alte servicii auxiliare agriculturii, etc.

Conceptul de dezvoltare durabilă aplicat ruralului montan include modernizarea activităților agricole în paralel cu conservarea bunelor practici în raport cu mediul, relansarea creșterii animalelor și a îndeletnicirilor tradiționale, promovarea agriculturii și a produselor ecologice, diversificarea activităților economice în spațiul rural fără afectarea patrimoniului natural, istoric și cultural.

În raport cu problematica analizată, **principalele neajunsuri constatate⁶ în cadrul sistemului de educație și formare profesională sunt:**

- Interesul general scăzut al tinerilor pentru formare profesională
- Gradul redus de acoperire teritorială a ofertei de educație și formare profesională (inițială și continuă) în ruralul montan
- Conținutul pregătirii insuficient adaptat specificului local, în mod deosebit în ceea ce privește componenta practică a programelor de formare în turism furnizate de școlile din sistemul ÎPT
- Absența unei pregătiri generale privind economia ruralului montan – considerată a fi necesară încă din gimnaziu (în cadrul orelor de educație tehnologică / componenta de curriculum la decizia școlii - CDS), atât ca bază de pregătire pre-vocațională, cât și din perspectiva celor care nu continuă studiile
- Baza materială deficitară a școlilor din domeniu
- Formarea profesională a cadrelor didactice

Un răspuns adecvat la problematica dezvoltării ruralului montan, din perspectiva educației și formării profesionale – văzută ca **“Pilon al dezvoltării agro-montane durabile”**, implică nevoia unui program coerent de măsuri pe următoarele direcții prioritare:

- Completarea componenței Comitetelor de Dezvoltare a Parteneriatelor Sociale în Educație și Formare Profesională (CLDPS), cu reprezentanți ai unor organizații relevante pentru problematica agriculturii și dezvoltării rurale montane
- Introducerea în documentele de planificare strategică în ÎPT a unei secțiuni distincte pentru problematica ruralului montan, având în vedere:
- Planul local de acțiune (PLAI)
- Dezvoltarea bazei materiale: ferma didactică, ateliere școală și laboratoare – organizate și dotate corespunzător, din perspectiva agriculturii montane⁴ și pluri activității.
- Programe de orientare și consiliere profesională adaptate grupurilor țintă din ruralul montan, în parteneriat între instituțiile de învățământ, Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică (CJAPP), Direcția Județeană pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Oficiul județean de Informare Turistică, autorități locale, asociații profesionale ale agricultorilor de munte (acolo unde există), alte organizații neguvernamentale (ONG) cu activități de consultanță și instruire în agricultură, etc.

IMPLICATIILE PENTRU ÎPT

Valoarea VAB și a PIB/locuitor plasează Regiunea Centru printre primele regiuni dezvoltate ale țării (locul 3 după PIB/locuitor), în cadrul regiunii, județul Alba fiind al 3-lea județ din punct de vedere al PIB/locuitor.

Ritmul susținut de creștere economică în perioada anterioară crizei, reflectat în dinamica PIB și a productivității muncii, pe de o parte, procesul de integrare europeană pe de altă parte.

Noi oportunități și provocări pentru sistemul de educație și formare profesională, din perspectiva contribuției la formarea resurselor umane necesare creșterii competitivității economice județene și regionale.

Cercetarea – dezvoltarea, în contrast cu importanța strategică pentru dezvoltarea regională, a suferit în ultimii ani un recul sever prin scăderea numărului de salariați și a cheltuielilor în activitatea de cercetare-dezvoltare din județ. Cheltuielile de cercetare-dezvoltare ale județului reprezintă doar 1,9% din totalul cheltuielilor de dezvoltare –cercetare regionale.

Nevoia relansării activității de cercetare-dezvoltare și de creștere a legăturii cu mediul economic și nevoile acestuia.

⁶ Concluziile grupului de lucru pentru un *program național de educație și formare profesională în ruralul montan*

Tendința de creștere, a ponderii serviciilor și construcțiilor în structura VAB județean, în paralel cu scăderea ponderii agriculturii și a industriei

Dinamica și potențialul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM):

- **Dinamica încurajatoare a investițiilor brute și a investițiilor străine directe**, în mod deosebit în industria prelucrătoare, urmate de firmele din comerț, întreținerea și repararea autovehiculelor, activitățile de transport, depozitare și comunicații, și sectorul construcții

Diversitatea activităților economice:

a) Serviciile:

- Ocupă cea mai mare pondere în economia județeană, tendință de creștere
- În cadrul serviciilor se detașează activitățile de comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante.
- Dezvoltarea industriei și comerțului implică și nevoi în creștere de calificări pentru transporturi și *logistică* în cadrul altor sectoare economice.
- Importanța în creștere a **telecomunicațiilor**: accentul pe noile tehnologii în telefonie fixă și mobilă care antrenează schimbări în conținutul unor calificări necesare în domeniu (ex. competențele IT pentru transferul integrat de date, voce și imagine)

b) Industria:

- Deși marcat în trecut de *restructurări masive*, județul Alba își păstrează un *profil industrial pronunțat*:
- ponderea industriei în formarea PIB și a VAB este peste media regională;
- diversitatea activităților industriale (la nivel județean sunt reprezentate aproape toate ramurile industriei)
- Înființarea unor parcuri
- Dinamica investițiilor în sectorul industrial: industria prelucrătoare beneficiază de cea mai mare pondere din totalul investițiilor brute la nivel județean.

c) Construcțiile

- Sector în creștere ca pondere în formarea PIB și VAB, susținut de dinamica investițiilor în infrastructura pentru transporturi, infrastructura tehnică (alimentare cu energie electrică, apă, gaz, etc.), edilitară și pentru afaceri
- Număr important de IMM specializate în construcții la nivel regional

d) Agricultura:

- Locul 2 în regiune (după județul Mureș) din punct de vedere al valorii producției agricole realizate
- Agricultură variată, condiții favorabile creșterii animalelor, cultivării viței de vie și a pomilor fructiferi, potențial ridicat de dezvoltare pentru agricultura ecologică și agroturism
- Nevoile de modernizare și eficientizare a agriculturii din perspectiva aderării la UE
- Problematika complexă și stringentă a ruralului montan din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile.

e) Silvicultura:

- 36,5% din suprafața totală a județului este acoperită cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră
- Județul Alba beneficiază de importante resurse naturale

f) Mediul: Nevoile de adaptare la standardele UE pentru **protecția mediului**

Implicațiile pentru învățământul promovat de Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”

- *planurile de școlarizare trebuie să reflecte prin structura lor o ofertă diversificată de calificări în cadrul domeniilor de pregătire Comerț, Turism și alimentație, Economic, administrativ, poștă*
- *din punct de vedere al calificărilor și curriculumului se impune aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională și adaptări cerințele pieței prin curriculum în dezvoltare locală (CDL)*
- *ponderea crescândă a IMM reclamă un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:*

- asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide,
- consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.),
- promovarea învățării pe parcursul întregii vieți
- ca răspuns la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuie avute în vedere:
- creșterea nivelului de calificare
- importanța competențelor cheie
- limbile străine
- colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale, tehnice și economice, tehnice și artistice – IT (design, grafică, publicitate, pagini web) etc.
- ca răspuns la cerințele de mediu pe baza standardelor UE:
- calitate în pregătirea pentru calificările din domeniul Turism și alimentație pe baza standardelor de mediu ale UE
- dezvoltarea unor competențe de mediu ca parte din pregătirea tehnică generală, indiferent de specialitate.
- parteneriatul școală-agenți economici, trebuie să reflecte diversitatea categoriilor de agenți economici (pe clase de mărime, tipuri de capital, etc) și de activități producătoare de bunuri și servicii

II.1.3 Tendințe privind populația școlară

Evoluția principalilor indicatori ai pieței muncii la nivel regional, conform datelor din AMIGO, este prezentată detaliat în cap.4.1.1 din PRAI. Principalele concluzii pentru regiunea Centru sunt rezumate mai jos.

Informațiile furnizate de AMIGO pentru anul 2023, evidențiază comparativ cu situația la nivel național, un decalaj semnificativ privind rata de ocupare care în Regiunea Centru este mai mică cu 6,1 puncte procentuale decât media națională. Acest decalaj este și mai accentuat în cazul femeilor și mai ales în rural.

Se desprinde la nivel regional un fenomen îngrijorător al subocupării care afectează în mod deosebit populația feminină din mediu rural, combinat cu o calitate redusă a ocupării în rural (în condițiile unei ocupări paupere, de subzistență, în agricultură).

În 2023, rata șomajului la nivel regional (9,8%) definit conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii (BIM), se situează peste media la nivel național (7%) În Regiunea Centru, în 2023, rata șomajului (BIM) în mediul rural (9,2%) este sensibil mai mare decât rata șomajului rural la nivel național (5,1%). Rata șomajului (BIM) este mai mare în cazul bărbaților (9,9%, față de 9,6% în cazul femeilor în 2023);

Șomajul ridicat al tinerilor (15-24 ani) la nivel regional: mai mare decât la nivel național (33,1%, față de 23,6%), mai ales în mediul rural (28,9% la nivel regional , față de 17,1% la nivel național)

Șomerii (BIM) din grupa 15-24 de ani reprezintă cea mai mare pondere (25,9%) în numărul total al șomerilor din regiune, mai accentuat în mediul rural (32,4%).

II.1.4 Piața muncii

Indicatori statistici ai pieței muncii⁷

În momentul de față, pentru caracterizarea fenomenelor de pe piața forței de muncă din România se utilizează doua serii de date statistice diferite: Balanța forței de muncă (BFM) și Ancheta asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO). Indicatorii statistici din cele două serii de date nu sunt comparabili deoarece metodele de colectare, unele definiții⁷⁾ și metode de

⁷ Pentru definiția indicatorilor utilizați în această secțiune, vezi glosarul din ANEXA 4

calcul sunt diferite. Pe de altă parte, doar analiza datelor din ambele serii poate oferi o imagine completă și reală asupra pieței muncii din România.

BFM permite comparabilitatea teritorială, la nivel național, pe regiuni și pe județe. AMIGO asigură comparabilitatea la nivel național între regiunile de dezvoltare și compatibilitatea cu statistica europeană (EUROSTAT). Neexistând date la nivel județean indicatorii de piața muncii utilizează date statistice din Balanța forței de muncă (BFM).

Principalii indicatori, conform datelor furnizate de ANOFM prin Balanța Forței de Muncă

Principalii indicatori, conform datelor furnizate de ANOFM prin Balanța Forței de Muncă (BFM) la sfârșitul anului 2023 pentru județul Alba, sunt prezentați în tabelul de mai jos (v. tab. 4.1.).

Tab. 4.1

Principalii Indicatori din Balanța forței de muncă la sfârșitul anului 2023			
	RO	R. Centru	Jud. Alba
Resurse de muncă - mii pers.	13997,9	1657,1	240,3
Populația activă civilă - mii pers.	9042,9	1110,6	181,8
Șomeri înregistrați - nr. pers.	512333	69915	18557
Rata de activitate a resurselor de muncă (%)	64,6	67	75,7
Rata de ocupare a resurselor de muncă (%)	60,9	62,8	68
Rata șomajului înregistrat (%)	5,7	6,3	10,2

Sursa: INS, "Balanța forței de muncă" la 1 ianuarie 2023

II.1.5. Șomajul înregistrat

La sfârșitul anului 2023 în evidențele AJOFM erau înregistrați 18557 șomeri, în creștere față de anul anterior – v. Anexa 3c.

Rata șomajului femeilor din evidențele AJOFM este mai mică decât în cazul bărbaților.

Structura populației ocupate civile pe principalele activități ale economiei naționale

Datele anuale furnizate de INS, pe baza rezultatelor din Balanța forței de munca (BFM) permit analiza comparativă la nivel regional și județean a evoluției în timp a structurii populației ocupate civile pe principalele activități ale economiei naționale.

Se constată o tendință generală de **scădere a ponderii populației ocupate în industrie și în construcții în paralel cu creșterea în servicii și în construcții** (v. anexa 3d).

În cadrul serviciilor, pe ansamblul perioadei analizate a crescut populația ocupată, atât în cifre absolute, cât și ca pondere, în activitățile de informații și comunicații și în activitățile de servicii administrative activități de servicii suport -v. Anexa 3d.

În 2023, pe sectoare mari de activitate, se detașează serviciile care totalizează o pondere de 37,8 % din populația ocupată la nivelul județului, urmate de agricultură (30,3%), industrie (27,5%) și construcții (4,3%).

Comparativ cu structura ocupării la nivel național și regional în 2022, industria are o pondere (30,3%) mai mare decât la nivel regional (26,8%) decât la nivel național.

Agricultura (30,3%) are o pondere mai mare față de nivelul regional (24,2%) decât la nivel național (29,3%). Industria (27,5%) are pondere mai mare decât la nivel regional (26,8%) și decât la nivel național (20,6%). Serviciile (37,8%) au o pondere mai mică decât la nivel regional (42,6%) și național (43%). În cadrul serviciilor se remarcă activitățile de Transport și depozitare cu o pondere (5,9%) mai mare decât ponderea la nivel regional (5,8%) și la nivel național (5,2%) și Activitățile de administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public cu o pondere egală cu cea la nivel național (2,2%) și superioară celei la nivel regional (2%).

Construcțiile au o pondere (4,3%) mai mică decât la nivel regional (6,4%) și național (7,5%). Structura comparativă pe județ, regiune, țară, a populației ocupate civile pe activități CAEN este prezentată în tab. 4.3.

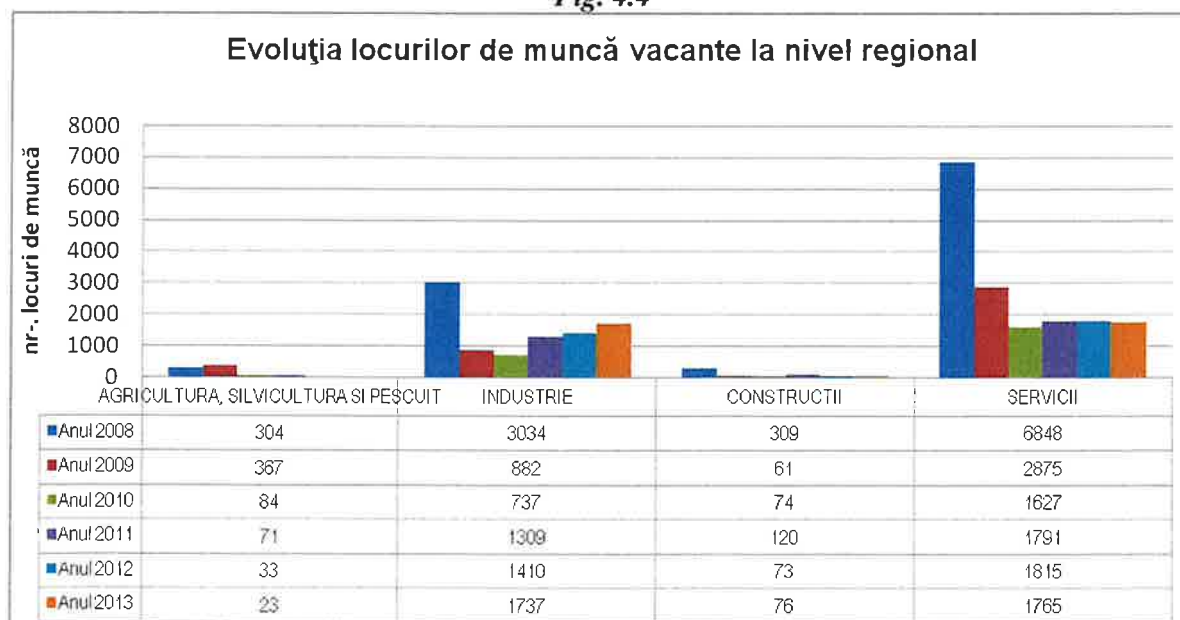
Tab. 4.3

Activități ale economiei naționale	Structura comparativă a populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale în județele regiunii (%) - 2023						
	Centru	Alba	Brașov	Covasna	Harghita	Mureș	Sibiu
Agricultură, silvicultură și pescuit	24,2%	30,3%	13,6%	28,9%	32,8%	30,5%	15,8%
Industrie, din care:	26,8%	27,5%	26,6%	28,0%	24,2%	24,3%	31,2%
Industrie extractivă	0,8%	0,7%	0,3%	0,2%	0,4%	1,3%	1,2%
Industrie prelucrătoare	24,0%	25,2%	23,9%	25,5%	22,0%	20,8%	28,0%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,6%	0,6%	0,7%	0,4%	0,5%	0,8%	0,6%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,4%	1,1%	1,6%	1,9%	1,2%	1,3%	1,4%
Construcții	6,4%	4,3%	10,1%	4,3%	4,5%	5,6%	6,7%
Servicii	42,6%	37,8%	49,7%	38,9%	38,5%	39,6%	46,3%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	14,3%	13,7%	16,1%	15,0%	13,9%	13,5%	13,5%
Transport și depozitare	5,8%	5,9%	6,4%	4,4%	4,8%	5,6%	6,5%
Hoteluri și restaurante	2,4%	1,8%	3,6%	2,0%	1,9%	1,9%	2,9%
Informații și comunicații	1,3%	0,3%	2,1%	0,7%	1,5%	0,8%	1,6%
Intermedieri financiare și asigurări	0,9%	0,7%	1,0%	0,7%	0,7%	0,8%	1,4%
Tranzacții imobiliare	0,3%	0,2%	0,5%	0,1%	0,1%	0,3%	0,3%
Activități profesionale, științifice și tehnice	1,3%	1,5%	2,1%	1,4%	1,2%	0,9%	0,8%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2,5%	1,3%	3,3%	1,7%	1,6%	1,8%	4,4%
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2,0%	2,2%	2,1%	2,3%	2,1%	1,9%	1,8%
Învățământ	4,8%	4,0%	5,1%	5,0%	5,4%	4,7%	5,0%
Sănătate și asistență socială	4,4%	4,0%	4,5%	3,8%	3,7%	4,8%	4,8%
Activități de spectacole, culturale și recreative	0,7%	0,4%	0,8%	0,7%	0,5%	0,7%	0,9%
Alte activități de servicii	1,9%	1,8%	2,2%	1,1%	1,1%	2,0%	2,4%

Analiza comparativă pe ocupații a somajului și locurilor de muncă vacante

Datele furnizate de către ANOFM în ceea ce privește locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale la nivel național și, indică o scădere a locurilor de muncă din agricultură atât la nivel național cât și la nivel regional. În ceea ce privește industria, în acest sector de activitate înregistrează o scădere dramatică a locurilor de muncă vacante urmată de o creștere, atât la nivel național cât și la nivel regional, evoluție prezentată în fig. 4.4.

Fig. 4.4

Construcțiile au înregistrat o evoluție fluctuantă în ceea ce privește locurile de muncă vacante în perioada analizată, numărul acestora fiind în scădere, au înregistrat o creștere urmată de o nouă scădere.

Sectorul servicii înregistrează o scădere a locurilor de muncă la nivel regional atingând un minim, în paralel cu evoluția descrescătoare la nivel național, urmat de o creștere în următorii 2 ani analizați.

Analizele și concluziile care urmează trebuie privite sub rezerva următoarelor limite metodologice:

- locurile de muncă vacante înregistrate la AJOFM nu reflectă decât o parte din piața muncii (în ciuda obligațiilor legale, nu toate locurile vacante sunt anunțate de angajatori; în general, gradul de cuprindere în evidențele AJOFM scade cu cât crește nivelul de calificare și gradul de specializare a acestora)
- posibile înregistrări multiple ale acelorași posturi (anunțuri de locuri vacante repetate în cazul neocupării)
- informații incomplete generate de dificultățile de utilizare a bazelor de date de care dispun AJOFM-urile.
- dificultățile de corelare între nomenclatoarele din învățământ și COR
- datele analizate nu iau în considerare durata medie a șomajului pe ocupațiile respective și nici rata de ocupare a locurilor de muncă vacante.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru ÎPT

Criza economică care a debutat în ultima parte a anului 2008 a condus la o ruptură în evoluțiile care păreau să se profileze din analiza anilor anteriori cu privire la șomaj și locurile de muncă vacante.

Profilul dominant la nivel regional al cererii de forță de muncă pare să fie dat de următoarele domenii (în ordinea numărului de locuri de muncă vacante la nivel regional): *mecanică, comerț, construcții, economic, industrie textilă și pielărie, fabricarea produselor din lemn, turism și alimentație, electric, electromecanic, electronică automatizări, industrie alimentară, materiale de construcții, silvicultură*

Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii caracterizate prin tendință generală de creștere a locurilor de muncă vacante, numărul șomerilor în scădere sau cu evoluție fluctuantă, *balanță locuri de muncă-șomeri pozitivă sau relativ echilibrată* - atât pe ansamblul regiunii cât și în majoritatea județelor: **construcții, comerț, economic, turism și alimentație, industrie alimentară.**

- a) **Construcții:** la nivel regional și în majoritatea județelor, numărul de locuri a crescut iar numărul de șomeri a scăzut (cu unele fluctuații justificate de caracterul sezonier), iar balanța *locuri de muncă-șomeri* până în 2023 a înregistrat un deficit accentuat de forță de muncă.
- b) În **comerț** și în **turism și alimentație:** la nivel regional și în majoritatea județelor, numărul de locuri a crescut iar numărul de șomeri a scăzut sau a avut o evoluție fluctuantă, înregistrând o balanță *locuri de muncă-șomeri* pozitivă sau echilibrată. Fluctuațiile din domeniile comerț și turism și alimentație ar putea fi în legătură cu fluctuațiile sezoniere, posibile nepotriviri între cerințele angajatorilor și așteptările salariaților/șomerilor, la care s-ar putea adăuga în cazul comerțului impactul noilor magazine din rețelele de hipermarketuri asupra micilor afaceri în domeniu.
- c) Domeniul **“economic”** a cunoscut o tendință generală crescătoare la nivel regional și în toate județele, dar și numărul de șomeri a crescut în trei din județele regiunii (Covasna, Mureș, Sibiu) în timp ce în celelalte județe a scăzut, evoluții care au condus la o balanță șomeri-locuri de muncă echilibrată în județele Brașov, Harghita, Mureș și Sibiu, negativă în Alba și Covasna..
- d) **Industrie alimentară:** la nivel județean și regional și în majoritatea județelor s-a înregistrat o creștere a locurilor de muncă, scădere a numărului de șomeri în domeniu sau evoluție fluctuantă.

- e) **Industria materialelor de construcții** a cunoscut o creștere la nivel regional a locurilor de muncă vacante în paralel cu scăderea numărului de șomeri în ultimii 2 ani, îndeosebi pe seama evoluțiilor în județele Mureș, Sibiu, Alba, iar în județul Mureș pare să se profileze un excedent de locuri de muncă vacante comparativ cu numărul de șomeri în domeniu
- f) **Mecanica** este domeniul care înregistrează la nivel regional *un număr semnificativ de locuri de muncă vacante dar și de șomeri. Raportul locuri de muncă-șomeri rămâne deficitar*, cu tendință de ameliorare față de începutul perioadei analizate (2018-2023).
- g) Similar cu mecanica, domeniile **electric și electromecanic** până în 2023 s-a înregistrat - la nivel regional și în majoritatea județelor - o *tendență de creștere a locurilor de muncă vacante și de scădere a numărului de șomeri*, raportul locuri de muncă-șomeri rămâne însă deficitar (cu tendință de ameliorare).
- a) **Industria textilă** pare să se confrunte cu *dificultăți concretizate la nivel regional printr-o cerere de forță de muncă neacoperită în cea mai mare parte a intervalului de timp analizat la nivel regional și în majoritatea județelor, pentru ca la sfârșitul perioadei pe ansamblul regiunii locurile de muncă vacante să scadă semnificativ în majoritatea județelor, în paralel cu o creștere a numărului de șomeri.*
- b) **Fabricarea produselor din lemn** cunoaște *evoluții contradictorii* la nivel regional, prin *creșterea locurilor de muncă în paralel cu creșterea șomajului sau evoluții fluctuante* - pe ansamblul regiunii și în majoritatea județelor.

Tab.4.9

Domeniul de pregătire.	Tendență locuri muncă vacante	Tendență șomeri	Diferență locuri vacante-șomeri (2023)	Ocupații / grupe de ocupații relevante (prin nr. de locuri de muncă vacante în cadrul domeniului)
Construcții, instalații și lucr. publice	↑ Regiune, AB	↓ Regiune, AB	(+) Regiune, AB	Zidari, Dulgheri, Zugravi, Instalatori, Constructori în beton armat și asigurați, Tehnicienii constructori, Montatori de izolații termice și acustice etc. <i>OBS. Sector caracterizat prin fluctuații sezoniere</i>
Turism și alimentație	↑ Regiune, AB	↓, AB (≈) Regiune	(+) Regiune (≈) AB	Ospătari și barmani, Bucătari, Valeti, cameriste și insotitori, Patisieri, Cofetari
Comerț	↑ Regiune, AB	(≈) Regiune ↓ AB	(+) Regiune (≈) AB	Vânzători, Magazineri, Agenți în activitatea financiară și comercială Agenți comerciali și mijlocitori de afaceri.
Economic	↑ Regiune, AB	(≈) Regiune ↓ AB	(≈) Regiune (-) AB	Alți lucrători cu studii medii în gestiunea economică și administrativă, Secretari și operatori la mașin de scris și de calcul, Funcționari în serviciile de evidență contabilă și financiare, Funcționari expediție și alți agenți poștali, Alți funcționari de birou
Industrie alimentară	↑ Regiune, AB	↓ AB (≈) Regiune	(+) Regiune (≈) AB	În special ocupațiile pentru prelucrarea cămii și pentru produse de panificație
Mecanică	↑ Regiune, AB	(≈) Regiune, AB	(-) Regiune, AB	Ocupații cu locuri de muncă ↑, șomaj ↓, în jud. menționate cu ↑↓, excedent locuri de muncă în jud. menționate cu (+): - Constructori montatori structuri metalice (↑↓ AB) - Conducător auto - Sudori și debitoratori autogeni (↑↓ AB) - Operatori prelucratori la mașini unelte (↑↓, (+) AB) - Mecanic auto
Industrie textilă și pielărie	↓ Regiune AB	(≈) Regiune, AB	(-) Regiune, AB	- Lucrător în fabricarea pielii și fabricarea încălțăminte - Operatori la mașini utilaje și instalații din industria încălțăminte - Lucrători în ind. textilă și conf. - Operatori la mașini și utilaje pentru industria confecțiilor
Fabricarea prod.lemn	↑ Regiune, AB	(≈) Regiune, AB	(-) AB (≈) Regiune	- Meseriași și lucrători în tratarea și prelucrarea lemnului (↑↓ AB) - Operatori la instalațiile de prelucrarea lemnului - Operatori la mașinile și utilajele pentru fabricarea produselor din lemn (↑↓ MS)
Electric	↑ Regiune, AB	↓ Regiune, AB	(-) Regiune, AB	- Electricieni montatori și reparatori de linii electrice aeriene și subterane (↑↓ AB) - Electricieni în construcții
Electromec.	↑ Regiune, AB	↓ Regiune, AB	(-) Regiune (≈) AB, MS, SB	- Electromecanici montatori și reparatori de aparate și echipamente electrice și energetice (↑↓ (+) AB)

Nr. șomeri, nr. locuri de muncă vacante: ↓ scădere; ↑ creștere; ↔ aprox. constant
Diferență locuri vacante-șomeri: (+) surplus comparativ; (-) deficit comparativ; ≈ tendință de echilibrare

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Pentru învățământul superior, *dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivel regional, se desprind cu tendință de creștere a locurilor de muncă în paralel cu o evoluție în scădere sau fluctuantă a numărului de șomeri dar cu balanță favorabilă locuri de muncă-șomeri* (în ordinea numărului de locuri de muncă vacante la nivel regional în 2023): **specialiști în informatică, ingineri constructori, specialiști în sistemul financiar, specialiști în administrația publică**

La aceștia se adaugă **inginerii mecanici** cu tendință de creștere a locurilor de muncă (cel mai mare număr de locuri de muncă vacante la nivel regional) *în paralel cu scăderea numărului de șomeri, dar cu balanță deficitară locuri de muncă-șomeri (cu tendință de ameliorare).*

Creșterea locurilor de muncă vacante la nivel regional s-a înregistrat și pentru **economiști (exclusiv specialiști statisticieni și cei din sistemul financiar-bancar)** - cu cel mai mare număr de locuri de muncă la nivel regional în 2023 după mecanică, **juriști, ingineri electroniști în transporturi, poștă și telecomunicații**, în paralel însă cu o evoluție fluctuantă, contradictorie, de creștere a numărului de șomeri și raport nefavorabil locuri de muncă-șomeri.

Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM în perioada 2022-2023 (aspecte critice în contextul crizei economice și financiare)

La 31 martie 2023, județul Alba înregistrează o rată a șomajului (6,79%) mai mare decât media la nivel național (4,64%) și regional (5,64%) - v. Tab. 4.10

Tab. 4.10

	Număr șomeri la 31 martie 2023		Număr șomeri la 31 martie 2023	
	TOTAL	din care, Femei	TOTAL (%)	Femei (%)
România	454.541	195.612	5,05	4,64
Regiunea CENTRU	64.799	28.067	5,95	5,64
ALBA	12.817	5.663	7,35	6,79
BRASOV	10.062	5.185	4,91	4,77
COVASNA	7.643	3.119	8,52	7,34
HARGHITA	9.533	4.220	6,57	6,46
MURES	14.889	6.412	6,01	5,74
SIBIU	7.855	3.468	4,21	4,05

Sursa: MMFPS, *Buletin statistic trimestrul I 2023, Ocuparea, șomajul și protecția socială a șomerilor (www.muncii.ro)*

Analiza pe ocupații a intrărilor în șomaj completată cu informațiile privind disponibilizările anunțate după debutul crizei pare să indice că cele mai afectate de criză au fost activitățile economice din industria prelucrătoare, în special industria textilă și pielăriei, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea de echipamente electrice, prelucrarea lemnului și fabricarea mobilei. De asemenea, pe fondul reducerii generale a activităților economice, au avut de suferit și activitățile de transport. Reducerea puterii de cumpărare pe fondul crizei economice au afectat și alte sectoare (industria alimentară, comerț) iar dificultățile de finanțare se răsfrâng negativ într-o măsură mai mare sau mai mică în majoritatea activităților economice. Un caz aparte este reprezentat de sectorul construcțiilor afectat de restrângerea investițiilor și a creditelor ipotecare. Este de așteptat ca investițiile în infrastructură și finanțările prin programele europene să conducă la relansarea activităților de construcții și lucrări public.

Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM în perioada octombrie 2022 – martie 2023, în contextul crizei economice și financiare

Tab. 4.8

	Număr șomeri la 31 martie 2022		Rata șomajului la 31 martie 2023	
	TOTAL	din care, Femei	TOTAL (%)	Femei (%)
România	513.621	221.366	5,6	5,2
Regiunea CENTRU	74263	31590	6,7	6,2
ALBA	15923	6698	8,7	7,7
BRASOV	16024	7546	6,4	6,8
COVASNA	8022	3122	8,5	7,0
HARGHITA	11215	4561	8,0	6,8
MURES	13578	5761	5,5	5,1
SIBIU	9501	3902	5,1	4,6

Sursa: ANOFM (www.anofm.ro)

La 31 martie 2023, cele mai mari rate ale șomajului din regiune s-a înregistrat în județele Alba (8,7%).

Șomajul înregistrat are o rată mai mică în cazul femeilor decât al bărbaților

Datele colectate de la AJOM din regiune evidențiază o creștere semnificativă a peste 5000 de persoane (cea mai mare din regiune), ceea ce reprezintă o creștere de cca. 46%.

Cele mai multe intrări în șomaj în perioada octombrie 2022-februarie 2023 au provenit din rândul muncitorilor necalificați care reprezintă.

Proгноza structurii cererii potențiale, în ipotezele scenariului moderat, pe domenii de formare profesională din IPT, la nivel național în perspectiva 2019-2024 (%)

Tab. 4.12

Domenii de formare	%
Agricultură	3,9
Chimie industrială	1,3
Construcții instalații și lucrări publice	8,2
Comerț	12,6
Economic	14,5
Electric	5,3
Electromecanică	3,6
Electronică automatizări	4,2
Fabricarea produselor din lemn	1,4
Industrie alimentară	0,8
Industrie textilă și pielărie	9,0
Materiale de construcții	1,3
Mecanică	24,1
Turism și alimentație	7,8
Resurse naturale și protecția mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,2

Proiecția cererii de forță de muncă la nivel regional

În cadrul regiunii Centru, cererea potențială se încadrează pe o tendință ascendentă de-a lungul perioadei 2015-2025, în toate cele trei scenarii de proiecție, astfel încât la finele perioadei de proiecție cererea potențială se previzionează a fi cu 5% față de valoarea din 2015.

Pe activități economice, în regiunea Centru în ipotezele scenariului moderat, la orizontul anului 2024, se estimează o creștere ușoară a cererii potențiale pentru forță de muncă per ansamblu. Creșteri importante se înregistrează în *industria prelucrătoare*,

comerț, transporturi, depozitare și comunicații. La o scară mai mică, o tendință crescătoare pare să se profileze după 2024 în *hoteluri și restaurante, precum și în sectorul industriei extractive*. Scăderi semnificative se estimează în *agricultură*.

Tab. 4.13. Proiecția cererii potențiale de forță de muncă pentru regiunea Centru, pe activități economice (nr. persoane):

REGIUNEA CENTRU	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Agricultura, silvicultura și piscicultura	140.284	120.266	102.921	89.327	76.760	61.499
Industria extractivă	6.925	7.491	7.910	8.519	8.897	9.480
Industria prelucrătoare	343.986	350.312	348.617	366.635	374.241	385.424
Energie electrică și termică, gaze și apă	21.179	21.018	20.526	21.732	21.937	22.239
Construcții	70.076	66.396	65.547	69.349	69.818	70.421
Comert	139.454	152.155	164.620	172.368	181.166	193.800
Hoteluri și restaurante	18.145	17.905	17.944	19.454	19.910	20.582
Transport, depozitare și comunicații	55.632	55.228	55.322	59.590	61.184	63.813
Intermedieri financiare	11.155	11.479	11.727	11.564	12.080	12.932
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii	13.608	12.818	12.101	12.935	12.806	12.655
Administrație publică și apărare	54.422	55.801	56.603	55.483	56.414	57.790
Invatamant	62.881	64.338	65.296	67.525	70.283	73.485
Sanatate și asistență socială	48.238	47.320	47.222	47.701	47.722	47.675
Celelalte activități ale economiei naționale	28.038	29.234	30.500	31.605	33.137	35.486
	1.014.024	1.011.763	1.006.857	1.033.785	1.046.355	1.067.281

În **scenariul moderat** evoluția locurilor de muncă disponibile în regiunea Centru se încadrează de-a lungul perioadei 2019-2024 pe un trend general ascendent, în toate județele regiunii.

În cazul **scenariul moderat**, studiul previzionează locuri de muncă disponibile în toate sub-grupele ocupaționale. Cele mai multe locuri de muncă disponibile se profilează pentru *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați, Conducători de vehicule și operatori la instalații mobile*. Trebuie menționat faptul că în ocupațiile agricole se estimează o realocare structurală între persoane ocupate în agricultura de subzistență care vor ieși din piața muncii (fapt ce explică scăderea cererii potențiale previzionate pentru activitatea agricolă) și lucrătorii calificați din alte grupe de ocupații pentru care se previzionează că vor avea locuri de muncă disponibile.

Din analiza structurii pe grupe ocupaționale relevante pentru ÎPT pe baza datelor furnizate de studiul previzional cu privire la proiecția locurilor de muncă disponibile la nivelul regiunii Centru în perspectiva anului 2024, în scenariul moderat, rezultă o pondere previzionată de circa două treimi pentru ocupațiile relevante pentru nivel 2 de calificare oferit prin învățământul profesional și o treime pentru cele care pot fi puse în legătură cu nivelul de pregătire liceal tehnologic sau postliceal.

În **regiunea Centru**, în scenariul moderat, domeniile *Fabricarea produselor din lemn și Industrie textilă și pielărie* ocupă în cadrul cererii potențiale de forță de muncă poziții mai importante decât la nivel național. După *Mecanică* în care se păstrează o pondere însemnată, domeniile care par să coaguleze din ce în ce mai mult sunt *Economic, Comerț și Turism și alimentație*, după cum se poate vedea în tabelul de mai jos.

Tab. 4.15. Structura cererii potențiale, pe domenii de formare profesională din IPT, în ipoteza scenariului moderat, în regiunea Centru în perspectiva 2019-2024:

Domenii de formare	%
Agricultură	1,4
Chimie industrială	1,7
Construcții instalații și lucrări publice	8,1
Comerț	12,6
Economic	13,9
Electric	5,0
Electromecanică	3,8
Electronică automatizări	4,6
Fabricarea produselor din lemn	2,6
Industrie alimentară	0,9
Industrie textilă și pielărie	10,8
Materiale de construcții	0,9
Mecanică	22,9
Turism și alimentație	8,5
Resurse naturale și protecția mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,2
Total	100,0

Ponderea estimată pe baza datelor furnizate de studiul previzional cu privire la proiecția locurilor de muncă disponibile la nivelul regiunii Centru în perspectiva anului 2024 (în scenariul moderat) de circa 2/3 pentru ocupațiile relevante pentru nivel 2 de calificare oferit prin învățământul profesional este confirmată și de rezultatele anchetei în firme care evidențiază că 67,4% din locurile de muncă vacante există la momentul anchetei la nivel regional, respectiv 62,4% la nivelul județului Alba, necesită pregătire prin învățământ profesional.

Pe baza acestor informații utilizate ca repere pentru analizele efectuate în CLDPS în contextul specificului economic și de piața muncii ale regiunii și județului Alba, se poate estima o **pondere recomandabilă a IPT din totalul ofertei educaționale de aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a IPT aproximativ 40% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 4 iar 60% pentru calificări de nivel 3.**

Plecând de la **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Centru**, în baza analizei specificului economic și de piața muncii al județului Alba, membrii CLDPS apreciază că **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire din județul Alba este următoarea:**

Tab. 4.16. Structura cererii potențiale, pe domenii de formare profesională din IPT, în ipoteza scenariului moderat, în județul Alba, în perspectiva 2019-2024 (%):

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională (%)
Agricultură	6
Chimie industrială	2
Construcții, instalații și lucrări publice	9
Comerț	8
Economic	10
Electric	5,5
Electromecanică	2,5
Electronică și automatizări	5
Fabricarea produselor din lemn	5
Industrie alimentară	3
Industrie textilă și pielărie	7
Materiale de construcții	2,5
Mecanică	23
Turism și alimentație	8
- Protecția mediului / Silvicultură	3
Tehnici poligrafice	0,5

II.1.6 Concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT

Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel regional

a) Rata de ocupare a resurselor de muncă (conf. BFM):

- *Decalaj semnificativ privind rata de ocupare care în Regiunea Centru este mai mică cu 3,5 puncte procentuale decât media națională și cu 9,5 puncte procentuale față de media europeană (UE-27). Acest decalaj este și mai accentuat în cazul femeilor și mai ales în rural.*

b) Rata șomajului la nivel regional:

- *În 2023, rata șomajului (BIM) la nivel regional se situează peste media la nivel național (6,9%) și european (9%). În Regiunea Centru, în 2023, rata șomajului (BIM) în mediul rural (11%) este sensibil mai mare decât rata șomajului rural la nivel național (5,4%). Rata șomajului (BIM) este mai mare în cazul bărbaților (12,1%, față de 8,8% în cazul femeilor în 2023);*
- *Șomajul ridicat al tinerilor (15-24 ani) la nivel regional: mai mare decât la nivel național (30,2%, față de 20,8%), mai ales în mediul rural (26,4% la nivel regional, față de 15,5% la nivel național)*
- *Ocuparea și șomajul pe niveluri de educație la nivel regional*
- *Riscul de șomaj crește și șansele de ocupare se reduc cu cât nivelul de educație este mai scăzut. În Regiunea Centru șansele de ocupare sunt mult mai reduse decât la nivel național pentru persoanele cu nivel scăzut de pregătire (cu cel mult învățământ gimnazial). Regiunea Centru are cea mai mare pondere a populației ocupate cu mediu de instruire și cu studii de nivel profesional.*
- *Disparitățile majore între rural și urban, privind nivelul de instruire al populației ocupate. În 2023 la nivel regional doar 4,2% din populația ocupată din mediul rural are studii superioare (față de 21,5% în urban), ponderea celor cu nivel mediu de pregătire (liceal/postliceal/profesional sau de ucenici) fiind de 63,1% în mediul rural (față 73,2 % în urban), în timp ce aproape 1/3 (32,7%) din populația ocupată din mediul rural are un nivel scăzut de educație (gimnazial/primar sau mai puțin) - față de numai 5,3 % în urban.*

Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanța Forței de Muncă (BFM) la nivelul județului

a) **Rata de ocupare resurselor de muncă (conf. BFM)**

- Ratele de activitate și de ocupare a populației civile sunt mai ridicate decât la nivel regional și național.
- **Șomerii înregistrați în evidențele AJOFM:**
- Rata șomajului (șomeri înregistrați) mai mare decât la regional și național.
- Tendință descrescătoare a șomajului, după o creștere substanțială în 2022-2023.
- Rata șomajului și numărul de șomeri mai mare în cazul bărbaților.
- Pondere ridicată a șomerilor de lungă durată

Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile:

- a) **Tendința de scădere a ponderii populației ocupate în industrie și în agricultură în paralel cu creșterea în servicii și în construcții** (v. fig. 4.6 a și b)
- b) **Ierarhia sectoarelor economice** din punct de vedere al ocupării forței de muncă (populația ocupată civilă) în 2024: serviciile care totalizează o pondere de 38,1% din populația ocupată la nivelul județului, urmate de agricultura (30,7%), industrie (26,9%) și construcții (4,3%).
- c) **Serviciile:**
- Primul loc în ierarhia ocupării la nivel județean
 - În cadrul serviciilor, pe ansamblul perioadei 2019-2024, a crescut populația ocupată, atât în cifre absolute, cât și ca pondere, în activitățile de Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, Transport, depozitare și comunicații, Hotel și restaurante, administrație publică și apărare, Sănătate și asistență socială. Populația ocupată în construcții s-a dublat în perioada analizată.
- d) **Industria:**
- Trend descrescător, însă ponderea populației județului ocupate în industrie și ponderea salariaților din industrie este mai mare decât la nivel regional și național.
 - Dependența de industria textilă a unei bune părți a populației ocupate în sistemul lohn, amenințată de restrângeri de activitate în viitor.
- e) **Agricultura:**
- Pondere a ocupării în agricultură la nivel județean, peste media regională și națională;
- f) **Construcțiile:**
- a) Tendință de creștere a ponderii sectorului în totalul populației ocupate (populația ocupată în construcții s-a dublat în perioada 2018-2023).

Concluzii din analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

a) **Învățământ profesional și liceal tehnologic**

- a) Profilul dominant la nivel regional al cererii de forță de muncă: **mecanică, comerț, construcții, economic, industrie textilă și pielărie, fabricarea produselor din lemn, turism și alimentație, electric, electromecanic, electronică automatizări, industrie alimentară, materiale de construcții, silvicultură**
- b) **Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorție pe piața muncii: construcții, comerț, economic, turism și alimentație, industrie alimentară** – tendință generală de creștere a locurilor de muncă vacante, numărul șomerilor în scădere sau cu evoluție fluctuantă, **balanță locuri de muncă-șomeri pozitivă sau relativ echilibrată** - atât pe ansamblul regiunii cât și în majoritatea județelor.
- c) **Mecanica** este domeniul care înregistrează la nivel regional **un număr semnificativ de locuri de muncă vacante dar și de șomeri. Raportul locuri de muncă-șomeri rămâne deficitar**, cu tendință de ameliorare față de începutul perioadei analizate (2019-2024).
- d) Similar cu mecanica, domeniile **electric și electromecanic** până în 2024 s-a înregistrat - la nivel regional și în majoritatea județelor - o **tendință de creștere a locurilor de muncă vacante și de scădere a numărului de șomeri**, raportul locuri de muncă-șomeri rămâne însă deficitar (cu tendință de ameliorare).

- e) **Industria textilă** pare să se confrunte cu *dificultăți concretizate la nivel regional printr-o o cerere de forță de muncă neacoperită în cea mai mare parte a intervalului de timp analizat la nivel regional și în majoritatea județelor, pentru ca la sfârșitul perioadei pe ansamblul regiunii locurile de muncă vacante să scadă semnificativ în majoritatea județelor, în paralel cu o creștere a numărului de șomeri.*
- f) **Fabricarea produselor din lemn** cunoaște evoluții contradictorii la nivel regional, prin *creșterea locurilor de muncă în paralel cu creșterea șomajului - pe ansamblul regiunii și în majoritatea județelor*

b) Școala postliceală

Domeniile **comerț, servicii, sănătate și asistență pedagogică, economic, informatică, construcții, instalații, arhitectură, sistematizare** – dinamica pozitivă la nivel regional și în majoritatea județelor: *tendință de creștere a locurilor de muncă și balanță favorabilă locuri de muncă-șomeri.*

c) Învățământul superior

Pentru învățământul superior, *dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivel regional, se desprind cu tendință de creștere a locurilor de muncă în paralel cu o evoluție în scădere sau fluctuantă a numărului de șomeri dar cu balanță favorabilă locuri de muncă-șomeri* (în ordinea numărului de locuri de muncă vacante la nivel regional în 2024): **specialiști în informatică, ingineri constructori, specialiști în sistemul financiar, specialiști în administrația publică**

La aceștia se adaugă **inginerii mecanici** cu tendință de *creștere a locurilor de muncă* (cel mai mare număr de locuri de muncă vacante la nivel regional) *în paralel cu scăderea numărului de șomeri, dar cu balanță deficitară locuri de muncă-șomeri (cu tendință de ameliorare).*

Creștere a locurilor de muncă vacante la nivel regional s-a înregistrat și pentru **economiști (exclusiv specialiști statisticieni și cei din sistemul financiar-bancar)** - cu cel mai mare număr de locuri de muncă la nivel regional în 2024 după **mechanică, juriști, ingineri electroniști în transporturi, poșta și telecomunicații**, în paralel însă cu o *evoluție fluctuantă, contradictorie, de creștere a numărului de șomeri și raport nefavorabil locuri de muncă-șomeri.*

Concluzii pe termen scurt din anchete de piața muncii

Ancheta în rândul angajatorilor, august-septembrie 2024 (INCSMPS):

Majoritatea locurilor de muncă vacante necesită pregătire prin învățământ profesional (67,4% din locurile de muncă vacante există la momentul anchetei la nivel regional, 62,4% la nivelul județului Alba). Liceul tehnologic avea o pondere de 11,7% din totalul locurilor de muncă vacante la nivel regional în timp ce în județul Alba nivelul liceal este foarte slab reprezentat în structura locurilor de muncă vacante la momentul anchetei, în condițiile în care 13,5% erau pentru cei cu nivel scăzut de instruire (gimnazial, primar sau fără școală) și 24,1% pentru studii superioare..

Aproape jumătate (46,7%) dintre locurile de muncă vacante de mai mult de 3 luni necesită nivele de educație specifice învățământului profesional, ceea ce pare să indice un *dificultăți de recrutare de forță de muncă mai mari pentru calificări cu acest nivel de pregătire.* Pe grupe ocupaționale, marea majoritate a locurilor de muncă vacante neocupate de mai mult de 3 luni sunt destinate ocupațiilor subsumate grupelor *muncitori necalificați* (52,5%) și *muncitori calificați* (42,2%), urmate de *Operatori pe instalații, mașini, asamblori*(4,5%). Aceste informații conturează concluzii privind un deficit de calificări specifice învățământului profesional.

La nivelul regiunii Centru sectoarele caracterizate de rate ale locurilor de muncă vacante semnificativ peste media regională (1,1%) au fost *Sănătate și asistența socială* (3,1%), *Distribuția apei și salubritate* (2,7%) și *Transport și depozitare* (1,8%). Pe grupe ocupaționale cele rate mai ridicate ale locurilor de muncă vacante s-au înregistrat pentru grupa *Muncitori necalificați* (2,3%), urmată de *Muncitori calificați* (1,4%), *Funcționari* (1,0%) și *Operatori pe instalații, mașini, asamblori* (0,9%).

La nivel regional, dintre domeniile relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional, cele mai multe locuri de muncă vacante s-au înregistrat la momentul anchetei pentru domeniile *mechanică* (43,1%), *industrie textilă și pielărie* (29,9%) și, urmate la distanță de

domeniile *comerț* (8,4%), *industrie alimentară* (6,4%) și *fabricarea produselor din lemn* (4,4%). Cele mai multe locuri de muncă vacante care necesită calificări specifice învățământului postliceal erau deschise pentru domeniile *mecanică* (51,4%), *economic* (29,4%) și *servicii* (15,6%).

În ceea ce privește motivele neocupării locurilor de muncă vacante, la nivel regional 13% dintre locurile de muncă vacante au rămas neocupate pentru că aplicanții au fost respinși, necorespunzând cerințelor firmei, măsură indirectă a unui deficit calitativ de calificări. În cazul județului Alba, deficitul calitativ de calificări este evidențiat de procente mari ale motivelor „*au aplicat dar nu au corespuns cerințelor firmei*” (24%) sau „*au aplicat, dar au refuzat condițiile firmei*” (36%), iar deficitul cantitativ de procentul mare (26,4%) de răspunsuri „*nu s-a prezentat nimeni la concurs*”.

La nivel regional, structura cererii estimate de angajatori pentru un orizont de 12 luni de la momentul anchetei evidențiază că marea majoritate a locurilor de muncă vacante (73,2%) sunt relevante pentru absolvenții de învățământ profesional și liceu tehnologic, 6,9% sunt destinate absolvenților de școli postliceale, iar 4,2% necesită învățământ superior.

La nivel regional, cele mai dinamice firme la orizontul următoarelor 12 luni de la momentul anchetei erau cele din *Construcții* (cu o creștere estimată a numărului de salariați de 8,9%), *Comerț* (cu o creștere estimată a numărului de salariați de 7,5%) și *Industrie prelucrătoare* (cu o creștere estimată a numărului de salariați de 5,2%).

Dintre ocupațiile care presupun o calificare relevantă pentru învățământul profesional și tehnic, la nivel regional, ponderea cea mai mare în numărul de salariați estimat pentru un orizont de 12 luni de la momentul anchetei se înregistrează în grupele ocupaționale *Muncitori calificați* (31,1%), *Operatori pe instalații, mașini, asamblori* (15,3%), *Lucrători în servicii* (14,6%), urmați de *Tehnicienii* (4,6%) și *Funcționari* (3,8%).

La nivelul regiunii Centru, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimau că vor crește cererea la orizontul următoarelor 12 luni și care necesită calificări relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional aparțin domeniilor *industrie textilă și pielărie*, *comerț*, *mecanică*, *fabricarea produselor din lemn*, *construcții și instalații* și *lucrări publice*.

Concluzii din previziunile privind cererea de forță de muncă pe termen mediu (2015-2025):

Studiul previzional realizat de INCSMPS în 2015 a furnizat estimări privind evoluțiile prognozate pentru perioada 2015-2025 pe subgrupe majore de ocupații, activități economice (diviziuni CAEN). Structura cererii potențiale pe domenii de pregătire relevante pentru ÎPT este prezentată în capitolul 4.2.4.

Pe baza informațiilor oferite de studiul previzional și a analizelor efectuate în CLDPS în contextul specificului economic și de piață muncii ale regiunii și județului Brașov, se poate estima un o pondere recomandabilă a IPT din totalul ofertei educaționale de aproximativ 60%, din care, cel puțin jumătate ar trebui să vizeze calificări oferite prin învățământul profesional.

IMPLICAȚIILE PENTRU ÎPT:

Scăderea ratei de ocupare, rata șomajului peste media la nivel național și regional, șomajul ridicat al șomajului tinerilor și șomajul de lungă durată - obligă sistemul de ÎPT la:

- anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii
- acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor
- abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți
- implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii.
- parteneriate active cu agenții economici, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.

Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă - în contrast cu nevoile de formare în creștere (pentru întreprinderi, salariați, șomeri), decurgând din mobilitatea ocupațională accentuată de procesele de restructurare a economiei, nevoile de actualizare și

adecvare competențelor la cerințele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă școlilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:

- creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi
- adecvarea calificării cu locul de muncă
- reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii
- recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală
- diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.

Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional și prognozele privind cererea și oferta pe termen lung - trebuie avute în vedere pentru:

- Planificare strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)⁸
- Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare rezultate din prognoză
- Planurile de școlarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creștere în construcții, calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv (cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii), prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală.

Prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală vizează modernizarea a agriculturii și diversificarea activităților economice în mediul rural.

Implică din partea școlilor din domeniu, în parteneriat toți cu factorii interesați:

- Pregătirea tinerilor pentru exploatarea eficientă a potențialului agricol – presupune creșterea nivelului de calificare (nivel 3, competențe integrate pentru exploatarea și managementul fermei, procesarea primară a produselor agro-alimentare)
- Diversificarea ofertei de calificare având în vedere: agricultura ecologică, promovarea agroturismului, a meșteșugurilor tradiționale, valorificarea resurselor locale prin mica industrie și dezvoltarea serviciilor
- Implicarea în programe de formare continuă pe două componente:
- formarea competențelor necesare unei agriculturi competitive
- reconversia excedentului de forță de muncă din agricultură spre alte activități

Decalaje privind nivelul de educație în mediul rural față de urban - obligă la:

- Măsuri sistemice pentru creșterea generală a calității învățământului rural
- Asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate
- Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social.

II.1.7. Previziuni privind oferta educațională pentru satisfacerea nevoilor viitoare de forță de muncă

Evoluția planurilor de școlarizare

Datele sintetice privind structura și evoluția cifrelor de școlarizare în ÎPT în județul Alba, sunt prezentate în *Anexa 7*. Se constată o scădere generală a populației școlare *care s-a reflectat și în scăderea numărului de elevi înscriși în clasa a IX-a în ÎPT*.

Analiza evoluțiilor planurilor de școlarizare realizate în anii trecuți demonstrează că exercițiul de planificare în ÎPT pe baza PRAI și PLAI au contribuit în general la o mai bună orientare a ofertei de pregătire – v. *Fig. 5.4. și Anexa 7*

Totuși, se constată o scădere accentuată, în special începând cu 2021/2022 a ponderii numărului de elevi înscriși în învățământul profesional și tehnic din totalul elevilor în clasa a IX-a,

⁸ PRAI – Plan regional de acțiune pentru învățământul profesional și tehnic

PLAI – Plan local de acțiune

PAS – Plan de acțiune al școlii (plan de dezvoltare instituțională adaptat pentru ÎPT)

învățământ de zi, ponderea ÎPT la clasa a-IX-a zi ajungând în 2022-2023 la numai cca. 50%, față de 66% în 2024-2025 – v. *Anexa nr. 7*.

Comparând evoluția cifrelor planificate cu numărul efectiv de înscrieri pe domenii, se constată la nivel județean *dificultăți mai frecvente în realizarea ponderii planificate* în domeniile agricultură, mecanică, fabricarea produselor din lemn – v.*Anexa 7*. Sistemul de repartizare computerizat și fluctuațiile conjuncturale îngreunează desprinderea unor concluzii ferme din această analiză. *Se recomandă, în paralel cu planificarea judicioasă a ofertei, măsuri sistematice de orientare și consiliere a elevilor de gimnaziu cu privire la finalitățile posibile, oportunitățile de angajare și/sau de continuare a studiilor, pe fiecare traseu de pregătire.*

Începând cu anul școlar 2024-2025 pentru a obține nivelului 3 de calificare (muncitor calificat) elevii pot opta pentru înscrierea în învățământul profesional cu durata de 3 ani după clasa a a VIII a, sau pentru înscrierea în stagii de practică cu durata de 6 luni după absolvirea clasei a X-a de liceu tehnologic

Învățământul profesional cu durata de 3 ani, a fost introdus în scopul dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor, specifice unei calificări de nivel 3 al Cadrului Național al Calificărilor. Dezvoltarea acestor competențe se desfășoară preponderent în cadrul stagiilor de pregătire practică, organizate la operatorii economici.

Elevii care urmează acest tip de formare profesională inițială, beneficiază conform reglementărilor în vigoare de susținere financiară de la bugetul de stat ("bursa profesională"). Elevii pot beneficia și de susținere financiară, stimulente sau alte forme de sprijin acordate de partenerul de practică.

Conform Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului profesional cu durata de 3 ani, aprobată prin OMEN, învățământul profesional cu durata de 3 ani se poate organiza numai în unități de învățământ care anexează la propunerea privind proiectul planului de școlarizare, contracte-cadru încheiate cu agenții economici/ instituții publice.

Cifra de școlarizare pentru învățământul profesional se stabilește anual pe baza nevoilor pieței muncii și a tendințelor de dezvoltare precum și pe baza solicitărilor operatorilor economici.

În scopul popularizării ofertei locale a învățământului profesional inspectoratul școlar împreună cu unitățile de învățământ și cu operatorii economici realizează activități specifice: săptămâna meseriilor,târgul meseriilor, comunicare în mijloace locale de comunicare în masă.

Analiza ofertei curente – formarea profesională inițială (anul școlar 2024-2025)

Planul de școlarizare realizat în 2024, zi+seral, comparativ cu țintele PLAI - Tab. 5.5

Domeniu de pregătire	Plan școlarizare cl. IX liceu tehnologic 2024-2025			Ținta PLAI pe domenii (Niv.3+4)		Plan de școlarizare cl a IX a învățământ profesional de 3 ani 2024-2025			Plan școlariz. stagii de practică după cl.X pentru nivelul 3 2024-2025		
	Nr. clase	Nr. elevi	%	Min.-max. (%)	Ținta (%)	Nr. clase	Nr. elevi	%	Nr. clase	Nr. elevi	%
agricultură	8	195	18,4%	4-8%	6,0%	1	22	2,1%	0	0	0,0%
silvicultură	0,5	14	1,3%	0,5-3%	1,5%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
ind. alimentară	0	0	0,0%	2-3%	2,5%	1	28	2,6%	0	0	0,0%
protecția mediului	0,5	15	1,4%	1-2%	1,5%						
comerț	2	56	5,3%	6 -10%	8,0%	1	25	2,4%	0	0	0,0%
economic	7	200	18,9%	8-12%	10,0%						
turism și alimentație	4	100	9,5%	7,5 - 11,5%	9,5%	4	98	9,3%	1	15	50,0%
estetica și igiena corpului omenesc	1	28	2,6%	0 -3%	1,5%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
construcții, instalații și lucrări publice	2	54	5,1%	3 -9%	6,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
mecanică	8	202	19,1%	20 -26%	23,0%	8,5	205	19,4%	1	15	50,0%

electric	1	29	2,7%	3,5 -7,5%	5,5%	2,5	57	5,4%	0	0	0,0%
electromecanică	0	0	0,0%	2,5 -4,5%	3,5%	3,5	91	8,6%	0	0	0,0%
electronică automatizări	2	55	5,2%	3-7%	5,0%	1	22	2,1%	0	0	0,0%
chimie industrială	1	27	2,6%	1-3%	2,0%	1	22	2,1%	0	0	0,0%
materiale de construcții	1	26	2,5%	2-3%	2,5%	1	18	1,7%	0	0	0,0%
fabric.prod.din lemn	0	0	0,0%	3-7%	5,0%	2,5	62	5,9%	0	0	0,0%
industrie textilă și pielărie	2	57	5,4%	5-9%	7,0%	2	54	5,1%	0	0	0,0%
tehnici poligrafice	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
producție media	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
TOTAL	40	1058	100,0%		100,0%	29	704	66,5%	2	30	100,0%

Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe domenii de pregătire.

Pentru stabilirea Țintelor pentru 2025-2026 reprezentând ponderea domeniilor din cifra de școlarizare, au fost utilizate ca repere rezultatele din studiul previzional privind nevoile de formare profesională pe termen mediu și anchete în întreprinderi pentru nevoile de forță de muncă pe termen scurt realizate prin proiectul POSDRU „*Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii*”, corelate cu investigarea nevoilor de calificare ale operatorilor economici și analiza solicitărilor exprimate de către aceștia. Având în vedere fluctuațiile pieței forței de muncă, se recomandă monitorizarea în continuare a evoluțiilor indicatorilor pieței muncii. De asemenea se recomandă actualizarea prognozelor ICSMPS privind cererea și oferta de locuri de muncă pe termen mediu.

Planurile de școlarizare vor trebui să asigure creșterea ponderii ÎPT la clasa a IX-a, fundamentarea cifrei de școlarizare pentru învățământul profesional în concordanță cu solicitările agenților economici, încadrarea în Țintele PLAI pe domenii.

Structura planului de școlarizare pentru următorii ani comparativ cu Țintele pentru 2020 este prezentată în tab 5.6.

Tab. 5.6.

Domeniu de pregătire	Ținta PLAI pe domenii pt. 2020 (Niv.3+4)	
	Min.-max. (%)	Ținta (%)
agricultură	4-8%	6,0%
silvicultură	0,5-3%	1,5%
ind. alimentară	2-3%	2,5%
protecția mediului	1-2%	1,5%
comerț	5,5-9,5%	7,5%
economic	8-12%	10,0%
turism și alimentație	7,5-11,5%	9,5%
estetica și igiena corpului omenesc	0-3%	1,5%
construcții, instalații și lucrări publice	3-7%	5,0%
mecanică	20-26%	23,0%
electric	3,5-7,5%	5,5%
electromecanică	4-6%	5,0%
electronică automatizări	3-7%	5,0%
chimie industrială	1-3%	2,0%
materiale de construcții	2-3%	2,5%
fabric.prod.din lemn	3-7%	5,0%
industrie textilă și pielărie	5-9%	7,0%
tehnici poligrafice	0,0%	0,0%
producție media	0,0%	0,0%

TOTAL

100,0%

Sursa: ISJ

Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților în anul școlar 2025-2026

Dintr-un număr de 19 unități de învățământ profesional și tehnic existente la nivelul județului, doar 3 mai sunt autorizate ca furnizor de formare pentru adulți, celelalte pierzându-și autorizarea sau nefiind niciodată autorizate. În 2023 s-au derulat doar 5 programe, număr foarte mic raportat la total programe derulate la nivelul județului Alba de furnizorii de programe de formare. *tab.5.9*

Tab. 5.7

Școli autorizate de CNFPA ca furnizori de formare pentru adulți						
Județul	Nr. școli din ÎPT	Nr. școli autorizate CNFPA	% școli autorizate CNFPA	Nr. programe autorizate	Nr. programe (cursuri) autorizate derulate în 2023	Nr. pers. formate în 2023
ALBA	19	3	15,8%	6	5	131

Sursa: CNFPA (Registrul național al furnizorilor acreditați - situația la 01.03.2024) și ISJ

Cele 19 de școli au fost autorizate pentru un număr de 6 de programe care acoperă împreună 5 calificări, predominant din sectorul construcții, iar în anul 201 au derulat în total 5 de stagii de pregătire pentru un număr de 131 de adulți – v. *tab. 5.9 și Anexa 11*.

În ciuda progresului semnificativ, lectura registrului furnizorilor acreditați pentru formarea adulților oferă prilejul constatării că numărul școlilor și programelor pentru care au obținut autorizarea reprezintă încă o minoritate, comparativ cu furnizorii privați, în contrast cu capacitatea și resursele de care dispun școlile.

Concluzii:

- Concluziile formulate din analiza planurilor de școlarizare conduc la nevoia unor măsuri cu privire la:
- creșterea cifrelor de școlarizare în învățământul profesional pentru acoperirea necesarului de muncitori calificați (nivelul 3 de calificare) prin implicarea sporită a agenților economici în formarea profesională și în promovarea învățământului profesional
- coordonare pe baza colaborării școlilor în rețea pentru optimizarea ofertei, având în vedere:
- acoperirea rațională a nevoilor de calificare în teritoriu
- eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul largirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul în zonă
- utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor
- soluțiile cele mai bune pentru asigurarea accesului la educație și continuării studiilor la nivelul următor de calificare, în condiții de șanse egale (acces, calitate, varietate de opțiuni)

Implicațiile pentru învățământul promovat de Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”

- rata ridicată a șomajului tinerilor și șomajul de lungă durată - obligă colegiul la:
- adaptarea ofertei școlare la nevoile pieței muncii
- acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor
- parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.
- nevoile de formare continuă în creștere (întreprinderi, salariați, șomeri) - oferă oportunitatea unei implicări active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:
- creșterea nivelului de calificare și noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi
- reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii
- evoluțiile prognozate privind cererea și oferta pe termen lung - trebuie avute în vedere pentru:

- *identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare rezultate din prognoză*
- *planificare strategică pe termen lung a ofertei de calificare pe termen lung, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)*
- *abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue*
- *decalajele privind nivelul de educație în mediul rural față de urban - obligă la:*
- *asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate*
- *implementarea unor măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social*

Analiza mediului extern prefigurează nevoile de calificare care vor fi cuprinse în oferta educațională a școlii.

II.2. Analiza nevoilor - Mediul intern (Autoevaluarea)

II.2.1. Analiza mediului intern– auto-evaluarea internă

Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia, se organizează și funcționează în baza Legea Educației Naționale.

Ținând cont de faptul că educația este o prioritate națională și luând în considerare principalele coordonate ale Planului Național de Dezvoltare și în corelație cu Strategia de dezvoltare a Județului Alba în perioada 2021-2027, în noua etapă a educației, Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”, Alba Iulia a avut în vedere în anul școlar 2024-2025 următoarele obiective prioritare:

- aplicarea corectă a curriculumului național cu modificările aduse la clasa a IX – XII a și la clasa a IX - XI a Școală profesională, a planurilor cadru și a curriculumului;
- creșterea calității actului educațional
- asigurarea pregătirii resurselor umane prin învățământul preuniversitar
- dezvoltarea personală a elevilor din perspectiva învățării permanente
- verificarea periodică a formării competențelor de bază (abilități de comunicare, scriere, calcul matematic, reprezentare grafică și cartografică etc.); asigurarea accesului efectiv al tuturor elevilor la studiu
- diversificarea ofertei educaționale în funcție de nevoile de educație impuse de comunitatea locală, dezvoltându-se obiecte de studiu opțional din domeniul informaticii, a limbilor străine;
- implementarea de către unitatea de învățământ a proiectelor care vizează: educația civică, educația cultural artistică și științifică, educația rutieră, educația permanentă, educația adulților educația sanitară;
- fundamentarea actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală și profesională a elevilor din perspectiva dezvoltării durabile și a asigurării coeziunii economice și sociale prin diversificarea conținuturilor prevăzute prin curriculum opțional în raport cu nevoile de educație cerute de comunitate
- asigurarea echității în educație prin centrarea proceselor de predare-învățare pe elev, conform nevoilor individuale și ritmului propriu de învățare
- asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale prin aplicarea corectă a Curriculumului Național și a celui opțional
- diversificarea și adecvarea metodelor și tehnicilor de evaluare în special a celor care încurajează creativitatea participativă activă, lucrul în echipă, capacitatea de răspuns la întrebările reale, la situații concrete.
- dotarea cu mijloace didactice, mobilier școlar și finalizarea obiectivelor propuse pentru anul școlar 2024-2025.
- promovarea prin activități extrașcolare și extracurriculare a educației pentru sănătate, educației ecologice, educației civice, a educației cultural artistice și sportive.

II.2.2. Calificări și curriculum

Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia **școlarizează în medie anual 620 elevi cuprinși în:**

- Învățământ liceal tehnologic
- Școala profesională

Învățământul liceal este organizat pentru filiera **tehnologică**, profilul **servicii** și pregătește în prezent elevi în domeniul economic-comerț, turism și alimentație publică.

- Finalizarea învățământului liceal, în anul școlar 2024-2025 se face în următoarele calificări profesionale de nivel 4
- tehnician în activități economice,
- tehnician în comerț,
- tehnician în turism,
- tehnician în alimentație publică.

Clasele a IX-a aparțin liceului tehnologic, clasa a X a este aferentă domeniului Servicii, iar apoi pe baza ofertei școlare și a opțiunii elevilor învățământul liceal, se continuă în clasele a XI a și a XII a cu calificări specifice domeniului „Economic-comerț” și domeniului „Turism și alimentație”.

Învățământul profesional este organizat prin Școala Profesională de 3 ani, care oferă posibilitatea obținerii certificatului de nivel III de calificare în domeniul „Turism și alimentație” pregătind elevii în meseriile: bucătar și ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație.

Pentru anul școlar 2024-2025 finalizarea pentru calificarea profesională de nivel 3 se face în calificarea Bucătar și Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație.

Oferta de pregătire profesională este adaptată la schimbările structurale marcate în principal de industria în proces de restructurare, în paralel cu creșterea ponderilor serviciilor, industriei alimentare și agriculturii, sunt în domenii în care acoperirea este insuficientă față de nevoile comunității.

Calificările pentru care oferim școlarizare au avut la baza informațiile furnizate de PLAI și PRAI, informațiile privind necesarul de resurse umane rezultate din tendințele dezvoltării locale, studii de piață, solicitări din partea angajatorilor, sunt în domenii în care acoperirea este insuficientă față de nevoile comunității.

Elevii admiși în liceul tehnologic au un nivel de pregătire peste medie, ultima medie de admitere în anul școlar în 2019-2020 a fost de 7,71, în 2020-2021 a fost de 7,18, în 2021-2022 a fost de 7,29, în 2022-2023 a fost de 8,28, în 2023-2024 a fost 8,42, 2024-2025 a fost de 8,37 iar în 2025/2026 a fost de 8,25.

Elevii provin în cea mai mare parte de la școlile generale din municipiu și cele 12 comune limitrofe care nu se află la distanțe mari și le oferă condiții de navetă cu mijloace auto sau C.F.R.

Curriculum-ul la decizia școlii asigură elevilor posibilitatea definirii unor trasee particulare de învățare. Acesta a fost introdus cu preponderență - opțional ca disciplină nouă - în aria curriculară tehnologii în funcție de specializarea claselor.

Curriculum-ul de dezvoltare locală a fost elaborat într-un cadru de parteneriat între școală și agenții economici având în vedere competențele solicitate de aceștia.

Nevoile de calificare stabilite au avut la baza studiul atent al pieței muncii și ele au stat la baza fundamentării planului de școlarizare.

Planul de școlarizare cuprinde toate nivelele de pregătire prin liceu tehnologic, cursuri de zi, și școală profesională de 3 ani.

Prin planul cadru se fixează numărul de ore de formare colectivă de 36 ore/săptămână cuprinzând, pe arii curriculare, disciplinele cuprinse în trunchiul comun și cele din curriculum diferențiat.

Orarul este organizat astfel încât să asigure coerența activităților de formare profesională, alternarea disciplinelor care privesc formarea în specialitate cu cele care contribuie la formarea culturii generale, a capacităților de relaționare socială sau de formare a limbajelor matematic sau informațional. Se ține cont de gradul de solicitare al diferitelor discipline de studiu, cât și de necesitatea sarcinilor independente necesare pentru fiecare materie în parte.

Orarul este organizat pentru învățământul liceal și școala profesională în reperele orare 8:00 – 15:00, iar cu respectarea încărcării pe diferitele cabinete și laboratoare astfel încât să se asigure o folosire judicioasă a acestora în procesul de instruire.

Organizarea activităților extracurriculare se organizează astfel încât să nu ducă la o suprasolicitare a elevilor, să asigure o complementaritate firească față de activitățile curriculare și să contribuie și la o relaxare a participanților. În cazul activităților extracurriculare orarul se va întocmi pornind de la resursele materiale ale instituției și de la doleanțele manifestate de elevi, prin negociere directă profesor - elevi.

Plecând de la faptul că la finalizarea cursurilor liceale elevii primesc un certificat ce echivalează nivelul 4 de calificare, nivel maxim pentru un absolvent de învățământ preuniversitar, apare ca absolut necesară asigurarea unui curriculum care să asigure elevului dobândirea unor competențe cerute pe piața muncii la acest nivel.

Prin structura și conținutul curriculum-ului la decizia școlii, se urmărește asigurarea unei formări teoretice și practice în domeniile de calificare alese de fiecare elev și în egală măsură, formarea unor caractere necesare unei economii de piață competitive, dezvoltarea responsabilității decizionale și a curajului în afaceri.

Prin proiectarea CDL la liceu și școala profesională se urmărește completarea competențelor de bază și dobândirea unor noi competențe pentru diferite domenii ceea ce va determina facilitarea mobilității ocupaționale, inclusiv intersectoriale.

În acest sens școala oferă următoarele CD și CDL aferent ariei curriculare Tehnologii:

Liceu:

Nr. crt.	Denumire CDL	Clasa	Domeniul / nivel de învățământ
1	Particularitățile unităților comerciale	IX	ECONOMIC, COMERȚ
2	Aspecte calitative privind produsele și serviciile	IX	TURISM ȘI ALIMENTAȚIE
3	Activități specifice unităților economice	X	ECONOMIC, COMERȚ
4	Preparate și băuturi specifice unităților de alimentație publică	X	TURISM ȘI ALIMENTAȚIE
5	Particularitățile activităților turistice	X	TURISM
6	Materiale promoționale la entitățile economice	XI	ECONOMIC/
7	Materiale promoționale în unitățile comerciale	XI	TEHNICIAN ÎN ACTIVITĂȚI ECONOMICE
8	Material promoționale în unitățile de turism și alimentație	XI	COMERȚ/
9	Management financiar – contabil în antreprenariat	XII	TEHNICIAN ÎN ACTIVITĂȚI DE COMERȚ, TEHNICIAN ÎN ACHIZIȚII ȘI CONTRACTĂRI
10	Dezvoltare durabilă în turism	XII	TURISM ȘI ALIMENTAȚIE/
11	Organizarea evenimentelor	XII	TEHNICIAN ÎN TURISM, TEHNICIAN ÎN GASTRONOMIE/

Școală profesională:

1	Aspecte calitative privind produsele și serviciile	IX	TURISM ȘI ALIMENTAȚIE
2	Preparate și băuturi specifice unităților de alimentație publică	X	TURISM ȘI ALIMENTAȚIE
3	Pregătirea și servirea preparatelor și băuturilor	XI	BUCĂTAR/ OSPĂTAR (CHELNER), VÂNZĂTOR ÎN UNITĂȚI DE ALIMENTAȚIE

ANALIZA SWOT

Pentru a realiza o bună diagnoză a resurselor curriculare, vom apela la metoda (tehnica) SWOT.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• pentru fiecare nivel de școlarizare, școala dispune de întregul material curricular (planuri de învățământ și programe școlare, programe școlare alternative, auxiliare curriculare– manuale, ghiduri de aplicare, culegeri de probleme, îndrumătoare etc.). • elaborare auxiliare curriculare proprii • elaborare de CDL în vederea orientării spre calificare • alegerea de către profesor a manualelor alternative din oferta manualelor aprobate de MEN • utilizarea materialelor auxiliare elaborate la nivel național la aria tehnologii	• pondere redusă a CDS transcurricular • pondere redusă a materialelor auxiliare proprii la aria curriculară „Om și societate” • partea experimentală insuficient abordată
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• oferta CDȘ vine în sprijinul ameliorării fenomenului de absenteism școlar și contribuie la dezvoltarea unei motivații intrinseci pentru învățare. • elaborare Standarde de Pregătire Profesională și Curriculum Național în cadrul Reformei Învățământului Profesional și Tehnic • existența auxiliarelor curriculare elaborate la nivel național • implicarea în proiecte ce vizează efectuarea stagiilor de practică și aplicarea metodei de predare prin Firma de exercițiu	• insuficienta diversificare și adecvare a CDȘ la cerințele și solicitările părinților și elevilor poate scădea motivația acestora pentru învățare precum și interesul pentru această unitate de învățământ. Există riscul micșorării numărului de cereri de înscriere în instituție. • insuficienta implicare a agenților economici în elaborarea CDL și CDS • lipsa legislație care prevede implicarea Camerei de Comerț în formarea inițială în vederea asigurării calității formării profesionale • instabilitatea legislației școlare • inexistență manualelor la anumite specializări la școala profesională și liceu

II.3. Resurse umane

II.3.1. Personal angajat

Conducerea Colegiului, cadrele didactice au acționat cu prioritate, în cursul anului școlar, în următoarele direcții:

- asigurarea accesibilității parcurgerii și însușirii conștiente și active de către elevi a programelor școlare în vederea formării unor structuri intelectuale și deprinderii practice adecvate a conținuturilor diferitelor discipline de învățământ
- educarea elevilor în spiritul respectării normelor de conduită și însușirii principiilor democratice de organizare și funcționare a activității educaționale
- promovarea unei relații profesor elev care să stimuleze interesul elevilor pentru studiu să întărească încrederea în profesor și școală, să asigure dezvoltarea personalității copiilor și ridicarea prestigiului cadrului didactic și al școlii
- realizarea unității de acțiune școală-familie pe problemele sporirii interesului elevilor pentru învățatură, comportare civilizată și frecvență regulată la ore

- proiectarea managementului la nivelul unității, comisiilor și catedrelor ca un mijloc important de creștere a eficienței procesului instructiv educativ

Activitatea de recrutare, selecție și mobilitate a personalului didactic în anul școlar 2024-2025 a fost subordonată dezideratului ca la fiecare specialitate să fie încadrat personal competent care a dovedit prin concursuri, testări și activitate la catedră că poate satisface exigențele învățământului român actual.

În anul școlar 2024-2025 un titular a putut să ia cu prioritate ore peste norma de bază, în specialitate sau acolo unde este deficit de personal calificat și în specialități înrudite sau la discipline pe care să le poată preda. Această posibilitate de a lucra suplimentar a avut nu numai avantajul pentru elevi de a fi îndrumați de oameni calificați dar și pentru titularul în cauză din punct de vedere financiar.

Toate mișcările de personal au fost efectuate conform Calendarului Național elaborat de Ministerul Educației Naționale și cu respectarea metodologiilor specifice fiecărei etape.

1. Total cadre didactice 51, personal didactic auxiliar 5, personal nedidactic 11

Echipa managerială este formată din director și director educativ.

Consiliul de administrație:

- prof. Cetean Ioan Emil – director - președinte
- prof. Basaraba Mihaela Ioana - membru
- prof. Ungureanu Irina - membru
- prof. Moghioiu Ana
- Szabo Eliza – reprezentant agent economic
- Țăran Tiberiu – reprezentant agent economic
- Florea Andreea – reprezentant agent economic
- Fodoran Corina Lucia – reprezentant agent economic
- Buta Flaviu – reprezentant Primărie
- Florea Paul Victor – reprezentant Consiliul Local
- Mârza Diana – reprezentant comitet de părinți
- Prof. Toth Cristina - secretar
- Prof. Iacsa Nicolae - reprezentant sindicat FSLI

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității CEAC

- prof. Toth Cristina – responsabil
- Prof. Ghiușan Adina Ioana – membru
- Prof. Ciocan Carmen Cornelia - membru

În anul școlar 2024-2025 **gradul de acoperire cu profesori calificați și maiștri instructori** este foarte bun (100%).

2. Raportul nr.elevi/nr.cadre didactice:

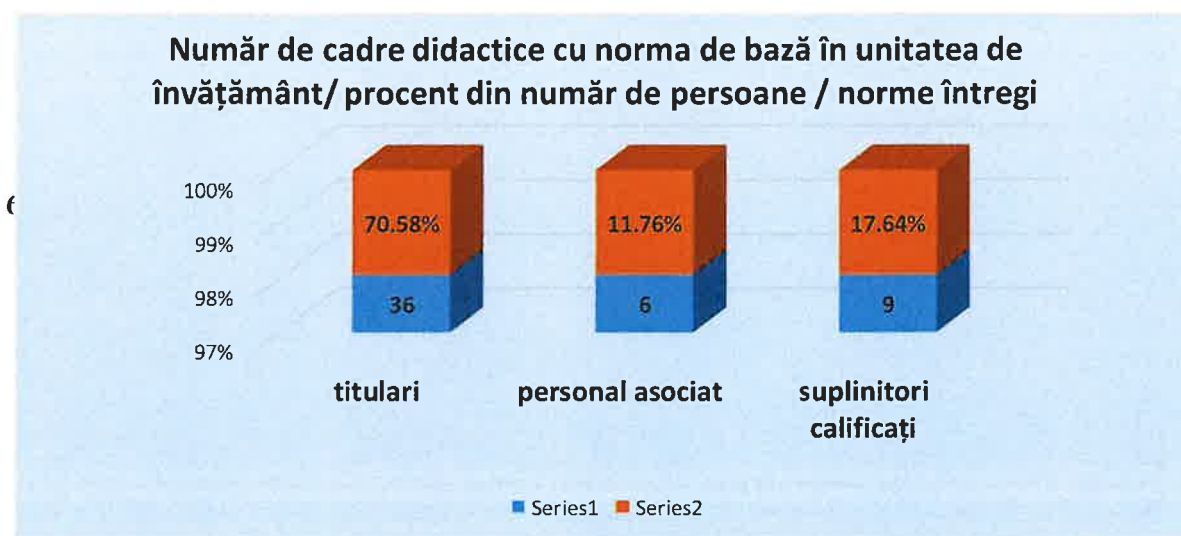
An școlar	Număr elevi	Număr cadre didactice	Raport cadru didactic/elevi
2020-2021	648	50	7,72
2021-2022	650	48	7,38
2022-2023	601	47	7,82
2023-2024	602	47	7,80
2024-2025	616	51	8,28

3. Raportul număr cadre didactice/ număr personal didactic auxiliar și nedidactic: 3,20

4. Cadre didactice : calificate: 51;

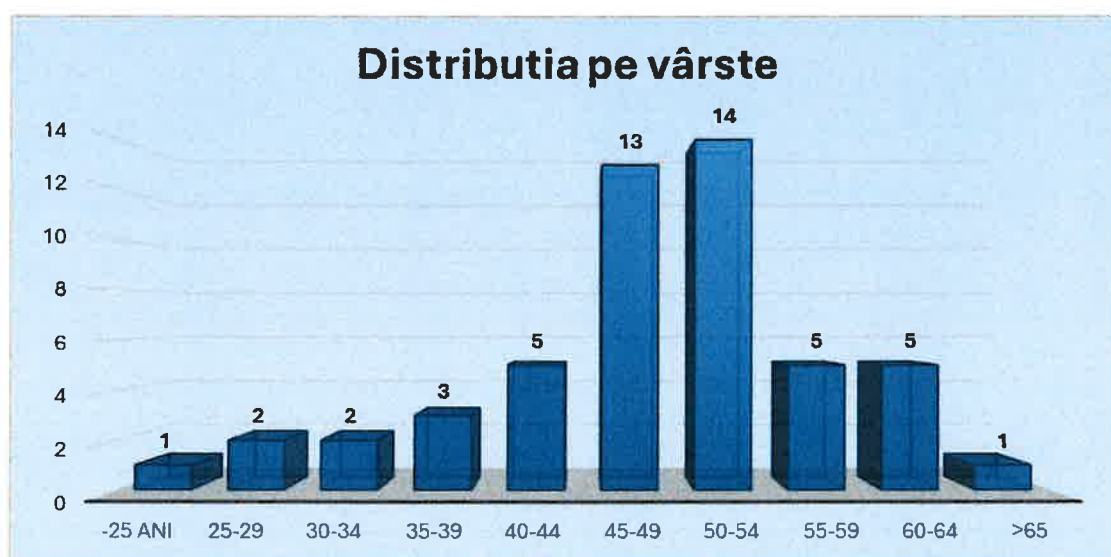
5. Cadre didactice titulare: 36; asociați: 6 și suplinitori: 9

Număr total de cadre didactice	Număr de norme didactice întregi	Număr de cadre didactice cu norma de bază în unitatea de învățământ/ procent din număr de persoane / norme întregi, după caz		Număr de titulari/procent din număr de norme întregi
51	41,94	36 titulari	70,58%	85,83%
		6 asociați	11,76%	
		9 suplinitori	17,64%	

a
pe vârste

Varsta	-25 ani	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65
Nr.persoane	1	2	2	3	5	13	14	5	5	1

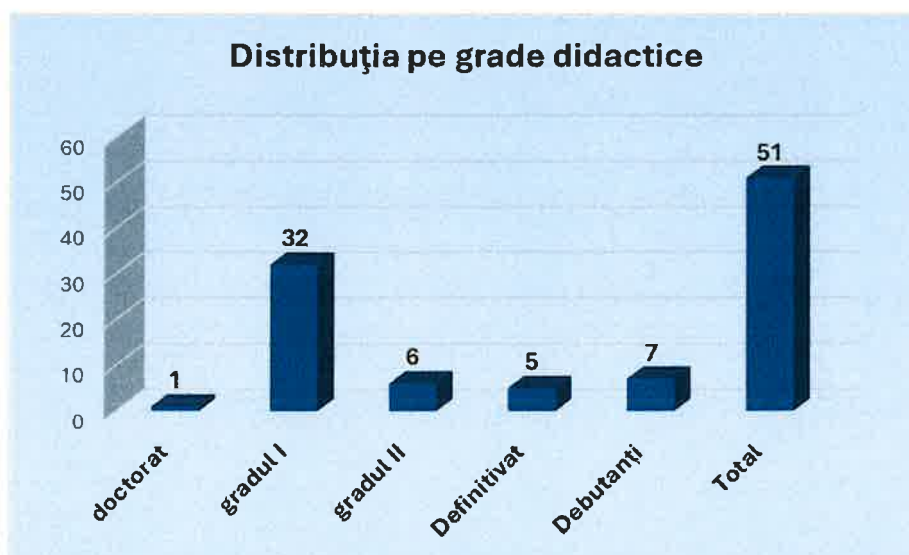
7. Distribuția pe nivele de învățământ

Distribuția pe nivele de învățământ a cadrelor didactice în anul școlar 2024-2025

8. Distribuția pe grade didactice a personalului didactic angajat:

Număr personal didactic calificat:					
Cu doctorat	Cu gradul I	Cu gradul II	Cu Definitivat	Debuta nți	Total
1	32	6	5	7	51

9. Numarul de posturi didactice ocupate prin plata cu ora: 5 posturi

Personalul didactic al școlii, preocupat de asigurarea calității procesului de învățare-predare urmează cursuri de formare continuă organizate de către instituții de învățământ superior, Casa Corpului Didactic și alți furnizori de pregătire continuă.

O parte dintre profesorii titulari au participat la elaborarea Curriculum-ului Național pentru liceu, aria curriculară Tehnologii, Standarde de Pregătire Profesională pentru școala profesională și liceu tehnologic, sunt autori de manuale școlare și membri în comisiile naționale pe discipline.

La nivelul colegiului există un număr de 9 metodiști și 3 responsabili de cerc pedagogic.

Există un număr de 12 mentori – profesori ai colegiului care desfășoară cu studenții Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia practica pedagogică

Personalul didactic auxiliar Personalul didactic auxiliar este în număr de 5 din care:

- 1 secretar șef
- 1 analist programator
- 1 administrator financiar șef
- 1 administrator patrimoniu
- 1 laborant
- număr pe categorii:

Categorie de personal	Număr de persoane încadrate	Număr de norme pentru fiecare categorie de personal	Numărul de personal este:		
			sub normativel e privind încadrarea categoriei respective de personal	la nivelul normativelor privind încadrarea categoriei respective de personal	peste normativele privind încadrarea categoriei respective de personal
Secretar șef	1	1	-	*	-
Adm. fin. cont	1	1	-	*	-
Adm. patrimoniu	1	1	-	*	-
Analist programator	1	1	-	*	-
Laborant	1	1	-	*	-

Personalul nedidactic este în număr de 11 din care:

- 5 îngrijitoare
- 2 paznici
- 1 șofer
- 3 muncitori calificați

Personalul nedidactic (număr pe categorii):

Categorie de personal	Număr de persoane încadrate	Număr de norme pentru fiecare categorie de personal	Numărul de personal este:		
			sub normativele privind încadrarea categoriei respective de personal	la nivelul normativelor privind încadrarea categoriei respective de personal	peste normativele privind încadrarea categoriei respective de personal
Muncitor calificat	3	3	-	*	-

Îngrijitor	5	5	-	*	-
Paznic	2	2	-	*	-
Șofer	1	1	-	*	-

- Atât personalul didactic auxiliar cât și cel nedidactic este calificat, flexibil și competent.
- Raportul număr personal nedidactic / număr elevi este: 11 / 616
- Cadrele didactice au urmat cursuri în domeniul utilizării calculatorului organizate la nivelul școlii (ECDL), a metodelor active de predare, organizate de CCD.

CONCLUZIE: Pentru creșterea calității procesului de învățământ este necesară formarea întregului personal didactic prin cursuri în domeniul T.I.C., învățarea centrată pe elev, orientare și consiliere profesională.

II.3.2. Elevii

Din experiența ultimilor ani a rezultat că pentru unitatea noastră a optat un număr mare de absolvenți ai învățământului gimnazial. Mediile ultimilor elevi admiși în clasa a-IX-a liceu au fost mult peste mediile solicitanților la alte instituții de învățământ din județ și respectiv la alte specializări.

Acest fapt s-a datorat activităților de promovare a ofertei educaționale a Colegiul Economic "Dionisie Pop Marțian" dar și a cunoașterii de către elevii de clasa a VIII-a din municipiul Alba Iulia și din localitățile limitrofe a tendințelor de pe piața muncii, fapt care se reflectă în mod pozitiv asupra opțiunilor făcute de aceștia la admitere în alegerea colegiului nostru. Din experiența anilor anteriori, grupul țintă al elevilor care se îndreaptă spre unitatea noastră de învățământ, își au domiciliul în municipiul Alba Iulia și localitățile învecinate, în limita a 20 – 30 Km. În bazinul demografic menționat există o bună absorbție a absolvenților pe specialitățile pregătite: tehnician în activități economice, tehnician în activități de turism, tehnician în comerț și tehnician în gastronomie.

Rezultatele admiterilor din ultimi 5 ani reflectă interesul și orientarea elevilor din bazinul școlar al municipiului Alba Iulia pentru specializările oferite în cadrul Colegiul Economic "Dionisie Pop Marțian".

Admitere 2021/2022

- 4 clase a-IX-a fiind admiși elevi cu medii cuprinse între 8,28 – 9,74 majoritatea dintre ei provin din municipiul Alba Iulia
 - Economic – 28 elevi cu medii între 8,33 – 9,74
 - Comerț - 28 elevi cu medii între 8,28 – 9,36
 - Turism și alimentație – 56 elevi cu medii între 8,52 – 9,09
 - Bucătar – 14 elevi
 - Ospătar - 14 elevi

Admitere 2022/2023

- 4 clase a-IX-a fiind admiși elevi cu medii cuprinse între 7,79 – 9,35 majoritatea dintre ei provin din municipiul Alba Iulia
 - Economic – 28 elevi cu medii între 8,33 – 9,35
 - Comerț - 28 elevi cu medii între 7,79 – 9,07
 - Turism și alimentație – 48 elevi cu medii între 7,54 – 9,04
 - Bucătar – 14 elevi
 - Ospătar - 14 elevi

Admitere 2023/2024

- 4 clase a-IX-a fiind admiși elevi cu medii cuprinse între 8,43 – 9,35 majoritatea dintre ei provin din municipiul Alba Iulia
 - Economic – 28 elevi cu medii între 8,95 – 9,35

- Comerț - 28 elevi cu medii între 8,42 – 9,20
- Turism și alimentație – 48 elevi cu medii între 8,77 – 9,30
- Bucătar – 28 elevi
- Ospătar - 28 elevi

Admitere 2024/2025

- 5 clase a-IX-a fiind admiși elevi cu medii cuprinse între 7,72 – 9,40 majoritatea dintre ei provin din municipiul Alba Iulia
 - Economic – 48 elevi cu medii între 8,40 – 9,40
 - Comerț - 24 elevi cu medii între 7,72 – 8,60
 - Turism și alimentație – 48 elevi cu medii între 7,82 – 8,97
 - Bucătar – 24 elevi
 - Ospătar - 24 elevi

Admitere 2025/2026

- 4 clase a-IX-a fiind admiși elevi cu medii cuprinse între 7,72 – 9,40 majoritatea dintre ei provin din municipiul Alba Iulia
 - Economic – 24 elevi cu medii între 8,85 – 9,47
 - Comerț - 24 elevi cu medii între 8,25 – 8,82
 - Turism și alimentație – 48 elevi cu medii între 8,37 – 9,37
 - Bucătar – 24 elevi
 - Ospătar - 24 elevi

II.3.3. Promovabilitatea la examenul de Bacalaureat și examenul de certificare a competențelor profesionale

An școlar 2020–2021

În ceea ce privește elevii situația a fost următoarea:

- elevi înscriși la începutul anului școlar **555** împărțiți astfel: **141** – cls IX, **134** – cls X, **138** – cls XI, **142** – cls XII
- elevi promovați: **554** împărțiți astfel: **140** – cls IX, **134** – cls X, **138** – cls XI, **142** – cls XII

Situația la Bacalaureatul 2024, sesiunile iunie-iulie și august-septembrie a fost următoarea:

- elevi înscriși S1+S2: **139**
- elevi prezenți: **139**
- elevi neprezenți: -
- elevi eliminați: -
- elevi respinși: **4**
- elevi care au promovat examenul de bacalaureat: **135** – procent de **97,12%**(pentru ambele sesiuni).

Rezultatele examenului de certificare a competențelor profesionale a fost următoarele:

- total elevi înscriși: **116** din care pentru **nivel 3 : 22-----nivel 4: 94**
- elevi admiși: **116**

An școlar 2021–2022

În ceea ce privește elevii situația a fost următoarea:

- elevi înscriși la începutul anului școlar împărțiți astfel: **141** – cls IX, **134** – cls X, **138** – cls XI, **142** – cls XII
- elevi promovați: **554** împărțiți astfel: **145** – cls IX, **143** – cls X, **133** – cls XI, **133** – cls XII
- Situația la Bacalaureatul 2021, sesiunile iunie-iulie și august-septembrie a fost următoarea:
- elevi înscriși S1+S2: **133**
- elevi prezenți: **133**

- elevi neprezentati: -
- elevi eliminați: -
- elevi respinși: 2
- elevi care au promovat examenul de bacalaureat: **131** – procent de **98,49%**(pentru ambele sesiuni).

Rezultatele examenului de certificare a competențelor profesionale a fost următoarea:

- total elevi înscriși: **122** din care pentru **nivel 3 : 27-----nivel 4: 95**
- elevi admiși: **122**

An școlar 2022–2023

În ceea ce privește elevii situația a fost următoarea:

- elevi înscriși la începutul anului școlar **515** împărțiți astfel: **100 – cls IX, 143 – cls X, 142 – cls XI, 130 – cls XII**
 - elevi promovați: **512** împărțiți astfel: **99 – cls IX, 141 – cls X, 142 – cls XI, 128– cls XII**
- Situația la Bacalaureatul 2022, sesiunile iunie-iulie și august-septembrie a fost următoarea:

- elevi înscriși S1+S2: **128**
- elevi prezenți: **127**
- elevi neprezentati: **1**
- elevi eliminați: -
- elevi respinși: **4**
- elevi care au promovat examenul de bacalaureat: **128** – procent de **96,10%**(pentru ambele sesiuni).

Rezultatele examenului de certificare a competențelor profesionale a fost următoarea:

- total elevi înscriși: **140** din care pentru **nivel 3 : 30 -----nivel 4: 110**
- elevi admiși: **130**

An școlar 2023–2024

În ceea ce privește elevii situația a fost următoarea:

- elevi înscriși la începutul anului școlar **493** împărțiți astfel: **101 – cls IX, 101 – cls X, 152 – cls XI, 139 – cls XII**
- elevi promovați: **487** împărțiți astfel: **104 – cls IX, 98 – cls X, 147 – cls XI, 138– cls XII**

Situația la Bacalaureatul 2023, sesiunile iunie-iulie și august-septembrie a fost următoarea:

- elevi înscriși S1+S2: **137**
- elevi prezenți: **137**
- elevi neprezentati: -
- elevi eliminați: -
- elevi respinși: **3**
- elevi care au promovat examenul de bacalaureat: **134** – procent de **97,81%**(pentru ambele sesiuni).

Rezultatele examenului de certificare a competențelor profesionale a fost următoarea:

- total elevi înscriși: **131** din care pentru **nivel 3 : 21 -----nivel 4: 110**
- elevi admiși: **123**

An școlar 2024–2025

În ceea ce privește elevii situația a fost următoarea:

- elevi înscriși la începutul anului școlar **454** împărțiți astfel: **125 – cls IX, 112 – cls X, 119 – cls XI, 98 – cls XII**
- elevi promovați: **451** împărțiți astfel: **124 – cls IX, 111 – cls X, 118 – cls XI, 98– cls XII**

Situația la Bacalaureatul 2024, sesiunile iunie-iulie și august-septembrie a fost următoarea:

- elevi înscriși S1+S2: **99**
- elevi prezenți: **99**

- elevi neprezentati: -
- elevi eliminați: -
- elevi respinși: 2
- elevi care au promovat examenul de bacalaureat: 97 – procent de 97,98% (pentru ambele sesiuni).

Rezultatele examenului de certificare a competențelor profesionale a fost următoarele:

- total elevi înscriși: 137 din care pentru **nivel 3 : 39 -----nivel 4: 98**
- elevi admiși: 133

II.3.4. Frecvența și starea disciplinară

a) Absențe

Unul din obiectivele conducerii școlii și a cadrelor didactice a fost asigurarea unei bune frecvențe la cursuri a tuturor elevilor.

Frecvența la Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” este bună, majoritatea elevilor frecventând cu regularitate cursurile. Este limpede că și în unitatea noastră școlară sunt elevi care au absențe de la cursuri, existând preocupări constante pentru diminuarea acestui fenomen. Numărul de absențe se mai poate explica și prin faptul că 45% dintre elevii colegiului sunt navetiști, ei ajungând la școală în funcție de orarul mijloacelor de transport(e vorba de prima oră).

Numărul total al absențelor pe ultimii ani se prezintă după cum urmează:

Anul școlar 2020-2021:

- total absențe an școlar 2020-2021: **39727**
- absențe motivate an școlar 2020-2021: **31843**.
- cls IX: total – 5387, motivate 3848
- cls X: total - 12876, motivate 10498
- cls XI: total - 9919, motivate 8105
- cls XII: total – 11545, motivate 9392

Anul școlar 2021-2022:

- total absențe an școlar 2021-2022: **38506**
- absențe motivate an școlar 2021-2022: **32457**
- Pe nivel de clase situația a fost următoarea:
- cls IX: total – 6116, motivate 5164 cls IX: total – 3501, motivate 1812
- cls X: total - 8128, motivate 6290 cls X: total - 1355, motivate 734
- cls XI: total - 11458, motivate 9475 cls XI: total - 1413, motivate 1062
- cls XII: total – 12804, motivate 11528

Anul școlar 2022-2023:

- total absențe an școlar 2022-2023: **44935**
- absențe motivate an școlar 2022-2023: **28771**
- Pe nivel de clase situația a fost următoarea:
- Liceu Profesională
- cls IX: total – 5131, motivate 4376 cls IX: total – 8309, motivate 4247
- cls X: total – 5077, motivate 3955 cls X: total – 3307, motivate 968
- cls XI: total – 9118, motivate 6510 cls XI: total – 4438, motivate 703
- cls XII: total – 9555, motivate 8012

Anul școlar 2023-2024:

- total absențe an școlar 2023-2024: **52887**
- absențe motivate an școlar 2023-2024: **37584**
- Pe nivel de clase situația a fost următoarea:
- Liceu Profesională
- cls IX: total – 6466, motivate 5969 cls IX: total – 7434, motivate 3986

- cls X: total – 8580, motivate 7121 cls X: total – 8302, motivate 3971
- cls XI: total – 7171, motivate 5883 cls XI: total – 3678, motivate 1238
- cls XII: total – 11256, motivate 9416

Anul școlar 2024-2025

- total absențe an școlar 2024-2025: **50970**
 - absențe motivate an școlar 2024-2025: **38331**
Pe nivel de clase situația a fost următoarea:
Liceu	Profesională
• cls IX: total – 6489, motivate 5381	• cls IX: total – 6981, motivate 3950
• cls X: total – 7002, motivate 6184	• cls X: total – 7337, motivate 4405
• cls XI: total – 10746, motivate 8883	• cls XI: total – 5069, motivate 3556
• cls XII: total – 7346, motivate 5972	

Considerăm că trebuie făcute eforturi susținute în continuare pentru reducerea numărului de absențe.

Cauzele absenteismului se datorează unor factori obiectivi dar mai ales subiectivi:

- situații de boală
- ușurința cu care unele cadre medicale acordă scutiri și adeverințe medicale
- nepregătirea temeinică a lecțiilor
- naveta
- lipsa documentelor pentru motivare
- colaborarea deficitară a diriginților cu familiile elevilor problemă
- fuga de la ore

b) Situația notelor scăzute la purtare:

Legat de fenomenul absenteismului este situația **notelor scăzute la purtare** care se prezintă astfel:

Nivel	Total					Note de 7 și peste 7					Note sub 7				
	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Liceu IX –XII	13	18	19	11	9	12	10	12	10	8	0	1	2	1	1
Școală profesională	14	10	14	25	23	9	11	8	7	9	3	2	13	18	14

Cauza principală a scăderii notei la purtare o reprezintă absențele nemotivate, situație întâlnită și în anul școlar trecut.

Apreciem că fenomenul absenteismului poate fi prevenit dacă activitatea educativă ar fi mai eficientă și dacă în Colegiu s-ar valorifica modalitățile care în prezent nu sunt exploatate în totalitate, cum ar fi:

- cunoașterea personalității copiilor, mai ales a intereselor și preocupărilor acestora
- atitudinea distantă a unor profesori față de elevii care simt nevoia unui interlocutor, căruia să-i spună problemele sale sau de la care să ceară un sfat
- orele de dirigenție (consiliere și orientare vocațională) nu sunt valorificate suficient, deseori limitându-se numai la a face morală elevilor problemă, fără să se abordeze teme educative adecvate interesului vârstei și problemelor elevilor.

Relația diriginte părinți, alte organe abilitate, este în unele cazuri formală, iar altele nu există.

Pentru reducerea numărului de absențe nemotivate și a actelor de indisciplină considerăm că este necesară o activitate mai susținută și eficientă în direcția relației profesor educator elev, a relațiilor cu familia, comunitatea locală și alte instituții.

II.3.5. Consiliere și orientare vocațională oferită elevilor

In activitatea de consiliere și orientare vocațională sunt implicați la nivelul școlii mai mulți factori: diriginții claselor, psihologul școlar, consilierul educativ, medicul școlii.

La nivelul comisiei diriginților au fost dezbătute teme cu o astfel de problematică și au fost aplicate chestionare pentru elevii școlii, cât și elevilor din școlile generale de unde ne provin aceștia. Chestionarele au fost prelucrate iar concluziile desprinse, au fost prezentate în ședințele comisiei metodice a diriginților și au fost stabilite planuri de acțiune pentru orientarea și consilierea vocațională la nivelul școlii, respectiv pentru absolvenții claselor a XII-a, a XI-a, a X-a, a VIII-a din școlile generale din municipiu și cele 12 comune limitrofe din care provin elevii ce se îndreaptă spre școala noastră.

Un rol important în orientarea vocațională îl au și firmele de exercițiu, în care sunt integrați elevii din clasele a XI-a și a XII-a liceu. Prin activitățile desfășurate în cadrul celor de peste 20 firme de exercițiu (simularea departamentelor unei firme reale, asumarea de roluri, participarea la proiecte și competiții antreprenoriale), elevii își descoperă aptitudinile, interesele profesionale și își clarifică opțiunile de carieră în domeniile pentru care se pregătesc.

Activitățile întreprinse au ca principal scop creșterea șanselor de inserție socio-profesională a absolvenților pentru domeniile în care școlarizăm.

Succesul școlar, nivelul participării acestora la educație, interesul lor pentru finalizarea cursurilor la care au fost înscriși poate fi reprezentat și prin numărul intrărilor și ieșirilor din sistem.

CONCLUZIE:

- *Pierderile de elevi s-au datorat următoarelor cauze:*
- *Transfer la alte unități similare prin schimbare de domiciliu*
- *Plecarea în străinătate a părinților împreună cu copiii*
- *Repartizarea prin calculator a distribuit elevi de la distanțe mari care nu au putut fi susținuți financiar*

ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• relațiile interpersonale (profesor-elev, conducere-subalterni, profesori-părinți, profesori-profesori existente favorizează crearea unui climat educațional deschis, • există o bună delimitare a responsabilităților cadrelor didactice (există 16 comisii constituite pe diverse probleme) • ameliorarea relației profesor-elev prin intermediul Consiliului Elevilor • încadrarea cu personal calificat în proporție de 98%, din care peste 83% titulari • ponderea cadrelor didactice cu performanțe în activitatea didactică este de 45 % • 25% dintre cadrele didactice formate prin masterat, studii post universitare	• slabă motivare datorită salariilor mici • slabă participare la cursuri de formare și perfecționare datorită accesului la aceste cursuri prin achitare de taxe • conservatorismul și rezistența la schimbare a unor cadre didactice • conservatorismul unor cadre didactice privind aspecte precum: organizarea și desfășurarea lecțiilor, centrarea activității didactice pe nevoile elevului, informatizarea învățământului etc. • 45% din cadrele didactice nu sunt formate pe metoda proiect • 20% dintre cadrele didactice nu aplică metode activ-participative • doar 25% dintre profesori pot comunica într-o limbă străină • utilizarea relativ redusă a mijloacelor tehnice și moderne în procesul de

• formarea cadrelor din aria tehnologii pe metoda de predare „Firma exercițiu” • existența unei rețele consolidate de firme de exercițiu active, în care sunt integrați toți elevii din clasele a XI-a și a XII-a liceu, oferind un cadru practic pentru formarea competențelor antreprenoriale și pentru orientarea vocațională în acord cu domeniile de calificare; • experiența și implicarea cadrelor didactice în coordonarea firmelor de exercițiu și în pregătirea elevilor pentru participarea la proiecte și competiții de profil, ceea ce asigură calitatea activităților și rezultate constante la nivel județean, regional și național; • participarea la elaborare de SPP și curriculum a 3 cadre didactice • existența a unui nr. de 4 formatori naționali • existența de autori de manuale la Marketing, Economia întreprinderii, Matematică, auxiliare curriculare la Matematică, Marketing, Gastronomie, Comportament și etică profesională, Patrimoniu turistic • 7 evaluatori în sistemul de autorizare în sistemul de formare profesională a adulților • un cadru didactic format pe CES • participare a 2 cadre didactice din aria tehnologii în comisia națională • reprezentant în Consiliul Consultativ al ISJ • formarea cadrelor din aria tehnologii pe elaborare CDL și CDS • acces permanent la internet – cadre didactice și elevi • existența catalogului electronic	predare – învățare; doar 55% dintre profesori folosesc calculatorul în procesul de predare-învățare • lipsa formării pe dezvoltarea parteneriatului școală – agent economic • lipsa formării cadrelor didactice din celelalte arii curriculare, mai puțin Tehnologii • lipsa formării cadrelor didactice pe sistemul asigurării calității
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• numărul de întâlniri și activități comune ale cadrelor didactice în afara orelor de curs favorizează împărtășirea experienței, creșterea coeziunii grupului, o comunicare mai bună • varietatea cursurilor de formare și perfecționare organizate de ONG, CCD • existența unui număr semnificativ de concursuri și târguri de profil (târguri ale firmelor de exercițiu, competiții de tip business plan, proiecte naționale de educație antreprenorială), care oferă	• scăderea motivației și interesului pentru activitățile profesionale (colaborare cu părinții, perfecționarea, activitățile extracurriculare, confecționarea materialelor didactice, pregătirea cu profesionalism a lecțiilor etc.) • criza de timp a părinților datorată actualei situații economice care reduce implicarea familiei în viața școlară. Acest lucru se reflectă atât în relația profesor-elev cât și în performanța școlară a elevilor.

contexte reale de valorizare a competențelor dobândite de elevi, de creștere a vizibilității școlii și de atragere de parteneriate și resurse externe; • posibilitățile financiare de stimulare, motivare a cadrelor didactice prin participare la diferite proiecte cu finanțare • întâlnirile frecvente de câte ori este cazul între cadrele didactice și părinții elevilor (ședințele cu părinții la nivelul clasei / școlii, consultațiile) • formarea continuă a cadrelor didactice prin universități și CCD	
--	--

II.3.6. Materiale și resurse didactice

Colegiul Economic are o suprafață construită de 4011 mp dintr-o suprafață totală ocupată de 5266 mp, dispunând de 3 corpuri de clădire. Structura cuprinde: 23 săli de clasă, 4 laboratoare, 2 cabinete, sală de sport și un complex școală (bază de practică).

Pentru pregătirea în domeniul informaticii există un cabinet dotat cu un total de 30 de calculatoare. De asemenea, avem trei laboratoare care sunt utilizate pentru desfășurarea orelor din aria curriculară „Tehnologii”, în care este aplicată metoda de învățare prin firmă de exercițiu, asigurând cadrul necesar pentru simularea activităților specifice mediului de afaceri (lucru pe departamente, utilizarea aplicațiilor informatice și a platformelor de specialitate etc).

Spațiul școlar poate fi utilizat în proporție de 100% în intervalul orar 8 - 14, procesul instructiv – educativ desfășurându-se într-un singur schimb. Doar 75 % din mobilierul școlar corespunde standardelor actuale.

Clădirea și sălile de clasă, dependențele sunt în stare bună și igienizarea lor periodică le asigură starea optimă pentru desfășurarea în bune condiții a procesului instructiv educativ.

Dimensiunile sălii de sport sunt insuficiente pentru numărul mare de elevi.

Spațiul alocat bibliotecii școlii a fost transformat în CDI și dispune un fond de carte care a fost completat în anul 2021, dar multe dintre acestea sunt învechite și este în mare parte un depozit de carte. În anul școlar 2020-2021 s-a dotat cu mijloace de informare și documentare moderne (2 PC-uri, 2 laptopuri și videoproiector, ecran de proiecție, suport mobil videoproiector, calculatoare desktop).

Dotarea laboratoarelor de fizică–chimie și de studiul calității produselor este total necorespunzătoare făcându-le practic neutilizabile, prin urmare este necesară o dotare minimală a lor, fiind înlocuit doar mobilierul.

Au fost dotate 23 săli de clasă cu videoproiector și ecran de proiecție, table triptice, 2 săli cu sistem SMART compus din tablă SMART, videoproiector și suport videoproiector și soft aferent.

Școala dispune de rețea de curent electric, sistem de canalizare, încălzire centrală proprie, apă curentă, este conectată la Internet prin fibră optică și are un cabinet medical funcțional.

Disponem de 15 videoproiectoare, 4 aparate xerox, un multiplicator, 9 imprimante din care 2 color, 25 laptop-uri, 60 de tablete, 2 aparate foto, 1 laminator, 2 aparate de spiralat.

Dotările insuficiente din laboratoare, ca vase, ustensile, echipamente, vor permite realizarea într-o mai mică măsură a experimentelor și lucrărilor de laborator prevăzute de programele școlare.

INFORMAȚII PRIVIND SPAȚIILE ȘCOLARE

Nr. crt.	Tipul de spațiu	Număr spatii	Suprafața (mp)
1.	Săli de clasă/grupa	23	1116
2.	Cabinete (sala 2, 3, 15, 20)	4	204
3.	Laboratoare (Chim.fiz.bio., TSC)	2	103

4.	Ateliere	-	-
5.	Sala de educație fizică și sport	1	84
6.	Teren de educație fizică și sport	1	1458
7.	Sala profesorală	1	51
8.	Spații de joacă	-	-

INFORMAȚII PRIVIND SPAȚIILE AUXILIARE

Nr. crt.	Tipul de spațiu	Număr spații	Suprafața (mp)
1.	Centru de informare și documentare	1	34
2.	Dormitor	-	-
3.	Spălătorie	-	-
4.	Bucătărie școală	1	25
5.	Restaurant școală	1	28
6.	Laborator cofetărie-patiserie	1	25
7.	Cofetărie școală	1	59
8.	Sala activități (subsol CU)	1	114
9.	Spații sanitare	13	113
10.	Cabinet medical	1	6
11.	Izolator	1	6
12.	Spații depozitare materiale didactice	1	7

INFORMAȚII PRIVIND SPAȚIILE ADMINISTRATIVE

Nr. crt.	Tipul de spațiu	Număr spații	Suprafața (mp)
1.	Secretariat	1	16
2.	Spațiu destinat echipei manageriale	2	33
3.	Contabilitate+ administrație	1	17
4.	Casierie	-	-
5.	Cabinet psihopedagogic	1	16

CONCLUZIE: Au fost atinse Standardele de dotare în proporție de 75 %ca urmare a reabilitării și extinderii prin programul PNDL II . Ne propunem ca în următorii doi ani să reabilităm și să dotăm și cel de-al treilea corp de clădire.

ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- starea fizică a spațiilor școlare și încadrarea în normele de igienă corespunzătoare - școala dispune de fonduri bănești extrabugetare provenite din activitatea de producție din Complexul școală - școala are Centru de informare și documentare - existența laboratoarelor de informatică, turism, firme de exercițiu, laborator tehnica servirii, contabilitate, restaurant, cofetărie, bucătărie, fizică-chimie - dotare prin proiecte europene la bucătărie, agenție, cofetărie, laborator de tehnica servirii	- nu există sală de sport corespunzătoare - fondul de carte al CDI nu este reactualizat - materialul didactic este insuficient și depășit - fondurile bănești nu sunt suficiente pentru stimularea cadrelor didactice și elevilor, pentru achiziționarea unor echipamente și materiale didactice, pentru întreținerea spațiilor școlare - încărcarea elev pe calculator nu oferă posibilitatea desfășurării în condiții de calitate a programului educativ (100 calculatoare) - uzura morală și fizică a materialului didactic

- realizarea de resurse extrabugetare din activitatea proprie de producție și închirieri spații - dotare cu mobilier, echipamente IT prin proiectul finanțat prin programul PNDL II și achiziții proprii	- în laboratorul de bucătărie - lipsa softului educațional pentru aria tehnologii - uzură morală și fizică a mobilierului școlar în proporție de 20 % - agenția de turism nu este integrată în circuitul turistic
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- descentralizare și autonomie instituțională - parteneriat cu comunitatea locală (primărie, părinți), ONG, firme - existența unor spații (ex. cabinetul de informatică) ce pot fi închiriate în scopul obținerii unor fonduri bănești - posibilitatea antrenării elevilor și părinților în activități productive și de întreținere a școlii - accesul la programe de finanțare pentru dezvoltarea școlilor cu profil servicii POCU, POIM, POR	- administrarea necorespunzătoare a resurselor materiale și financiare existente - conștiința morală a elevilor privind păstrarea și întreținerea spațiilor școlare - ritmul accelerat al schimbărilor tehnologice conduce la uzura morală a echipamentelor existente - lipsa spațiului construibil pentru sală de sport și extindere bază de practică - lipsa fondurilor alocate de consiliul local pentru actualizarea cu resurse a centrului de documentare, abonamente la reviste de specialitate - lipsa fondurilor alocate pentru investiții - existența unui plafon foarte scăzut pentru acordarea de burse școlare, activități extrașcolare

II.3.7. Predarea și învățarea

La baza organizării activităților didactice stă cunoașterea nivelului de pregătire a elevilor, sunt identificate golurile în cunoștințe folosind teste predictive aplicate la început de an școlar ori la abordarea unei unități de învățare, și în baza lor se elaborează programe de recuperare a lacunelor asigurând progresul școlar.

Pentru foarte mulți elevi ai clasei a IX-a în special de la Școala profesională se constată serioase rămăneri în urmă și lacune în ceea ce privește calitatea și cantitatea cunoștințelor, învață cu mare greutate, nu au formată gândirea abstractă, cu mari lipsuri în vocabular, nu au format un stil de muncă independent, lipsește motivația învățării. Toate acestea creează disfuncții accentuate în procesul de învățământ. Fiind identificate aceste lipsuri la nivelul catedrelor de specialitate s-a stabilit planificarea unor activități specifice diferitelor discipline care să conducă la diminuarea lipsurilor menționate.

În clasele de liceu, în special în anii terminali, o componentă importantă a procesului de predare-învățare o reprezintă utilizarea metodei de învățare prin firmă de exercițiu, în cadrul căreia elevii sunt puși în situații de învățare activă și aplicativă. Prin asumarea de roluri specifice departamentelor unei firme reale, desfășurarea de activități de simulare economică, realizarea de proiecte, materiale promoționale și participarea la târguri și competiții de profil, elevii își consolidează și aplică cunoștințele teoretice, își dezvoltă competențele antreprenoriale, digitale și de comunicare și își cresc motivația pentru învățare, procesul devenind mai relevant și mai ancorat în realitatea pieței muncii.

De asemenea în vederea formării deprinderilor, abilităților (în special cele de comunicare într-o limbă străină) elevii claselor a XI a de la toate profilele au participat la efectuarea stagiilor de pregătire practică în Spania a prin **PROIECT finanțat prin Programul ERASMUS +**

Actiunea cheie 1 - Formare profesionala (VET)

ACREDITARE 2021 – 2027

Cod de acreditare VET Erasmus+: 2021-1-RO01-KA120-VET-000047039

Obiectivele specifice

- OS1 : Adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii prin creșterea competenței absolvenților prin stagii de practică
- OS2 : Îmbunătățirea mecanismelor pt facilitarea accesului la educație/ocuparea unui loc de muncă prin creșterea performanței profesionale
- OS3 : Facilitarea accesului la educație/prevenirea/reducerea abandonului școlar prin mobilitatea europeană
- OS4 : Creșterea nivelului de competență a capitalului uman prin mobilitate/98 stagiați și dezvoltarea competențelor metodice/de specialitate ale personalului didactic.
- OS5 : Creșterea nivelului internaționalizării CEDPM, dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat prin mobilitatea europeană

Elevii selecționați vor avea capacitatea ca, pe baza pregătirii pedagogice, culturale, pentru managementul riscurilor și lingvistice, prin competențele dobândite ca urmare a participării la mobilitate, să valorizeze și să implementeze cunoștințele prin:

- realizarea de activități practice într-o instituție de formare/companie din Spania;
- promovarea rezultatelor mobilității;
- îmbunătățirea capacității de utilizare a tehnicilor IT în domeniul specific.

Ce se va derula pe parcursul a cinci ani școlari (2021-2027)

Predomină stilul de predare-învățare clasic, în care profesorul este actorul principal, după cum rezultă din autoevaluarea realizată la nivelul catedrelor; peste 55% din activitățile didactice se desfășoară în această manieră. Utilizarea preponderentă a acestui stil este motivată de cadrele didactice prin: curriculum-ul foarte încărcat, care nu a fost diminuat în condițiile reducerii numărului de ore la unele discipline, efectivele mari de elevi într-o clasă și, de multe ori, lipsa mijloacelor de învățământ adecvate.

Utilizarea metodelor activ-participative și realizarea unui învățământ centrat pe elev necesită, din partea profesorilor și a școlii, eforturi suplimentare pentru realizarea de materiale auxiliare, achiziționarea de mijloace de învățământ, elaborarea de fișe de lucru, amenajarea de săli specializate pe discipline și asigurarea consumabilelor necesare, toate acestea implicând resurse umane și materiale importante.

În această perspectivă, un rol tot mai important îl are extinderea utilizării metodei de învățare prin firma de exercițiu în aria curriculară „Tehnologii”. Activitățile realizate în cadrul celor 26 de firme de exercițiu reprezintă exemple concrete de învățământ centrat pe elev, bazat pe lucru în echipă, studii de caz, proiecte, simulări de procese economice reale și utilizarea resurselor digitale. Elevii sunt implicați activ în organizarea și funcționarea firmelor, își asumă roluri, iau decizii, prezintă rezultate, își exprimă opinii și își dezvoltă competențe antreprenoriale și transversale într-un mediu de învățare autentic.

Activitățile demonstrative realizate la nivelul catedrelor de specialitate, inclusiv cele desfășurate prin firmele de exercițiu, au dovedit că sunt foarte bine primite de elevi, care se simt utili, le place să lucreze în echipă și au curaj să prezinte rezultatele obținute și să își exprime opiniile proprii. Evaluarea cunoștințelor și a competențelor dobândite, precum și a capacității de utilizare a acestora în contexte noi, s-a realizat prin evaluare ritmică (răspunsuri orale și scrise, probe practice) îmbinată cu metode moderne: proiectul, portofoliul, eseul structurat, teste cu itemi diferiți etc.

CONCLUZIE: Pentru realizarea unui învățământ cu adevărat centrat pe elev, în care să fie folosite frecvent tehnici de învățare de tipul lucrului în grup, studiilor de caz, studiului individual, metodei mozaic, chestionarelor, precum și metode aplicative bazate pe firma de exercițiu, se impune amenajarea unor săli de clasă specializate pe discipline și dezvoltarea în continuare a resurselor materiale și digitale necesare desfășurării acestor activități.

F. Activitatea de perfecționare și de formare continuă a personalului didactic

Întreaga activitate de formare continuă a cadrelor didactice din unitatea noastră a urmărit realizarea obiectivelor fundamentale ale educației și învățământului –cunoașterii și realizării obiectivelor planului cadru pentru învățământul preuniversitar; aplicării noilor programe și manuale alternative aprobate de MEC la clasele a IX-a,a X-a,a XI-a,a XII-a liceu curs de zi, pentru anul școlar 2024-2025; asigurării resurselor de informare și documentare științifică în specialitate, pedagogie și psihologie școlară–prin intermediul examenelor, cercurilor pedagogice, comisiilor metodice și a ariilor curriculare, ședintelor Consiliului profesoral și nu în ultimul rând studiului individual, toate acestea în scopul creșterii calității actului managerial și nu în ultimă instanță subordonării acestora, realizării unui învățământ activ, creșterii performanțelor și eficienței.

În buletinul de informare privind perfecționarea cadrelor didactice transmis de ISJ se specifică **“Dreptul la informație este unul dintre drepturile fundamentale ale omului”-este în învățământ un drept care trebuie respectat cu strictețe, de la care nu se poate face rabat!**

Obținerea gradelor didactice este o formă de perfecționare care trebuie să se regăsească și în activitatea cu elevii. Cadrelor didactice înscrise la grade li s-au efectuat inspecțiile curente la care li s-a acordat calificative de foarte bine, acestea permițându-le prezentarea la susținerea examenelor.

1. Activitatea de perfecționare de specialitate, metodică și psihopedagogică a cadrelor de predare prin sistemul examenelor de definitivare și al gradelor didactice II și I

În anul școlar 2024-2025 activitatea de perfecționare și de formare continuă a personalului didactic din Colegiul Economic “Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia s-a desfășurat potrivit, în conformitate cu orientările și direcțiile de acțiune stabilite de Ministerul Educației Naționale transmise prin ISJ, CCD și planul managerial al școlii.

Întreaga activitate de formare continuă a cadrelor didactice din unitatea noastră a urmărit realizarea obiectivelor fundamentale ale educației și învățământului – cunoașterii și realizării obiectivelor planului cadru pentru învățământul preuniversitar; asigurării resurselor de informare și documentare științifică în specialitate, pedagogie și psihologie școlară–prin intermediul examenelor, cercurilor pedagogice, comisiilor metodice și a ariilor curriculare, ședintelor Consiliului profesoral și nu în ultimul rând studiului individual, toate acestea în scopul creșterii calității actului managerial și nu în ultimă instanță subordonării acestora, realizării unui învățământ activ, creșterii performanțelor și eficienței.

În ultimii ani, un accent deosebit a fost pus pe formarea cadrelor didactice în domeniul utilizării metodelor activ-participative și al instrumentelor digitale, inclusiv pe dezvoltarea competențelor necesare pentru organizarea activităților prin firmele de exercițiu și pentru integrarea componentelor antreprenoriale, verzi și digitale în procesul didactic. Toate aceste demersuri au avut ca scop creșterea calității actului educațional și managerial, realizarea unui învățământ activ, centrat pe elev, precum și sporirea performanțelor și a eficienței școlare.

Situația se prezintă astfel:

Înscrierea la grade didactice în anul școlar 2023-2024

Inspecții curente /speciale la cadre didactice pentru grade didactice în 2023-2024

Profesorul inspectat	Gradul didactic	Gradul pentru care a fost inspectat	Concluzii (calificativ/nota)
Nicola Andrei	II	II	Inspecție curentă grad II 100 p
Popi Adrian	I	I	Inspecție curentă grad I 98 p
Jiga Marcela	I	I	Inspecție curentă grad I 100 p

Inspecții curente /speciale la cadre didactice pentru grade didactice în 2023-2024

Profesorul inspectat	Gradul didactic	Gradul pentru care a fost inspectat	Concluzii (calificativ/nota)
Draschan Nicoleta	I	I	Inspecție special I grad I 100 p

Toate cadrele didactice înscrise la grade didactice au avut inspecții curente necesare înscrierii.

Inspecții curente /speciale efectuate de cadre didactice din școală pentru grade didactice

Cadru didactic metodist	Profesorul inspectat și școala de proveniență	Gradul didactic pt. care a fost inspectat
Nicola Andrei	Vancea Dan - Liceul Tehnologic "Alexandru Domșa" Alba Iulia	Inspecție curentă grad II 100p

în anul școlar 2019/2020

Cadrul didactic	Gradul susținut	Specialitatea
Toth Cristina	I	Limba franceză

în anul școlar 2020/2021

Cadrul didactic	Gradul susținut	Specialitatea
Chinde Claudia	I	Limba engleză

în anul școlar 2021/2022

Cadrul didactic	Gradul susținut	Specialitatea
Dobra Lavinia	II	Etnografie

în anul școlar 2022/2023

Cadrul didactic	Gradul susținut	Specialitatea
Draschan Nicoleta	I	Consilier Școlar- Pedagogie
Jiga Marcela	II	Discipline economice

în anul școlar 2023/2024

Cadrul didactic	Gradul susținut	Specialitatea
Popi Adrian	I	Discipline economice
Nicola Andrei	II	Sport

în anul școlar 2024/2025

Cadrul didactic	Gradul susținut	Specialitatea
Popi Adrian	I	Discipline economice
Nicola Andrei	II	Sport

2. Pregătirea prin studiu individual și prin activități școlare desfășurate la nivelul unității școlare.

- elaborarea macro și microproiectărilor școlare pe discipline de învățământ în cadrul planificărilor calendaristice an școlar 2024/2025.
- elaborarea de proiecte și schițe pentru activitățile didactice și extradidactice.
- pregătirea și susținerea unor lecții și activități școlare și extrașcolare pe baza folosirii unor metode moderne eficiente adecvate situației școlare- utilizarea calculatorului.
- asistențe și interasistențe în cadrul comisiilor și cu ocazia altor inspecții de la ISJ sau alte comisii abilitate în acest scop.

Programul de perfecționare a fost vast, cu variate programe de formare pentru personalul didactic de predare din învățământul preuniversitar al Colegiului "Dionisie Pop Marțian". Cursurile de formare și perfecționare au fost realizate prin CCD Alba, ISJ Alba și alte organisme abilitate în acest scop.

3. Programele de activitate ale comisiilor metodice, proiectate pe baza unei concepții concrete, vizând cu prioritate conținuturi care se impun în urma analizei- diagnoză a activității de predare –învățare în scopul prezentării experienței pozitive sau al prevenirii și eliminării efectelor negative sau a punctelor slabe din procesul de învățământ.

În cadrul fiecărei arii curriculare au fost parcurși parametrii planificării calendaristice, predate de către membrii ariei în timp util și s-au făcut primele demersuri în evaluările de tip bacalaureat prin simularea unor examene orale la limba și literatura română de către prof. Maria Lăncrăjan, Ungureanu Irina, Ghiușan Adina, la proba C–, Basarabă Mihaela, Alexievici Eugenia., prof. Marinescu Ioan la proba E – Apolzan Cosmin, Ciulu Bogdan

În urma analizei rezultatelor testelor inițiale, s-au luat măsurile care se impun, mai ales la clasele a IX-a unde s-a constatat păstrarea unor deprinderi de învățare mecanică și imposibilitatea analizei unui text la primă vedere.

Activitatea comisiilor metodice s-a desfășurat după programul stabilit conform graficului de activități, existând lunar procese-verbale.

Considerăm că aceasta este deosebit de importantă pentru autoformarea fiecărui cadru didactic în vederea realizării obiectivelor reformei în cadrul fiecărei arii curriculare și de aceea se impune găsirea unor noi forme de organizare și desfășurare a activităților metodic-științifice.

S-au demarat proiecte cuprinse în activitățile extrașcolare organizate în preajma unor momente relevante cu conținut spiritual sau istoric(vezi capitolul respectiv).

4. Cercurile pedagogice pe anul școlar 2024/2025

La începutul anului școlar au fost organizate consfăturile pedagogice la Colegiul Național “H.C.C.” coordonat de inspectorii școlari.

Ariei curriculare Tehnologii a fost organizat în Colegiul Economic ”Dionisie Pop Marțian” la începutul anului școlar, iar în al doilea cerc pedagogic au fost prezentate materiale de prof. Popa Victoria și Cucea Ramona.

5. Programul de formare continuă-perfecționare a fost vast, cu variate programe de formare pentru personalul didactic de predare din învățământul preuniversitar al Colegiului Economic “Dionisie Pop Marțian”. Cursurile de formare și perfecționare au fost realizate prin CCD Alba, ISJ Alba și alte organisme abilitate în acest scop.

Situația cadrelor didactice de predare care au urmat cursuri de formare și perfecționare este prezentată în continuare:

Activități de perfecționare la care au participat cadrele didactice în calitate de CURSANȚI în anul școlar 2024/2025

Rezultatele activității de recunoaștere și echivalare în credite profesionale transferabile a competențelor dobândite prin programe pentru abilitare funcțională

Numele cadrului didactic	Specializarea	Programul pentru abilitare funcțională absolvit, participare	Tipul activității	Nr. de credite profesionale transferabile acordate
Alexievici Eugenia 7 CPT	Matematică	Conferința Națională multidisciplinară- 9-12 mai 2024	5	2
		Participare proiect județean – spunem DA armoniei și prieteniei	4	2

		Curs asincron privind Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație – MATE – 20 ore	4	3
Dogaru Simona 5 CPT	Informatică	Revista Info Mate	5	2
		Proiect Informatică economică și grafică publicitară în firma de exercițiu- 2024-2025	4	3
Ghiușan Adina 2 CPT	Lb și literatura română – limba și literatura engleză	Conference on Digital Education 6 ore	5	2
Moghiroi Ana 15 CPT	Tehnologia produselor alimentare	Workshop – Metode specifice compensatorii folosite în actul educațional pentru elevii cu ADHD- 4 ore	5	2
		Conferință internațională online- asociația Techsoup	5	2
		Program de instruire și elaborarea sarcinilor practice- noiembrie- decembrie 2024- 30 ore	5	2
		Curs – Primii pași în Design Thinking – 22 mai 2024	5	2
		Conference on Digital Education 3 ore	5	1
		Conferință Națională – Tradițional și modern în procesul de predare-învățare – 3 ore	5	1
		Atelier de lucru – 10 mai 2024 organizat de ECLER cu sprijinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție	5	2
		Curs asincron privind Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație – MATE – 20 ore	4	3
Simion Constantin Adrian 15 CPT	Istorie	Conferința regională a încrederii Cluj- Napoca- 5 ore- Centrul Excelență Alba	5	2
		Festivalul Digital Predau Viitor- conferință- 5 ore	5	2
		Conference on Digital Education- 1,5 ore	5	1
		Webinar Training I- modul Distribue cu prudență online	5	1

		Securitatea cibernetică – Acces general activitate format e-learning	5	1
		Conferință – Cum să predăm despre Holocaust	5	1
		Conferință “Copilul tău, Campion la viață”	5	1
		Curs de prevenire și identificare a consumului de droguri- Centrul de Excelență Alba	5	2
		Program de dezvoltare profesională continuă –abilități de coaching aplicate în relația profesor- elev- 32 ore, online	3	4
		Școala încrederii – certificat participare – 4 module – 44 ore- Centrul Excelență Alba	5	2
		Simpozion Național – “ A fi dascăl astăzi!”	5	2

6. Activități de perfecționare la care au participat cadrele didactice în calitate de FORMATORI

O serie de cadre didactice, în baza unor protocoale cu AJOFM, participă în calitate de formatori sau specialiști pentru evaluare a programelor sau pentru monitorizare.

În cadrul colegiului există un număr de 9 metodiști: Popa Victoria, Cucea Ramona, Cetean Emil, Beca Felicia, Ciocan Carmen, Himcinschi Simona, Stanciu Mihaela, Apolzan Cosmin

De asemenea, din cadrul colegiului sunt membrii în Comisia Națională – domeniul Servicii, prof. Dincă Florin Cristian.

În colaborare cu Universitatea “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, în vederea asigurării practicii pedagogice a studenților la nivel licență cât și nivel masterat, au fost cooptați un număr de 13 cadre didactice, după cum urmează: prof. Alexievici Eugenia, Basarabă Mihaela, prof. Ciocan Carmen, prof. Popa Victoria, prof. Dincă Cristian, prof. Cacovean Simona, prof. Ghiușan Adina, prof. Himcinschi Simona, prof. Beca Felicia, prof. Cetean Emil, prof. Ciulu Delia, prof. Toth Cristina, prof. Cucea Ramona.

Ținând cont de toate acestea, putem afirma cu convingere că activitatea de perfecționare din cadrul colegiului este permanentă și continuă.

II.3.8. Activități educative școlare și extrașcolare

Atitudinea elevilor față de educația realizată de școală este în general pozitivă, elevii fiind cuprinși în diverse activități extracurriculare precum și cele legate de pregătirea în vederea susținerii examenelor de absolvire realizată atât în cursul anului școlar cât și în vacanță.

Pentru o acțiune eficientă, orice educator trebuie să renunțe la tipare unice și la prejudecăți și să-și direcționeze acțiunile bazându-se pe cunoașterea capacităților, intereselor și atitudinilor elevilor, pe cunoașterea reprezentărilor și sentimentelor acestora la vârste diferite, folosind mijloace eficiente de influență și formare.

La ședințele Comisiei dirigintilor s-au ridicat probleme importante legate de comportamentul moral-civic, despre prevenirea absenteismului, abandonului școlar, delinquența juvenilă, despre problemele legate de tehnicile de învățare eficientă, dar și despre capacitatea de empatie a cadrului didactic.

Întreaga activitate educativă din cadrul Colegiului Economic a urmărit desfășurarea unor activități de calitate conforme cu planul de activitate stabilit, ținându-se seama de cerințele și necesitățile educative ivite ulterior. Astfel, desfășurarea activității educative a implicat trei categorii de demersuri: coordonarea și sprijinirea activităților desfășurate de către Consiliul Școlar al Elevilor în special cu sprijinul domnului director Cetean Emil, orele de consiliere și orientare școlară și activitățile extrașcolare.

În anul școlar 2024/2025, elevii au fost implicați constant într-o paletă largă de activități educative: concursuri și olimpiade școlare pe discipline, activități de cerc și cluburi tematice, excursii și vizite de studiu cu caracter formativ, activități culturale (spectacole, expoziții, ateliere creative), campanii educative și acțiuni de voluntariat desfășurate în parteneriat cu instituții și organizații din comunitate.

În anul școlar evaluat au fost realizate măsurile și obiectivele prevăzute în Planul de acțiune (PAS) privind dezvoltarea competențelor antreprenoriale prin firmele de exercițiu. A fost atins obiectivul integrării **tuturor elevilor din clasele a XI-a și a XII-a liceu** în cele **26 de firme de exercițiu** ale colegiului, elevii fiind implicați pe tot parcursul anului în activități specifice mediului de afaceri: organizarea documentelor comerciale, negociere și vânzare, promovare, realizarea de materiale publicitare, tranzacții simulate și proiecte tematice.

La nivel intern, s-au derulat toate **activitățile antreprenoriale planificate** în PAS: evenimente de lansare/relansare a firmelor de exercițiu pentru noile generații, ateliere de pregătire pentru competiții (stand, prezentare PPT, material promoțional, spot video), un târg intern al firmelor de exercițiu la nivelul școlii, precum și proiecte interdisciplinare în colaborare cu disciplinele TIC și limbi moderne, în care elevii au creat materiale digitale și prezentări în limbi străine pentru promovarea firmelor.

Obiectivul privind **participarea la competiții și târguri externe** a fost, de asemenea, realizat, **prin participarea fizică a elevilor și profesorilor coordonatori la un număr important de evenimente regionale și naționale**, dintre care menționăm:

Concursul Târgul Regional al Firmelor de Exercițiu, ediția a XI-a, derulat de Liceul de Turism și Alimentație "Dumitru Moțoc" din Galați – Competiția face parte din proiectul regional de antreprenoriat "Firma de exercițiu – punte către mediul economic real" înscris în Lista proiectelor de educație extrașcolară regionale și interjudețene care se desfășoară în România în anul școlar 2024-2025, fără finanțare din partea MEC, publicată în anexa 3 la OMEC nr. 3026/14.01.2025, poziția 965.	I	
	II	2
	III	3
	M	2
Competiția Business Plan, Etapa județeană anul școlar 2024-2025	I	1
	II	1
Concursul național de antreprenoriat TÂRGUL DE PRIMĂVARĂ AL FIRMELOR DE EXERCITIU, ediția a-X-a, etapa națională, 11.04.2025, înscris în Calendarul Proiectelor de Educație Extrașcolară Naționale și Internaționale, fără finanțare (CPEENI 2025), aprobat prin O.M.E.C. nr. 3026/14.01.2025, Anexa 2, poziția 59, organizat de COLEGIUL DE SERVICII ÎN TURISM "NAPOCA" CLUJ-NAPOCA.	I	
	II	3
	III	3
	M	2
Târgul firmelor de exercițiu „Rivulus Dominarum Tineret”, organizat de Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare, ediția a XVI-a, desfășurată în perioada 6–7 decembrie 2024, CPEERI 24953/01.02.2024	I	2
	II	
	III	3
	M	2
Târgul Național al Firmelor de Exercițiu "Elevii de azi, antreprenorii de mâine", activitatea principală a Concursului Național de Științe "IA	I	2

ATITUDINE! “, Ediția a X-a, înscris în CPEENI 2025 cu finanțare MEC, poziția 103 din Anexa 1 la OMEC nr. 3026/14.01.2025 – Beclean, 10-11 aprilie 2025	II	3
	III	3
	M	3
Concursul regional de antreprenariat și informatică CONTIC, anexa 3 OMEC, nr. 30826/14.01.2025, Galați	I	1
	II	1
	III	1
	M	3
Târgul național al firmelor de exercițiu ”Pași spre succes”, Anexa 1, poziția 71.	I	
	II	
	III	
	M	3
Târgul Național al Firmelor De Exercițiu, “Tânăr Antreprenor în Spațiul Virtual”, organizat de Liceul Tehnologic “Dimitrie Bolintineanu” Bolintin Vale. Ediția a VIII-a, 08-09 MAI 2025. Evenimentul este cuprins în CAEN poziția 36, Anexa nr. 2 la OMEC 3026/14.01.2025	I	
	II	2
	III	2
	M	1
Concurs local ”Start Up XI: Lansarea FE, promoția 2024”, avizat ISJ Alba, nr. 2510/14.10.2024	I	1
	M	1
Concurs regional ”Carolina BizFest”, ediția 2025, Anexa 3 nr. 3026/14.01.2025, poziția 13	I	
	II	
	III	2
	M	5
Concursul Interjudețean Tehnic TÂRGUL FIRMELOR DE EXERCİȚIU TINERI ANTREPRENORI, ediția I, 09.05.2025, înscris în Calendarul Proiectelor de Educație Extrașcolară Regionale și Interjudețene fără finanțare (CPEERI 2025) aprobat prin O.M.E.C nr. 3026/14.01.2025, Anexa 3, poziția 18, organizat de LICEUL TEHNOLOGIC AIUD.	I	2
	II	12
	III	11
	M	17
Concursul Național Târgul Firmelor de Exercițiu “Viitorul începe astăzi”, ediția a X-a, organizat de Colegiul Economic “Ion Ghica” Bacău în data de 4 aprilie 2025, aprobat prin OMEC nr.3026/14.01.2025, poziția 72.	I	1
	III	1
	M	8
„Târgul regional al firmelor de exercițiu – Antreprenariat prin firmele de exercițiu”, organizat de Centrul Județean de Excelență Alba, eveniment derulat la nivel regional cu participare indirectă, prin platforma ROCT, CPEENI nr. 24184/5/15.01.2025, pag 6, nr 7.	I	3
	II	2

	M	7
Tîrgul firmelor de exercițiu ”Elevul de azi, antreprenorul de mâine”, CPEENI 2025, poziția 38, Focșani	I	
	II	2
Tîrgul regional de Antreprenoriat ” dezvoltare personală și antreprenoriat!, CPEERI 2025, poziția 1291	I	
	M	1
Tîrgul național al Firmelor de exercițiu ”Din școală în viață prin firma de exercițiu”, CAERI nr. 1829/ Anexa 1 la OMEC 3026/14.01.2025	I	2
	II	2
	III	1
	M	2

În plus, mai multe firme de exercițiu ale colegiului au fost înscrise în procesul național de evaluare „**Marca de calitate a Firmei de Exercițiu**”, organizat de CNDIPT în cadrul rețelei ROCT, conform calendarului pentru anul școlar 2024–2025. Participarea la această competiție a presupus realizarea și transmiterea unui dosar de calitate, pe baza standardelor minime și de referință stabilite pentru firmele de exercițiu la nivel național.

- FE BUSINESS GIFTS-NIVEL AVANSAT
- FE BOITE DE CHOCHOLATE-NIVEL AVANSAT
- WEDDING STYLE- NIVEL AVANSAT
- HAPPINESS- NIVEL DE BAZĂ

Pe lângă participarea la evenimente organizate de alte unități de învățământ, școala a **organizat și două proiecte proprii**, prevăzute în documentele manageriale:

1. Proiect local – „START-UP XI: lansarea firmelor de exercițiu”

În anul școlar 2024–2025, Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” din Alba Iulia a derulat proiectul educativ local „START-UP XI: lansarea firmelor de exercițiu”, destinat elevilor de clasa a XI-a din învățământul profesional, calificarea ospătar–chelner–lucrător în alimentație publică. Activitățile s-au desfășurat la nivelul școlii, cu evenimentul central organizat în data de 21 noiembrie 2024, în incinta colegiului.

Proiectul a cuprins sesiuni de informare privind specificul firmei de exercițiu, ateliere de lucru pentru stabilirea obiectului de activitate, denumirii, misiunii, viziunii și valorilor, precum și activități de realizare a identității vizuale (siglă, slogan, paletă de culori). Elevii au întocmit documentele de înființare ale firmelor de exercițiu și au organizat un eveniment de lansare, cu prezentarea oficială a firmelor în fața colegilor, profesorilor și reprezentanților mediului economic local. Prin aceste activități, elevii au exersat roluri și responsabilități specifice departamentelor de marketing, resurse umane, vânzări și contabilitate, dezvoltând competențe antreprenoriale, de comunicare și de lucru în echipă.

2. Proiect regional – „Din ȘCOALĂ spre REALITATE – prin firma de exercițiu”

La nivel regional, școala a continuat proiectul educativ „Din ȘCOALĂ spre REALITATE – prin firma de exercițiu”, înscris în Calendarul Activităților Educative Regionale (CAER), domeniul tehnic. În cadrul acestui proiect a fost organizat Tîrgul firmelor de exercițiu „Carolina BizFest”, derulat la Alba Iulia, în anul școlar 2024-2025 (ediția 2025), cu participarea a 132 firme de exercițiu din 24 județe ale țării.

Colegiul a asigurat coordonarea întregului eveniment: elaborarea regulamentului, promovarea târgului, înscrierea firmelor participante, constituirea juriilor pe secțiuni, organizarea standurilor, precum și desfășurarea competițiilor (prezentare firmă, stand profesional, materiale promoționale, catalog, spot publicitar, negociere etc.). Elevii școlii au fost implicați atât ca participanți cu firmele de exercițiu proprii, cât și ca voluntari în organizare (primire participanți, ghidare, secretariat de concurs). Proiectul a creat contexte reale de învățare prin simularea mediului

de afaceri, prin interacțiunea cu agenți economici invitați și prin schimbul de bune practici între elevi și profesori din 24 județe.

Conform PAS-ului, au fost implementate și măsurile privind **dezvoltarea competențelor verzi și digitale**: elevii firmelor de exercițiu au participat la activitățile din programele „Școala Altfel” și „Săptămâna Verde” (schimbări climatice, deșeuri și reciclare, protejarea pădurii, alimentație sănătoasă), iar aceste principii au fost integrate în planurile și activitatea curentă a firmelor (reciclare, reducerea risipei, turism responsabil, spații verzi). În paralel, au avut loc ateliere și sesiuni de lucru în care elevii și profesorii au utilizat instrumente digitale și aplicații bazate pe inteligență artificială pentru realizarea materialelor promoționale, a site-urilor și prezentărilor firmelor și pentru analiză economică și planificare.

Participarea la aceste evenimente și implementarea proiectelor a fost susținută de **partenerii economici și de comunitatea locală**, prin sponsorizări și sprijin material (taxe de participare, transport, materiale promoționale, premii), conform obiectivelor din PAS. Activitățile și rezultatele au fost promovate pe site-ul școlii, în presa locală și pe rețelele de socializare, contribuind la vizibilitatea și sustenabilitatea educației antreprenoriale în colegiu.

În luna septembrie 2024 s-au întocmit planificările la disciplina consiliere și orientare, s-au semnat acordurile de parteneriat părinți-școală, s-au prelucrat ROI, s-au întocmit planul managerial și de activități al comisiilor.

Luna octombrie 2024 a fost dedicată activităților privind Ziua Europeană de Luptă Împotriva Traficului de Persoane, prilej cu care elevii claselor IX- XII coordonați de profesorii diriginți au desfășurat o activitate educativă cuprinzând: realizarea unui panou tematic, prezentare power point, dezbateri, coordonat de prof Ungureanu Irina și prof. Himcinschi Simona.

Din luna octombrie 2024 și până în luna iulie 2025 a avut loc cercul de informatică coordonat de prof. Dogaru Simona, Cetean Ioan Emil, Cucea Ramona și analist programator Țărău Daniela prin care un număr de 15 elevi ai Colegiului au urmărit Identificarea aplicațiilor informaticii în viața socială.

Au fost de asemenea derulate următoarele activități: elevii colegiului au participat la campania ”Pentru dumneavoastră, doamnă” derulată sub egida Ziua Mondială de Prevenire a Cancerului la Sân; coordonator prof. Popa Victoria, Cetean Ioan Emil; Comemorarea Zilei Holocaustului, coordonator prof. Simion Constantin;

Luna decembrie a fost marcată prin următoarele activități: Balul Bobocilor, Darul bucuriei, Giving Tuesday, Expoziția Cercului de folclor în cadrul Salonului de Artă Plastică Religioasă ”Icoana, lumină în suflet de copil” Concursurile artistice ”Așteptându-l pe Moș Nicolae” și ”Povestea din fotografie!”, Vizită documentară la Universitatea ”Lucian Blaga” din Sibiu, Proiectul ISJ implementat de diriginți !Agentul schimbării”, Gala absolvenților. Activitățile urmărite au fost: Dezvoltarea spiritului artistic, dezvoltarea și însușirea conceptului de filantropie, cunoașterea ofertei educaționale a universității vizitate, accesarea absolvenților la un sentiment de valorizare și de finalitate a unui ciclu educațional. Responsabili au fost directorii și consilierul educativ, participanți au fost profesorii diriginți și elevii pe care îi coordonează. Aceste activități s-au desfășurat la Casa de Cultură a Sindicatelor, primăria Alba Iulia, Căminul de bătrâni Blaj, Universitatea L.Blaga Sibiu, ISJ Alba

În luna decembrie o altă activitate extrașcolară a purtat titlul „Daruri mici din suflete mari - ShoeBox!” prin care s-a urmărit dezvoltarea spiritului organizatoric, a aptitudinii, a responsabilității și competențelor de a lucra în echipă; și a fost coordonată de profesorii: Basarabă Mihaela, prof. Beca Felicia, Prof. Ciocan Carmen, Prof. Dincă Florin Cristian, Prof. Ungureanu Irina.

S-a derulat de asemenea și proiectul „Darul bucuriei” prin implicarea claselor IX- XII coordonate de către de către profesorii diriginți.

Întreaga activitate educativă din cadrul Colegiului Economic a urmărit desfășurarea unor activități de calitate conforme cu planul de activitate stabilit, ținându-se seama de cerințele și necesitățile educative ivite ulterior. Astfel desfășurarea activității educative a implicat trei categorii de demersuri: coordonarea și sprijinirea activităților desfășurate de către Consiliul Școlar al Elevilor, orele de consiliere și orientare școlară și activitățile extrașcolare.

Elevii au fost implicați în: concursuri, activități de cerc, activități culturale și educative, acțiuni de voluntariat.

În luna ianuarie s-a derulat proiectul inițiat de Agenția Națională Antidrog intitulat "Fii mai presus de influență" implicând clasele XC, XIA, IXD, IXC. La nivel de școală a fost marcată și Unirea Principatelor Române de către elevii clasei IXA, sub coordonarea prof. diriginte Ciocan Carmen. Tot în luna ianuarie a avut loc activitatea "Școala de iarnă" coordonată de prof. Simion Adrian la care au participat 100 de elevi din Colegiul nostru și nu numai care a avut ca obiectiv adoptarea unor atitudini pro-active în viața personală și socială; Asumarea statutului de cetățean european responsabil;

Valorizarea culturii ca și element necesar pentru propria educație și dezvoltare intelectuală a beneficiarilor; Promovarea ideilor de implicare civică, toleranță, înțelegere reciprocă și dialog.

În cadrul ședințelor la catedra dirigenților s-au susținut referatele: "Metode și tehnici moderne și tradiționale în orele de dirigenție" de către prof. Toth Cristina, "Rolul activităților extrașcolare" de către prof. Ungureanu Irina, "Comunicarea între elevi, părinți și profesori" referat susținut de prof. Draschan Nicoleta, "Școala Părinților" prof. Himcinschi Simona, "Reguli de igienă" prof. Iosa Adriana, de asemenea prof. Ungureanu Irina a prezentat un proiect didactic model pentru tema "Cariera între vis și realitate".

Pe parcursul întregului an școlar 2024/2025 s-au desfășurat activitățile proiectului EPAS-Scoli Ambasador a Parlamentului European, prin care s-a urmărit Promovarea valorilor Uniunii Europene. La aceste activități au participat 15 ambasadori juniori, elevi ai liceului și alți 100 elevi ai colegiului sub atenta îndrumare a profesorilor Apolzan Cosmin, Basarabă Mihaela, Simion Adrian.

De asemenea elevii claselor a XI-a au participat la Programul Internațional JA Finanțe personale și servicii financiare coordonați de d-na prof. Popa Victoria pe parcursul anului școlar.

Catedra de limba și literatura română a derulat, în anul școlar 2024–2025, o serie de activități didactice și extracurriculare menite să dezvolte competențele de comunicare, creativitatea și apetitul pentru lectură al elevilor, în acord cu prioritățile școlii și cu recomandările actuale din educație. La începutul anului școlar, a fost organizată „Ziua Europeană a Limbilor”, proiect cultural la care au participat aproximativ 300 de elevi din clasele IX–XII, prin realizarea de postere, prezentări și momente artistice, cu accent pe comunicarea interculturală și respectul pentru diversitate lingvistică. În luna ianuarie, concursul intern „15 Ianuarie – Ziua Culturii, Ziua Eminescu” a mobilizat, de asemenea, în jur de 300 de elevi din clasele IX–XI, stimulând expresivitatea orală, creativitatea literară și interesul pentru valorile culturii naționale. Dimensiunea metodică a fost întărită prin organizarea unei lecții demonstrative la clasa a IX-a, având ca temă „Argumentarea în discursul oral”, axată pe formarea competențelor argumentative, precum și prin atelierul „Scriere creativă – Jocul cuvintelor”, desfășurat în luna martie la clasele IX–X, unde elevii au experimentat exerciții de imaginație, rescriere creativă și realizarea de povești digitale și prezentări. În aprilie, „Săptămâna Lecturii” a implicat elevi din toate clasele IX–XII în activități tematice și maraton de lectură, promovând lectura ca mijloc de dezvoltare personală. În completare, parteneriatul cultural pentru vizionarea unei piese de teatru, derulat în luna mai cu clasele IX–X, a susținut înțelegerea textului dramatic și dezvoltarea competențelor culturale și estetice.

În ceea ce privește integrarea competențelor verzi, digitale și a inteligenței artificiale, catedra a proiectat activități specifice, cu rol formativ și transdisciplinar. În cadrul „Săptămânii Verzi” (aprilie 2025) s-a desfășurat activitatea „Lectură în aer liber – Literatura și natura”, la clasele a IX-a, în colaborare cu biblioteca locală și, după caz, cu ONG-uri de mediu, punând în dialog textele literare cu tematică naturală și responsabilitatea față de mediul înconjurător. La clasele a X-a, concursul de postere „Mesaje verzi” a încurajat realizarea de afișe și prezentări cu mesaj ecologic, dezvoltând atât sensibilitatea ecologică, cât și competențele vizual-artistice și de comunicare. Pe dimensiunea digitală, elevii din clasele IX–XI au realizat prezentări multimedia despre curente literare, autori și opere, utilizând instrumente precum Google Slides, Canva sau Padlet, iar la clasa a X-a a fost dezvoltat portofoliul digital la limba română/limbi moderne, valorificând platforme precum Classroom, Docs și Jamboard. Utilizarea inteligenței artificiale a fost integrată responsabil în procesul educativ: elevii din clasele IX–XII au folosit aplicații IA (ChatGPT, Grammarly, Canva AI) pentru generarea de idei, rescriere stilistică, corectare și

reeditare de texte, inclusiv în pregătirea pentru concursuri școlare, iar la clasele XI–XII au fost derulate activități de analiză de texte și generare de întrebări de evaluare cu ajutorul unor aplicații IA educaționale, ca sprijin pentru pregătirea evaluărilor și a examenelor naționale. Ansamblul acestor activități confirmă preocuparea constantă a catedrei de limba română pentru formarea unor competențe complexe: comunicare eficientă, gândire critică, cultură literară, responsabilitate ecologică și utilizare creativă și etică a tehnologiei.

Diriginții claselor XI-XII și clasele lor au fost implicați în luna mai în campania de informare vizând oferta educațională a instituțiilor de învățământ superior (Jandarmeria Română, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Universitatea „1 Decembrie” Alba Iulia etc.). De asemenea, elevii și profesorii au participat la următoarele concursuri școlare: „Monumente istorice- mărturii ale localității mele”, „Umbrela verde”, „ Tradiția o mărturie în ascendență”, „A fost odată...”.

G.Analiza calității procesului instructiv-educativ prin prisma îndrumării și controlului la clasă

Au fost realizate de către conducerea școlii împreună cu responsabili de arii curriculare și membri Comisiei de asigurare a calității acțiuni de monitorizare și control, fiind asistate la activitățile didactice aproape toate cadrele didactice. Din constatările și concluziile rezultate în urma acțiunilor de monitorizare și control se deduce că majoritatea cadrelor didactice desfășoară o activitate susținută, eficientă. De asemenea dovedesc o bună pregătire de specialitate, pedagogică și metodică, asigurând o pregătire corespunzătoare a elevilor în conformitate cu standardele educaționale.

Pentru calitatea activității didactice evidențiem :

- Calitatea muncii desfășurate de personalul didactic s-a reflectat în modul de întocmire a documentelor de planificare conform cerințelor curriculumului național, proiectarea obiectivelor/competențelor, unității de învățare, strategia didactică, evaluarea elevilor.
- S-a constatat că managementul lecțiilor în general este bun, în clasă existând în general o atmosferă de lucru proprie care permite înțelegerea conținuturilor, strategiile fiind fixate în conformitate cu conținuturile și resursele existente în școală, elevii sunt îndrumați pe activități frontale, pe grupe sau muncă independentă.
- Relațiile profesor-elev sunt principale, stimulative
- Calitatea bună a activității didactice, reflectată în modul de proiectare și desfășurare a lecțiilor, în utilizarea metodelor activ-participative și în integrarea firmelor de exercițiu în aria „Tehnologii”, ceea ce oferă elevilor contexte reale de învățare aplicativă și dezvoltare a competențelor antreprenoriale.
- Menționăm și unele aspecte deficitare în ceea ce privește proiectarea didactică care nu întotdeauna este coordonată cu programa școlară iar strategia didactică nu ține cont de conținuturi și resurse, unele lecții fiind teoretizate, nefolosindu-se baza materială a școlii deoarece activitatea s-a desfășurat în altă locație
- Nu se folosesc metode de lucru individualizate și diferențiate, în concordanță cu cerințele curriculei școlare și capacitățile elevilor, așteptările unor profesori neținând cont de posibilitățile elevilor
- Implicarea constantă a elevilor în competiții și proiecte de profil organizate în afara școlii (târguri ale firmelor de exercițiu, concursuri naționale de business plan, proiecte naționale de educație antreprenorială), cu obținerea unui număr semnificativ de premii și distincții, care confirmă nivelul ridicat al pregătirii practice și teoretice.
- Nu toate cadrele didactice au realizat corect microproiectarea didactică încă de la începutul semestrului și în intervalul de timp stabilit.
- Nu toate cadrele didactice își asumă coordonarea firmelor de exercițiu sau implicarea în activități antreprenoriale, ceea ce limitează extinderea acestor metode moderne de învățare la un număr și mai mare de clase și specializări.
- În Colegiu, există un număr relativ mare de cadre tinere, unele dintre ele fiind în primul an de învățământ, care necesită o îndrumare metodică de specialitate pentru a realiza o optimizare a procesului instructiv educativ și practic aplicativ

- Nivelul atingerii standardelor naționale diferă între clasele de același nivel, între clasele mai multor profesori de aceeași specialitate și chiar între clasele aceluiași profesor. Desigur sunt multe explicații pentru un astfel de fenomen, dar una care în accepțiunea noastră este esențială, ține de conduita didactică. Faptul că proiectarea didactică nu este particularizată pe specificul fiecărui colectiv de elevi induce o astfel de situație. Programă școlară nu este adaptată în funcție de colectivele de elevi. Nu se alege o strategie și metodologie didactică adecvată care să determine realizarea învățării și atingerea obiectivelor fiecărei unități de conținut. Sunt și cazuri în care situațiile de învățare sunt organizate, dirijate și evaluate corespunzător.
- Totuși pentru calitatea activității didactice desfășurate, Colegiul Economic „D.P.M.” a fost evidențiat pozitiv în Raportul I.S.J.Alba privind starea învățământului

II.3.9. Parteneriate și colaborări

a) Programe de parteneriat comunitar intern și internațional

- Implicarea Colegiului nostru în diverse programe comunitare este esențială nu numai pentru dezvoltarea bazei materiale a școlii ci și pentru perfecționarea cadrelor didactice în practici educaționale, utilizarea noilor tehnologii și cunoașterea aspectelor privitoare la politica educațională națională și europeană.

b) Învățământul tehnic-profesional. Parteneriat și relații cu agenții economici și comunitatea.

- S-au aplicat la clasă planurile cadru aprobate prin Ordinele M.E.N
- Catedra de specialitate a discutat și stabilit împreună cu partenerii sociali, curriculum în dezvoltare locală, au încheiat contracte de parteneriat în ceea ce privește realizarea instruirii practice comasate, fiind astfel evidențiați pozitiv în raportul I.S.J. Alba privind starea învățământului în anul școlar 2025-2026.
- Au fost încheiate contracte de colaborare cu agenții economici și instituțiile care desfășoară activitatea în domenii similare tipurilor de școlarizare prin Școala profesională. Aceste contracte facilitează realizarea instruirii practice.
- Considerăm că trebuie avut în vedere o evaluare care să aibă la bază standardele curriculare de performanță orientate spre ceea ce va fi elevul la finalizarea parcursului său școlar și la intrarea în viața socială să realizeze pe tot parcursul actului didactic, să se folosească diverse metode de evaluare care să conducă la o apreciere corectă și o îmbunătățire a performanței.
- În domeniul educației antreprenoriale, parteneriatele cu firme mamă și alți agenți economici sprijină în mod concret funcționarea celor 26 de firme de exercițiu din colegiu, prin furnizarea de modele reale de organizare și funcționare a unei afaceri, prin consiliere de specialitate și prin sprijin logistic sau material (sponsorizări, premii, materiale promoționale). Cu sprijinul comunității și al partenerilor economici, elevii participă anual la un număr ridicat de competiții și târguri ale firmelor de exercițiu, la nivel județean, regional și național, unde obțin premii și mențiuni care cresc vizibilitatea școlii și consolidează prestigiul acesteia.
- Plasarea efectivă și reală a școlii în mediul comunitar s-a realizat printr-o bună colaborarea cu primăria municipiului Alba Iulia, prin susținerea financiară și de specialitate.
- bună colaborare am avut cu comitetele de părinți care au receptat pozitiv promovarea unor relații de parteneriat școală – părinți, solicitările părinților fiind rezolvate în totalitate de către școală. În același timp părinții au acordat un sprijin real școlii, participând la luarea deciziilor pentru bunul mers al activității și au răspuns pozitiv la solicitările școlii.
- Conflictele elevi – profesori, părinți-profesori, elevi-elevi, au fost mediatizate, măsurile luate au dus la aplanarea și stingerea acestora, problemele fiind soluționate cu consilierea părților aflate în conflict și cu respectarea legislației aflate în vigoare.

c) PARTENERIATUL COLEGIU-PĂRINȚI

- Colaborarea școlii cu Consiliul reprezentativ al părinților se desfășoară în baza unui contract încheiat între cele două părți. Colegiul se obligă să asigure organizarea și desfășurarea procesului educațional cu respectarea indicatorilor de performanță și a standardelor de

calitate specifice învățământului preuniversitar, ținând cont de nevoile individuale de dezvoltare personală și profesională a elevilor. În contract sunt stipulate obligațiile Consiliului Reprezentativ al Părinților care stabilește contribuția financiară sau materială a părinților elevilor școlarizați în fiecare an.

d) PARTENERIATUL COLEGIU-POLIȚIE

- La baza acestuia stă protocolul de colaborare încheiat în fiecare an școlar între colegiu și Poliția Municipiului Alba Iulia- care stipulează conlucrarea în domeniul educației civice a elevilor, prevenirea și combaterea delincvenței juvenile, a faptelor și manifestărilor antisociale. Aceasta conlucrare a permis asigurarea unui nivel relativ ridicat al disciplinei. Nu am înregistrat abateri disciplinare grave până în prezent.

e) COLABORAREA COLEGIU-JANDARMERIE

- Asigură un mediu securizat pentru elevi în incinta școlii și în vecinătatea acesteia prin echipele de jandarmi care au sectorul în zona școlii.

f) PARTENERIATUL COLEGIU-COMUNITATE

- Este o foarte bună colaborare între colegiu și Primăria municipiului Alba Iulia-care sprijină școala prin alocările bugetare pentru asigurarea condițiilor optime de funcționalitate și întreținerea bazei materiale în condiții corespunzătoare.

g) PARTENERIATUL COLEGIU-AGENȚI ECONOMICI

- Aceste parteneriate sunt axate pe formarea profesională în condiții concrete de muncă și instruire practică a elevilor, contribuie la orientarea carierei tinerilor. Colaborarea cu agenții economici se desfășoară în baza unor contracte de colaborare între părți unde sunt stipulate obligațiile colegiului și ale agentului economic. Astfel de contracte au fost încheiate cu 46 agenți economici în 2025-2026.

h) RELATIA CU SINDICATELE, ASOCIAȚII PROFESIONALE, ONG-URI

- Sindicatul reprezentativ în unitate este FSLI la care se adaugă SLI și SIP
- Colaborarea cu Asociația Centrul de Educație Internațională
- Parteneriat cu Muzeul Unirii

i) CONTRACT DE COLABORARE CU UNIVERSITATEA "1 Decembrie 1918" Alba Iulia,

- Practica pedagogică a studenților – al 13 lea an de colaborare
- Organizarea târgului firmelor de exercițiu și întreprinderilor simulate

j) CONTRACT DE COLABORARE CU UNIVERSITATEA "BABEȘ-BOLYAI" CLUJ NAPOCA,

- Cursuri masterat Facultatea de Științe Economice (suntem în al 11 lea an de colaborare).

k) CONTRACT DE COLABORARE CU UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA,

l) PARTENERIATUL COLEGIU-AJOFM Alba Iulia

- Ne furnizează date privind șomajul și nevoile de resurse umane ale agenților economici.
- serie de parteneriate cu diferite instituții au fost încheiate în anul școlar 2024-2025, după cum urmează:

Entitatea cu care se încheie parteneriatul	Tematica acordului de parteneri	Perioada	Profesorii participanți
--	---------------------------------	----------	-------------------------

Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Antidrog	Studiului european în școli privind consumul de alcool, tutun și alte droguri, utilizarea INTERNET-ului și practicarea jocurilor de noroc ESPAD	An școlar 2024-2025	Basarabă Mihaela
Fundația Noi Orizonturi	Funcționarea Clubului Impact AMINTA la nivelul colegiului	An școlar 2024-2025	Ungureanu Irina, Cetean Ioan Emil, Toth Cristina
JA ROMANIA	Educație economică și antreprenorială de tip learning by doing și proiect based	An școlar 2024-2025	Beca Felicia, Ciocan Carmen, Popi Adrian
Asociația As 2000	Proiectul de prevenire a cancerului la sân "Pentru dumneavoastră, doamnă"	An școlar 2024-2025	Toti profesorii diriginți
ISJ Alba, Universitatea "1 Decembrie 1918" Alba Iulia	Targul de joburi	Noiembrie 2024	Cucea Ramona, studenti, absolventi liceu
Comunitatea Evreilor din Alba	Comemorarea Zilei Internaționale a Holocaustului	ianuarie 2025	Simion Constatin Adrian, Dan Andreea
S.C. esential media press S.R.L	realizarea in comun a unor programe, activități si proiecte cu caracter informațional	Ianuarie - decembrie 2024	Cetean Ioan Emil
Colegiul național "Petru Rareș" Beclean	proiecte educaționale	an școlar 2024-2025	Cetean Ioan Emil
Colegiul Economic "Virgil Madgearu" Galați	proiect interregional schimb de experiență	an școlar 2024-2025	Cetean Ioan Emil
Liceul de turism si alimentație "Dumitru Motoc" Galați 45 /2021	implementarea proiectului educational "firma de exercițiu-punte către mediul economic real"	an școlar 2024-2025	Cetean Ioan Emil

II.3.10. Asigurarea calității

Misiunea Comisiei de Evaluare și Asigurare a Calității este de autoevaluare a calității educației oferite de unitatea de învățământ cu scopul de :

- a răspunde cerințelor ARACIP privind politicile și strategiile de asigurare și evaluare a calității învățământului din unitatea noastră școlară
- a asigura autoevaluarea potrivit celor opt principii ale calității
- a pregăti școala în vederea vizitelor de monitorizare externă
- a dezvolta o cultură instituțională a calității în învățământul preuniversitar

Atribuțiile generale ale CEAC:

Gestionează dovezile, elaborează și aplică procedurile, întocmește planul de îmbunătățire, raportul de autoevaluare, înregistrează electronic datele unității de învățământ (documentele școlii, baza materială, resurse umane, oferta educațională etc), păstrează legătura cu ARACIP, informează permanent profesorii asupra sistemului de asigurare a calității, se întâlnesc lunar în ședințe de lucru în scopul diseminării observațiilor privind observarea lecțiilor, dezbate calificativele obținute, identifică punctele tari și punctele slabe, propun și implementează proiecte în scopul creșterii calității activității pe diverse domenii de interes

Activitățile desfășurate de Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității în anul școlar 2024-2025 și propuse pentru anul școlar 2025-2026, în conformitate cu Manualul de asigurare a calității transmis de ARACIP sunt :

- a. În anul școlar 2024-2025, echipa managerială a colegiului a asigurat permanența și coerența autoevaluării activității școlii prin numirea unei Comisii de Evaluare și Asigurare a Calității și prin crearea unui cadru formal în care să se desfășoare acțiunile de autoevaluare.
- b. Conform Raportului procesului de autoevaluare 2024-2025, au fost supuse procesului de autoevaluare toate aspectele referitoare la organizație.
- c. Echipa managerială, șefii de catedre, consilierul educativ și psihologul colegiului au realizat rapoarte de autoevaluare periodică, bazându-se pe feedback-ul permanent realizat cu toți factorii implicați în acest proces și ținând cont de opiniile personalului școlii, astfel că autoevaluarea a devenit un proces interactiv, conștient și responsabil.
- d) S-au realizat/revizuit proceduri pentru punerea în practică a politicilor educaționale, respectându-se cerințele interne și externe și asigurând cadrul calității în învățământ. Cele mai multe proceduri sunt funcționale, fiind formulate în concordanță cu legislația privitoare la învățământul preuniversitar. Prin evaluarea rezultatelor și prin monitorizare sunt îmbunătățite pentru a fi în acord cu toate cerințele sistemelor și proceselor.
- e) Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității a corelat aspectele prezentate în PAS și a stabilit modalități de îmbunătățire a performanțelor prin planurile de îmbunătățire periodice, elaborate anual și monitorizate trimestrial.
- f) Documentele proiective ale comisiei, Planul operațional, Regulamentul de funcționare a comisiei, Planul managerial, au fost revizuite și actualizate în conformitate cu metodologiile în vigoare.
- g) S-a monitorizat participarea în cadrul programelor de formare continuă și dezvoltare profesională prin intermediul gradelor didactice, a studiilor de masterat, doctorat etc.

Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității a identificat prioritățile și a stabilit planuri de acțiune și de îmbunătățire pentru realizarea unei autoevaluări riguroase. Indicatorii de performanță și standardele de referință externă au reprezentat baza în elaborarea, desfășurarea și monitorizarea programelor de învățare și serviciilor.

- Personalizarea fișelor de responsabilități pentru fiecare compartiment și comisie, în vederea eficientizării gradului de implementare a măsurilor corective CEAC,
- Personalizarea fișei postului în cadrul CEAC, în funcție de specificul activităților derulate în cadrul comisiei,
- Elaborarea de instrumente de autoevaluare în vederea unei aprecieri riguroase a gradului de îndeplinire a descriptorilor din Standardele de calitate.
- Stabilirea unui plan de acțiune privind evaluarea curentă și sumativă, având în vedere criterii standardizate elaborate în conformitate cu programele școlare în vigoare, care să permită o evaluare după aceiași itemi obiectivi, indiferent de clasă.
- Au fost aplicate chestionare de identificare a nevoilor educaționale și așteptărilor elevilor și părinților.
- Identificarea procedurilor - cheie în CEAC și eficientizarea lor prin: stabilirea unei ierarhii privind prioritatea lor în sistemul calității, simplificarea pașilor și flexibilizarea acestora, astfel încât să se creeze un echilibru între decizia centralizată și cea autonomă.
- Redefinirea principiilor și a strategiilor de management pe fiecare compartiment; propunerea unor programe și training-uri având ca scop conștientizarea importanței

autoevaluării, a managementului documentelor de interes general și, mai ales, a implementării programelor de îmbunătățire ce rezultă din procesul monitorizării periodice.

- Elaborarea și implementarea unui sistem paralel de monitorizare și diseminare a exemplelor de bune practici prin asistențe și inter-asistențe între catedre și arii curriculare (pe orizontală și verticală).
- Realizarea de întâlniri de lucru și de sprijin a cadrelor didactice în vederea elaborării și implementării programelor de învățare, de performanță și remediere.
- Elaborarea rapoartelor de monitorizare internă periodică
- Revizuirea periodică a documentelor specifice.
- Îmbunătățirea relațiilor de lucru și de comunicare eficientă ale profesorilor cu elevii, cu alți profesori și maiștri instructori, cu alți membri ai personalului și cu managerii; dezvoltarea spiritului competițional prin evaluare periodică a activității profesorilor, care să se refere atât la sarcinile stabilite prin fișa postului, cât și la celelalte atribuții care le revin ca membri în alte comisii de lucru.
- Desfășurarea de ședințe de lucru la nivelul catedrelor pe tema învățării centrate pe elev și a orelor demonstrative la nivel de catedră / arie curriculară pentru diseminarea exemplelor de bună practică.
- Evaluarea standardizată a progresului școlar al elevilor pe baza formularelor, a fișelor de progres și a altor instrumente de evaluare și centralizare a datelor privind progresul școlar la nivelul colegiului.

Relația cu comunitatea-CONCLUZII

- Au fost încheiate contracte de colaborare cu agenții economici și instituțiile care desfășoară activitatea în domenii similare tipurilor de școlarizare prin școala profesională. Aceste contracte facilitează realizarea instruirii practice.
- Instruirea practică s-a desfășurat conform graficului în Complexul Școală și la diferiți agenți economici, cu care au fost încheiate protocoale pe parcursul anului școlar.
- Plasarea efectivă și reală a școlii în mediul comunitar s-a realizat printr-o bună colaborarea cu primăria municipiului Alba Iulia, prin susținerea financiară și de specialitate.
- bună colaborare am avut cu comitetele de părinți care au receptat pozitiv promovarea unor relații de parteneriat școală – părinți, solicitările părinților fiind rezolvate în totalitate de către școală. În același timp părinții au acordat un sprijin real școlii, participând la luarea deciziilor pentru bunul mers al activității și au răspuns pozitiv la solicitările școlii.
- Conflictele elevi – profesori, părinți-profesori, elevi-elevi, au fost mediatizate, măsurile luate au dus la aplanarea și stingerea acestora, problemele fiind soluționate cu consilierea părților aflate în conflict și cu respectarea legislației aflate în vigoare.
- Implicarea Colegiului nostru în diverse programe comunitare este esențială nu numai pentru dezvoltarea bazei materiale a școlii ci și pentru perfecționarea cadrelor didactice în practici educaționale, utilizarea noilor tehnologii și cunoașterea aspectelor privitoare la politica educațională națională și europeană.
- Colegiul Economic are parteneriate cu unități de învățământ din țară precum și din străinătate.

ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Comisia dirigenților organizează întâlniri cu reprezentanți ai Poliției în scopul prevenirii delincvenței juvenile • întâlniri cu Comitetul consultativ al părinților, suplimentate de consultații individuale cu părinții • dezvoltarea relației profesori-elevi-	• slabe legături de parteneriat ce O.N.G.-uri • legăturile cu firme și licee în vederea realizării unei orientări vocaționale adecvate sunt insuficiente și necoordonate • puține activități desfășurate în școală

părinți se realizează și prin intermediul serbărilor școlare • contactele cu diverse instituții pentru realizarea unor activități extracurriculare precum: excursii, vizite la muzee, vizionări de spectacole, acțiuni contabile cu cămine de bătrâni, orfeline etc., introduc elevii în mediul comunitar și contribuie la socializarea lor. • organizarea de târguri și expoziții pentru prezentarea ofertei educaționale și promovarea imaginii școlii • dezvoltarea unei culturi organizaționale care promovează oportunități egale pentru toți membrii săi, spiritul de echipă și competența profesională • părinți interesați de evoluția elevilor • cererea pe piața muncii a calificărilor școlarizate • funcționarea parteneriatelor cu 46 agenți economici pentru instruirea practică a elevilor • parteneriate cu părinții, Poliția, Jandarmeria, Direcția de Sănătate publică • parteneriat cu Universitatea pentru practica pedagogică • școala implicată activ în programele de dezvoltare ale comunității locale • includerea în CA a partenerilor sociali, agenți economici, părinți, elevi • preocupări constante pentru promovarea imaginii școlii – existența paginii WEB	implică coparticiparea părinților • implicarea formală a părinților în decizie • implicarea limitată a cadrelor didactice și elevilor în proiecte internaționale • implicarea redusă a partenerilor economici în evaluarea pe parcurs și finală a instruirii practice • dificultăți în parteneriatele cu agenți economici din turism • neimplicarea agenților economici în luarea deciziilor (prezență formală în CA)
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• disponibilitatea și responsabilitatea unor instituții de a veni în sprijinul școlii (Primărie, ONG, Biserică, Poliție, instituții culturale) • cererea exprimată de Consiliul reprezentativ al elevilor privind desfășurarea de activități comune părinți-profesori-elevi • interesul liceelor de a-și prezenta oferta educațională • interesul firmelor de a-și recruta și forma în perspectivă personal specializat • responsabilitatea (altor școli) instituții omoloage pentru schimburi de experiență • interesul agenților economici din zonă	• organizarea defectuoasă a activităților de parteneriat poate conduce la diminuarea sau chiar inversarea efectelor scontate • nivelul de educație și timpul limitat al părinților poate conduce la slaba implicare a părinților în viața școlară • instabilitate la nivel social și economic a instituțiilor potențial partener • slaba informare privind specificul și inadecvarea activităților propuse de către instituțiile partener • migrația externă a părinților • inexistența cadrului legislativ care să motiveze agenții economici să acorde burse

pentru calificările oferite • disponibilitatea agenților economici – parteneri ai școlii - pentru angajarea absolvenților • disponibilitatea autorităților locale pentru asigurarea accesului la educație	
--	--

II.4. Calitatea managementului

În contextul unei societăți moderne în permanentă schimbare, echipa managerială a Colegiului Economic „Dionisie Pop Marțian”, se definește prin calități și abilități precum: gândire logică, capacitate de conceptualizare, capacitate de diagnoză, capacitate de decizie, obiectivitate în perceperea și judecarea altora, adaptabilitate, centrarea pe dezvoltarea celorlalți, spirit colegial, capacitatea de a asculta și de a lua în considerare și alte păreri decât cele proprii, comunicare facilă, încurajarea creativității, atitudini pozitive, atribuții delegate într-o pondere considerabilă.

Considerăm că aceste rezultate s-au obținut prin promovarea unui autentic management la nivelul ariilor curriculare vizând imprimarea în sistemul de învățământ a unor noi dimensiuni :

- adaptarea conținuturilor învățării la realitatea cotidiană
- selectarea și organizarea conținuturilor învățării
- realizarea unor cursuri școlare individuale
- responsabilitatea tuturor factorilor educaționali

Totodată aceste rezultate demonstrează că proiectarea managementului la nivelul unității, la nivelul comisiilor, și catedrelor nu a reprezentat un scop în sine ci un mijloc, cel mai important, acela de creștere a eficienței procesului instructiv educativ.

Creșterea eficienței activității instructiv educative se datorează și stabilirii viziunii și a misiunii școlii în realizarea idealului educațional și a finalizării învățământului în perspectiva evoluției societății românești, orientării mai accentuate a întregii activități a Colegiului, conform cu orientările ISJ Alba și a MEC și în baza experienței dobândite în anul școlar anterior, a concluziilor desprinse din analizele efectuate pe compartimentele de comandă.

Echipa managerială de la Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” promovează un stil de conducere democratic. Membrii echipei manageriale pornesc de la premisa că obținerea performanțelor depinde de modul în care un manager reușește să influențeze comportamentul celorlalți membri ai corpului didactic și nedidactic determinându-i să pună pe primul plan interesul instituției și nu cel personal. De aceea pune un accent deosebit pe motivarea și coordonarea acestora.

Sunt folosite următoarele instrumente manageriale: Regulamentul de Organizare Intern (ROI), Fișa operaționalizată a postului, Organigrama, Fișa de asistență, Fișa de evaluare, Planul managerial.

II.5. Rezultatele proceselor de auto-evaluare.

Prioritatea 1: Corelarea ofertei școlii cu nevoile de calificare ale municipiului Alba Iulia	
Obiectiv 1.1: Identificarea nevoilor de calificare	• Au fost colectate date de la AJOFM privind evoluția șomajului în rândul absolvenților • S-au realizat sondaje în rândul agenților economici utilizând instrumente proprii de investigare a pieței muncii • Au fost aplicate chestionare proprii pentru identificarea nevoilor de calificare • Au fost aplicate chestionare elevilor
Ținta: Obținerea de informații credibile, de calitate, periodic actualizate și accesibile privind nevoile de calificare.	

	și angajatorilor de către comisia de orientare școlară și profesională utilizând proceduri obținute sau produse de către această comisie
Obiectiv 1.2: Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la nevoile de calificare	- Analizând oferta de formare a școlii în raport cu PLAI, se evidențiază o aliniere în general bună la țintele specifice și tendințele cuprinse în PLAI. - Pentru domeniile economic-comerț, turism și alimentație oferta școlii contribuie la încadrarea în țintele recomandate de PLAI.
Ținta: 1) Ajustarea structurii ofertei pe termen lung la nevoile de calificare (pe domenii de pregătire și calificări) 2) Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile viitoare ale unei economii în schimbare	
Obiectiv 1.3: Diversificarea serviciilor oferite de școală	- Școala noastră este autorizată ca furnizor de formare profesională pentru adulți pentru specializarea Bucătar. - Au fost derulate programe de formare și examinare pentru obținerea certificatului ECDL, școala fiind centru atestat.
Ținta: Implicarea activa a școlii în programe de formare a adulților și alte servicii în folosul comunității	
Obiectiv: 1.4 : Asigurarea calității serviciilor oferite prin școală	În școală se implementează cu succes sistemul de asigurare a calității. Au fost formate persoane din școală în domeniul asigurării calității prin cursuri organizate de către ARACIP.
Ținta: Îmbunătățirea asigurării calității și implementarea recomandărilor EQAVET sistemului de asigurare a calității în ÎPT	
Prioritatea 2: Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere	
Obiectiv 2.1. Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă.	Au fost organizate lectorate, prezentări de materiale publicitare, vizite la agenți economici care au prezentat elevilor materiale informative despre nevoia de calificare. Au fost invitați reprezentanți ai agenților economici, oameni de afaceri de succes care au prezentat elevilor elemente de bune practici pentru succes în afaceri. A fost organizată ”Ziua Porților Deschise” activitate la care au participat elevi, părinți, agenți economici și unde a fost prezentată oferta de formare pentru anul școlar 2024-2025, a fost vizitată școala, baza de practică, laboratoarele și cabinetele de specialitate. Elevii au participat la târguri ale ofertei educaționale organizat de către instituții de învățământ superior.
Ținta: 1) Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere	
Prioritatea 3: Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și dotării școlii	

OBIECTIV 3.1: ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE ÎNVĂȚARE	• Școala are autorizație sanitară de funcționare în 2025-2026. Baza de pregătire practică este autorizată să funcționeze. S-a realizat evaluarea riscului la locul de muncă, au fost realizate amenajări pentru accesul persoanelor cu dizabilități și există rampe de acces pentru acestea și grup sanitar adecvat. are autorizare ISU. • A fost demarat procesul de autorizare pentru Clădirea Căminul Ucenicilor . • Au fost refăcută împrejmuirea instituției. • Au fost dotate 23 săli de clasă cu videoproiectoare, ecrane de proiecție, table triptice; o sală de clasă a fost dotată cu Tablă SMART și videoproiector; au fost achiziționate 10 laptopuri; 120 calculatoare s-a continuat folosirea catalogului electronic.
Ținta: 1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii (spatii de curs, ateliere, laboratoare, infrastructura de utilități). 2. Dotarea cu echipamente de instruire conform standardelor de pregătire	
Prioritatea 4: Dezvoltarea competențelor profesionale ale resurselor umane din școală	
Obiectiv 4.1: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic din ÎPT	• Majoritatea profesorii de specialitate și maiștri instructori au participat în activități metodice în anul școlar 2024-2025 și au fost cuprinși în programe de colaborare în parteneriat cu agenți economici și licee de specialitate din țară.
Ținta: Toți profesorii din școală participă anual la o formă de perfecționare metodică și de specialitate,	
Prioritatea 5: Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului cu școli de Uniunea Europeană	
Obiectiv 5.1: Dezvoltarea , diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat	• Școala a completat harta parteneriatului pentru anul școlar 2024-2025. S-au asigurat convenții de practică la agenții economici pentru elevii la nivelul 3 și 4 de calificare; școala are parteneri sociali implicați în elaborarea de CDL, implicați în activități de orientare profesională și în formarea adulților
Ținta: Creșterea numărului de parteneriate cu școli din UE	• Implementarea în parteneriat a proiectelor cu finanțare europeană – Erasmus Cod de acreditare VET Erasmus+: 2021-1-RO01-KA120-VET-000047039 • Contract de finanțare numărul: 2022-1-RO01-KA121-VET-000060329 • Implementarea în parteneriat a proiectelor cu finanțare europeană - Erasmus + KA102-048454- SMART

	- Tineri competenți pe piața muncii europene • Erasmus+ KA 229- 047999_2- EUreKorpus • Implementarea proiectului JOBS în cadrul Programului de cooperare Elvețiano-Român • Participare la Concursul Național MADE FOR EUROPE • Celebrarea anuală a Zilei europene a limbilor • Celebrarea anuală ZIUA EUROPEI- 9 MAI • Concursul „MESAJUL MEU ANTIDROG” • Ziua Siguranței pe Internet • Proiecte finanțate prin programul Youth Bank • Proiect „Fii activ, fii implicat” în colaborare cu Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia
Prioritatea 6: Asigurarea accesului la IPT și creșterea gradului de cuprindere în educație	
Obiectiv 6.1: Facilitarea accesului la educație prin învățământul profesional și tehnic, prevenirea și reducerea abandonului școlar Ținta: 1. Facilitarea accesului la educație pentru elevii din categoriile dezavantajate 2. Prevenirea și reducerea abandonului școlar timpuriu	• Școala creează condiții pentru reducerea abandonului școlar elevilor, sunt decontate abonamentele pentru transport tuturor elevilor. Au fost realizate programe individuale de învățare pentru elevii cu dificultăți de învățare și programe de pregătire pentru examenul de Bacalaureat. Școala are o bună colaborare cu familiile elevilor cu risc de abandon timpuriu.

II.4. Analiza SWOT

PUNCTE TARI

- pentru fiecare nivel de școlarizare, școala dispune de întregul material curricular (planuri de învățământ și programe școlare, programe școlare alternative, auxiliare curriculare– manuale, ghiduri de aplicare, culegeri de probleme, îndrumătoare etc.).
- elaborare auxiliare curriculare proprii
- elaborare de CDL în vederea orientării spre calificare
- alegerea de către profesor a manualelor alternative din oferta manualelor aprobate de MEN
- relațiile interpersonale (profesor-elev, conducere-subalterni, profesori-părinți, profesori-profesori) existente favorizează crearea unui climat educațional deschis,
- există o bună delimitare a responsabilităților cadrelor didactice
- încadrarea cu personal calificat în proporție de 98%, din care 83% titulari
- ponderea cadrelor didactice cu performanțe în activitatea didactică este de 55 %
- 25% dintre cadrele didactice formate prin masterat, studii post universitare
- Formarea cadrelor didactice din aria curriculară Tehnologii pe metoda de predare „Firma de exercițiu” este susținută de implicarea directă a 11 profesori coordonatori, cu experiență în

domeniul economic, care aplică unitar această metodă modernă, centrată pe învățarea prin simulare și pe dezvoltarea competențelor antreprenoriale.

eExistența unei rețele consolidate de 23 de firme de exercițiu active (dintr-un total de 26 FE înregistrate în platforma ROCT în anul școlar 2024–2025) asigură stabilitate, continuitate și diversitate a domeniilor de activitate, reflectând structura calificărilor existente la nivelul colegiului.

Încluderea tuturor elevilor din clasele a XI-a și a XII-a liceu în activitățile firmelor de exercițiu, respectiv 217 elevi, asigură o participare de 100%, garantând acces egal la formare antreprenorială și la dezvoltarea competențelor profesionale și transversale.

- integrarea metodei de învățare prin firmă de exercițiu în aria curriculară „Tehnologii” permite corelarea sistematică a conținuturilor teoretice cu aplicații practice, realizate în cadrul celor 26 de firme de exercițiu, facilitând transferul competențelor către contexte economice reale.
- organizarea periodică de activități antreprenoriale la nivelul școlii (lansări de firme de exercițiu, târguri interne, proiecte tematice) creează contexte autentice de învățare, completate de participarea la 14 competiții și târguri regionale, naționale și internaționale desfășurate în afara școlii.
- participarea constantă a firmelor de exercițiu la competiții de profil este reflectată de calificarea a 19 firme de exercițiu, cu 162 de elevi și 10 profesori coordonatori, la faze regionale și naționale ale competițiilor școlare și extrașcolare.
- obținerea anuală a unui număr semnificativ de premii și distincții – 15 premii I, 30 premii II și 30 premii III, totalizând 75 de premii, la care se adaugă 59 de mențiuni – confirmă nivelul ridicat de profesionalism al activităților desfășurate și eficiența metodei „Firma de exercițiu”.
- existența unor parteneriate stabile cu agenți economici și firme mamă sprijină activitatea tuturor celor 26 de firme de exercițiu, prin acces la modele reale de documente, proceduri economice, stagii de practică, activități de tip job-shadowing și feedback aplicat din partea mediului de afaceri.
- experiența și implicarea unui nucleu de 11 profesori coordonatori asigură coerența și calitatea activităților desfășurate în firmele de exercițiu, de la înființare și organizare până la participarea la competiții, evaluare și obținerea certificărilor de tip „Marca de calitate”.
- dezvoltarea competențelor antreprenoriale, digitale și de comunicare ale elevilor este realizată prin implicarea acestora în activități concrete de management, marketing, vânzări și negociere, precum și prin utilizarea platformelor digitale și a instrumentelor moderne în cadrul tuturor firmelor de exercițiu active.
- activitățile desfășurate prin firmele de exercițiu contribuie semnificativ la orientarea vocațională a elevilor și la creșterea vizibilității și prestigiului colegiului, confirmate prin participarea la competiții din peste 14 județe, obținerea anuală de premii și recunoașterea bunelor practici la nivel județean, regional și național. participarea la elaborare de SPP și curriculum a 6 cadre didactice
- cadre didactice formate pentru asigurarea calității
- existența a unui nr. de 4 formatori naționali
- existența de autori de manuale la Marketing, Economia întreprinderii, Matematică, auxiliare curriculare la Matematică, Marketing, Gastronomie, Comportament și etică profesională, Patrimoniu turistic
- 10 evaluatori în sistemul de autorizare în sistemul de formare profesională a adulților
- un cadru didactic format pe CES
- participare a 2 cadre didactice din aria tehnologii în comisia națională
- reprezentanți în Consiliul Consultativ al ISJ
- formarea cadrelor din aria tehnologii pe elaborare CDL și CDS
- acces permanent la internet – cadre didactice și elevi
- starea fizică a spațiilor școlare și încadrarea în normele de igienă corespunzătoare

- școala dispune de fonduri bănești extrabugetare provenite din activitatea de producție din Complexul școală
- școala are CDI
- existența laboratoarelor de informatică, turism, laborator tehnica servirii, contabilitate, restaurant, cofetărie, bucătărie, fizică-chimie
- realizarea de resurse extrabugetare din activitatea proprie de producție și închirieri spații
- semestrial – Comisia diriginților organizează întâlniri cu reprezentanți ai Poliției în scopul prevenirii delincvenței juvenile
- întâlniri semestriale cu Comitetul consultativ al părinților, suplimentate de consultații individuale cu părinți
- contactele cu diverse instituții pentru realizarea unor activități extracurriculare precum: excursii, vizite la muzee, vizionări de spectacole, acțiuni contabile cu cămine de bătrâni, orfeline etc., introduc elevii în mediul comunitar și contribuie la socializarea lor.
- organizarea de târguri și expoziții pentru prezentarea ofertei educaționale și promovarea imaginii școlii
- dezvoltarea unei culturi organizaționale care promovează oportunități egale pentru toți membrii săi, spiritul de echipă și competența profesională
- părinți interesați de evoluția elevilor
- cererea pe piața muncii a calificărilor școlarizate
- funcționarea parteneriatelor cu agenți economici pentru instruirea practică a elevilor
- parteneriate cu părinții, Poliția, Jandarmeria, Direcția de Sănătate publică
- parteneriat cu Universitatea pentru practica pedagogică
- cadre didactice implicate în proiecte cu finanțare europeană în care școala a avut rol de beneficiar sau partener
- școala implicată activ în programele de dezvoltare ale comunității locale
- includerea în CA a partenerilor sociali, agenți economici, părinți, elevi
- preocupări constante pentru promovarea imaginii școlii – existența paginii WEB
- oferta educațională se adaptează cerințelor de pe piața muncii și intereselor elevilor
- decontarea abonamentelor elevilor pentru transportul auto
- școala este autorizată pentru programe de formare a adulților
- nivelul ridicat al resurselor umane care asigură pregătirea teoretică și practică
- implicarea unor cadre didactice în procesul de reformă prin Comisii Naționale de Specialitate
- preocuparea colectivului didactic pentru formarea continuă în specialitate și metodică
- reabilitarea spațiilor de învățământ prin buget local, extrabuget
- laboratoarele de informatică, fizică, chimie, sala profesorală, CDI, birouri administrativ conectate la internet
- laboratoare și ateliere de specialitate dotate cu echipamente care asigura instruirea conform standardelor
- ateliere școlare specializate pentru instruirea practică și activități generatoare de venituri
- centrala termică proprie –modernizată
- parteneriat cu agenții economici pentru toate specializările în care pregătim elevi
- școala este bine apreciată la nivelul comunității locale, exista o foarte bună colaborare cu Primăria
- acțiuni dirijate privind informarea și consilierea privind cariera
- existența unei platforme unitare necesară efectuării activităților în sistem on line

PUNCTE SLABE

- pondere redusă a CDS transcurricular
- pondere redusă a materialelor auxiliare proprii la aria curriculară „Om și societate”
- partea experimentală insuficient abordată
- slabă motivare datorită salariilor mici

- slabă participare la cursuri de formare și perfecționare datorită accesului la aceste cursuri prin achitare de taxe
- conservatorismul și rezistența la schimbare a unor cadre didactice
- conservatorismul unor cadre didactice privind aspecte precum: organizarea și desfășurarea lecțiilor, centrarea activității didactice pe nevoile elevului, informatizarea învățământului etc.
- 45% din cadrele didactice nu sunt formate pe metoda proiect
- 20% dintre cadrele didactice nu aplică metode active-participativ
- lipsa unei finanțări dedicate din bugetul de stat pentru activitățile firmelor de exercițiu, cu dependență mare de sponsorizări și resurse proprii ale școlii
- număr redus de cadre didactice dispuse să coordoneze firme de exercițiu, ceea ce duce la suprasolicitarea unui nucleu restrâns de profesori
- implicare inegală a cadrelor didactice în utilizarea metodei de învățare prin firmă de exercițiu și a instrumentelor digitale/IA
- resurse materiale limitate pentru amenajarea și dotarea completă a spațiilor dedicate firmelor de exercițiu (laboratoare specializate, echipamente, consumabile)
- participare neuniformă a elevilor la activitățile antreprenoriale extracurriculare, unele clase și grupe fiind mult mai implicate decât altele
- doar 23% dintre profesori pot comunica într-o limbă străină
- utilizarea relativ redusă a mijloacelor tehnice și moderne în procesul de predare – învățare; doar 45% dintre profesori folosesc calculatorul în procesul de predare-învățare
- lipsa formării pe dezvoltarea parteneriatului școală – agent economic
- nu există sală de sport corespunzătoare
- fondul de carte al bibliotecii nu este actualizat
- materialul didactic este insuficient și depășit
- fondurile bănești nu sunt suficiente pentru stimularea cadrelor didactice și elevilor, pentru achiziționarea unor echipamente și materiale didactice, pentru întreținerea spațiilor școlare
- încărcarea elev pe calculator nu oferă posibilitatea desfășurării în condiții de calitate a programului educativ (100 calc)
- lipsa softului educațional pentru aria tehnologii
- slabe legături de parteneriat cu O.N.G.-uri
- puține activități desfășurate în școală implică coparticiparea părinților
- implicarea formală a părinților în decizie
- implicarea limitată a cadrelor didactice și elevilor în proiecte internaționale
- implicarea redusă a partenerilor economici în evaluarea pe parcurs și finală a instruirii practice
- dificultăți în parteneriatele cu agenți economici din turism
- neimplicarea agenților economici în luarea deciziilor (prezență formală în CA)
- procesul educațional nu este monitorizat și evaluat sistematic
- tendința de a raporta succesul educațional în funcție de performanțele de la vârf, nu pe baza valorii adăugate obținute prin activități diferențiate
- resurse insuficiente pentru: dotări cu mijloace de învățământ, suport logistic pentru multiplicarea materialelor de învățare
- se aplică sporadic metodele care să asigure o învățare centrată pe elev material didactic insuficient pentru aplicarea metodelor interactive
- nu se elaborează planuri de carieră
- nu se cunoaște specificul calificărilor și potențialul acestora pe piața muncii, inserția profesională a absolvenților este urmărită empiric fără a exista un sistem bine organizat
- lipsa motivației învățării în special pentru elevii de la școala profesională
- slaba implicare din partea unor părinți în menținerea unor elevi la cursuri- școala profesională

OPORTUNITĂȚI

- oferta CDL vine în sprijinul ameliorării fenomenului de absenteism școlar și contribuie la dezvoltarea unei motivații intrinseci pentru învățare.
- elaborare Standarde de Pregătire Profesională și Curriculum Național în cadrul Reformei Învățământului Profesional și Tehnic
- existența auxiliarelor curriculare elaborate la nivel național
- numărul de întâlniri și activități comune ale cadrelor didactice în afara orelor de curs favorizează împărtășirea experienței, creșterea coeziunii grupului, o comunicare mai bună
- varietatea cursurilor de formare și perfecționare organizate de ONG,
- posibilitățile financiare de stimulare, motivare a cadrelor didactice
- întâlnirile frecvente de câte ori este cazul între cadrele didactice și părinții elevilor (ședințele cu părinții la nivelul clasei / școlii, consultațiile)
- formarea continuă a cadrelor didactice prin universități și CCD
- descentralizare și autonomie instituțională
- parteneriat cu comunitatea locală (primărie, părinți), ONG, firme
- existența unor spații (ex. cabinetul de informatică) ce pot fi închiriate în scopul obținerii unor fonduri bănești
- posibilitatea antrenării elevilor și părinților în activități productive și de întreținere a școlii
- accesul la programe de finanțare pentru dezvoltarea școlilor cu profil servicii
- disponibilitatea și responsabilitatea unor instituții de a veni în sprijinul școlii (Primărie, ONG, Biserică, Poliție, instituții culturale)
- cererea exprimată de Consiliul reprezentativ al elevilor privind desfășurarea de activități comune părinți-profesori-elevi
- interesul școlilor de a le fi prezentată oferta educațională
- interesul firmelor de a-și recruta și forma în perspectivă personal specializat
- existența unui număr mare de concursuri, târguri și proiecte naționale / regionale de profil care valorizează activitatea firmelor de exercițiu
- posibilitatea accesării de programe și finanțări europene / naționale dedicate educației antreprenoriale, dezvoltării durabile și digitalizării
- interesul agenților economici pentru colaborarea cu școala în vederea formării viitoarei forțe de muncă și implicării în activități ale firmelor de exercițiu
- extinderea participării firmelor de exercițiu la competiții și târguri internaționale, valorificând experiența acumulată de cele 26 de firme de exercițiu și palmaresul de 75 de premii, pentru creșterea vizibilității colegiului la nivel european și dezvoltarea competențelor interculturale ale elevilor.
- dezvoltarea și diversificarea parteneriatelor cu agenți economici locali, regionali și naționali, prin implicarea acestora în calitate de firme mamă, mentori sau evaluatori, cu impact direct asupra relevanței activităților desfășurate în firmele de exercițiu și asupra inserției profesionale a celor 217 elevi implicați.
- integrarea extinsă a competențelor digitale și a utilizării responsabile a inteligenței artificiale în activitatea firmelor de exercițiu, prin proiecte aplicative de marketing digital, analiză economică și simulare de business, valorificând platformele educaționale existente și experiența celor 11 profesori coordonatori.
- valorificarea rezultatelor obținute de firmele de exercițiu în proiecte educaționale finanțate (FSE+, Erasmus+, PEO), pentru susținerea mobilităților, stagiilor de practică și activităților antreprenoriale, cu scopul creării unui traseu coerent de la simularea de afaceri la integrarea pe piața muncii.
- responsabilitatea (altor școli) instituții omoloage pentru schimburi de experiență
- interesul agenților economici din zonă pentru calificările oferite
- disponibilitatea agenților economici – parteneri ai școlii - pentru angajarea absolvenților
- disponibilitatea autorităților locale pentru asigurarea accesului la educație
- sunt elaborate norme metodologice de formare a adulților
- noul sistem legislativ

- legislația permite obținerea de venituri extrabugetare prin închirieri, donații, sponsorizări, prestări servicii, cursuri de formare continuă și autonomie în utilizarea acestora
- întreprinderile mici și mijlocii, persoanele fizice sunt într-o continuă creștere fiind un mare furnizor de locuri de muncă
- existența Programelor europene privind formarea continuă a personalului didactic și cooperare
- existența PLAI și PRAI actualizate
- colaborare cu Consiliul Reprezentativ al părinților, Politie, Jandarmerie, Consiliul local, Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul Teritorial de Protecție a Muncii, AJOFM

AMENINȚĂRI

- insuficienta diversificare și adecvare a CDL la cerințele și solicitările părinților și elevilor poate scădea motivația acestora pentru învățare precum și interesul pentru această unitate de învățământ. Există riscul micșorării numărului de cereri de înscriere în instituție.
- insuficienta implicare a agenților economici în elaborarea CDL și CDS
- lipsa legislație care prevede implicarea Camerei de Comerț în formarea inițială în vederea asigurării calității formării profesionale
- inexistență manualelor la anumite specializări la liceul tehnologic
- scăderea motivației și interesului pentru activitățile profesionale (colaborare cu părinții, perfecționarea, activitățile extracurriculare, confecționarea materialelor didactice, pregătirea cu profesionalism a lecțiilor etc.)
- criza de timp a părinților datorată actualei situații economice care reduce implicarea familiei în viața școlară. Acest lucru se reflectă atât în relația profesor-elev cât și în performanța școlară a elevilor
- administrarea necorespunzătoare a resurselor materiale și financiare existente
- degradarea spațiilor școlare datorită fondurilor bănești limitate, alocate pentru întreținerea școlii
- conștiința morală a elevilor privind păstrarea și întreținerea spațiilor școlare
- ritmul accelerat al schimbărilor tehnologice conduce la uzura morală a echipamentelor existente
- scăderea interesului elevilor pentru calificările economice și migrarea către alte filiere / unități de învățământ, cu risc de diminuare a numărului de elevi integrați în firmele de exercițiu
- instabilitatea economică și schimbările de pe piața muncii, care pot afecta disponibilitatea și continuitatea parteneriatelor cu agenții economici și firmele mamă
- posibile modificări legislative / curriculare la nivel național care pot reduce numărul de ore la disciplinele de specialitate și, implicit, timpul alocat activităților din firmele de exercițiu
- concurența altor unități de învățământ care dezvoltă la rândul lor rețele puternice de firme de exercițiu și proiecte antreprenoriale, atrăgând elevi cu rezultate foarte bune
- dinamica rapidă a tehnologiilor digitale la care nu toate cadrele didactice reușesc să se adapteze în același ritm, cu riscul ca activitatea firmelor de exercițiu să devină mai puțin atractivă pentru elevi
- lipsa spațiului construibil pentru sală de sport și extindere bază de practică
- lipsa fondurilor alocate de consiliul local pentru amenajarea unui centru de documentare, abonamente la reviste de specialitate
- lipsa fondurilor alocate pentru investiții
- existența unui plafon foarte scăzut pentru acordarea de burse școlare
- organizarea defectoasă a activităților de parteneriat poate conduce la diminuarea sau chiar inversarea efectelor scontate
- nivelul de educație și timpul limitat al părinților poate conduce la slaba implicare a părinților în viața școlară
- instabilitate la nivel social și economic a instituțiilor potențial partenere

- slaba informare privind specificul și inadecvarea activităților propuse de către instituțiile partenere
- migrația externă a părinților
- inexistența cadrului legislativ care să motiveze agenții economici să acorde burse
- repartizarea computerizată centrată pe performanțele școlare fără legătură cu aptitudinile elevilor
- nu există un sistem de prognoze pentru evaluarea nevoilor de calificare pe termen mediu și lung
- populația școlară se află în continua scădere pana în 2025
- fluctuații mari în ceea ce privește numărul firmelor de la un an la altul (dispar și apar noi firme)
- situația materială a părinților nu poate asigura pentru mulți elevi condițiile optime pentru școlarizare
- nivelul scăzut al salariilor la încadrarea absolvenților învățământului preuniversitar.
- nu există o metodologie aplicabilă a creditelor transferabile în I.P.T.
- nu există un sistem de prognoze în sprijinul activităților de orientare și consiliere

PARTEA A III-A –PLANUL OPERAȚIONAL

III.1. Planul operațional pentru anul școlar 2025-2026

PLANUL OPERAȚIONAL PENTRU ANUL ȘCOLAR 2025-2026

CURRICULUM						
PRIORITATEA : 1. Corelarea ofertei educationale a DPM cu nevoile de calificare din municipiul Alba Iulia						
ȚINTE - INDICATORI DE IMPACT:						
Tinta strategica 1: Dezvoltarea factorilor ce contribuie la creșterea competitivității economiei. Corelarea ofertei școlii cu nevoile de calificare ale municipiului Alba Iulia						
Obiectiv strategic1: Adaptarea ofertei educationale la cerintele pieței muncii						
Obiectiv specific1: Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adaptare a competențelor formate la nevoile economiei în schimbare, prin includere și diversitate						
Indicatori de performanță:						
- Informații actualizate anual privind evoluția pieței muncii regionale și locale - Studii de monitorizare a inserției socioprofesionale a absolvenților IPT - Integrarea a 100% dintre elevii claselor a XI-a și a XII-a liceu în activitatea firmelor de exercițiu, prin participarea acestora la activități antreprenoriale organizate în școală și în afara școlii. - Organizarea anuală a minimum 6 activități antreprenoriale interne (lansarea firmelor de exercițiu, workshop-uri, proiecte interdisciplinare) pentru elevii din clasele a XI-a și a XII-a. - Participarea anuală a firmelor de exercițiu la minimum 8 competiții, târguri sau proiecte antreprenoriale externe (regionale și naționale). - Derularea a minimum 10 activități care contribuie la dezvoltarea competențelor digitale și de utilizare a inteligenței artificiale (realizarea de materiale digitale, utilizarea platformelor online, instrumente AI pentru promovare). - Organizarea a minimum 3 activități cu componentă verde și de dezvoltare durabilă, realizate în parteneriat cu firme de exercițiu (campanii de reciclare, economisire resurse, promovarea produselor sustenabile). - Realizarea a minimum 3 acțiuni/an în care comunitatea locală și partenerii economici sprijină financiar participarea elevilor la competiții antreprenoriale (taxe de participare, transport, premii). - Promovarea în media locală, pe site-ul școlii și/sau pe rețelele sociale a minimum 4 activități antreprenoriale realizate de elevi prin firmele de exercițiu.						
Acțiuni pentru atingerea obiectivului: (Ce anume trebuie să se întâmple?)	Rezultate așteptate (măsurabile)	Data până la care vor fi finalizate	Persoana/persoanele responsabile	Parteneri	Cost	Sursa de finanțare
I. Monitorizarea pieței muncii prin colectarea, actualizarea și analiza informațiilor privind nevoile pieței muncii, disponibile	-Informații actualizate anual privind evoluția pieței muncii locale	Noiembrie 2025	-Directorii -Responsabilul comisiei de orientare școlară și profesională	-AJOFM -Membrii comisiei -ISJ		

din surse statistice oficiale și administrative, studii și prognoze etc.						
2. Sondaje în rândul absolvenților și operatorilor economici	-Identificarea operatorilor economici care solicita calificări profesionale și asigură locuri în stagiile de pregătire practică pentru toți elevii	Noiembrie 2025	-Directorii -Responsabilul comisiei de orientare școlară și profesională	-Membrii comisiei -operatori economici		
3. Monitorizarea inserției absolvenților ÎPT	-Studii de monitorizare a inserției socioprofesionale a absolvenților DPM	Octombrie 2025	- Responsabilul comisiei pentru orientarea școlară, profesională, monitorizarea traseului profesional	-Membrii comisiei -Absolvenți clasa a XII-a		
4. Organizarea și funcționarea firmelor de exercițiu. Participarea la activități antreprenoriale prin firmele de exercițiu (evenimente de lansare, târguri ale firmelor de exercițiu, competiții și proiecte cu profil antreprenorial). Organizarea de activități antreprenoriale interne prin firmele de exercițiu (lansarea firmelor, workshop-uri, proiecte interdisciplinare, simulări de afaceri) pentru elevii claselor a XI-a și a XII-a	-Certificate firme de exercițiu active (min 20) -Raportul anual de activitate al cadrelor didactice (min 10) -Calendarul proiectelor avizate de MEN (1 concurs) -Statistică premii și distincții obținute (minim 5 târguri FE) -Realizarea a minimum 6 activități antreprenoriale interne/an, cu participarea a 100% din elevii claselor a XI-a și a XII-a integrați în cele 26 de firme de exercițiu	Octombrie 2025- Iunie 2026	-Profesorii coordonatori ai firmelor de exercițiu Asociația Eco Alba Iulia, ADAT, agenți economici parteneri de practică	-Elevii claselor a XI-a și a XII-a, liceu cuprinși în firmele de exercițiu	Bugetul școlii, sponsorizări, contribuții ale comunității locale (primărie, ONG-uri, firme)	
5. Participarea firmelor de exercițiu la competiții și târguri antreprenoriale regionale și naționale (târguri ale firmelor de exercițiu, concursuri de business plan, proiecte regionale și naționale).	Participarea anuală la minimum 8 evenimente externe cu caracter antreprenorial, cu implicarea a cel puțin 10 firme de exercițiu și a minimum 80 de elevi	Octombrie 2025- Iunie 2026	-Profesorii coordonatori ai firmelor de exercițiu Asociația Eco Alba Iulia, ADAT, agenți economici parteneri de practică	-Elevii claselor a XI-a și a XII-a, liceu cuprinși în firmele de exercițiu	Bugetul școlii, sponsorizări, contribuții ale comunității locale (primărie, ONG-uri, firme)	

Tinta strategica 2: Dezvoltarea serviciilor de orientare si consiliere						
Obiectiv strategic 2: Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă.						
Obiectiv specific 2: Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere						
Indicatori de performanță:						
Realizarea unui număr mediu de minim 2 ore de consiliere specializată /elev, anual pentru elevii din clasele terminale (XII, XI SP)						
Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de IPT						
Acțiuni pentru atingerea obiectivului: (Ce anume trebuie să se întâmple?)	Rezultate așteptate (măsurabile)	Data până la care vor fi finalizate	Persoana/persoanele responsabile	Parteneri	Cost	Sursa de finanțare
1. Organizarea de evenimente pentru prezentarea de oferte de locuri de muncă și pentru orientarea carierei cu implicarea angajatorilor	-Participarea tuturor elevilor din clasele terminale la: - „Târgul de ofertă educațională” și alte proiecte inițiate de cadrele didactice în parteneriat cu Universitățile - acțiuni de promovare a ofertei educaționale de către universități - „Târgul locurilor de muncă” - vizite la agenți economici - prezentări susținute de Asociația Centrul de Educație Internațională	Conform calendarelor stabilite de parteneri	Director Diriginti	Elevi Agenți economici Universități Cadre didactice Asociația Centrul de Educație Internațională		
2. Colaborarea școlilor în rețea pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire	-Schimb de bune practici -Elaborarea, realizarea ghidului calificărilor și distribuirea către factorii interesați -Realizarea de panouri de OSP (fotografii, film, prospecte) -pagina Web a școlii	Realizare: februarie 2026 Distribuire: martie-aprilie 2026	Director Responsabil comisia de orientare și consiliere profesională	Profesori Școli gimnaziale		
3. Proiectarea și implementarea unui program de activități de informare și consiliere pentru: a) clasele a VIII-a: calificări-cariera profesională b) clasa a VIII-a: oferta de formare c) clasa a XI-a școala profesională și XII-a: alternative	Cunoașterea de către toți părinții și elevii claselor terminale a meserilor și specializărilor din oferta educațională, stabilirea traseului educațional corespunzător pentru fiecare elev	Martie –Aprilie 2026	Director	Profesori Școli gimnaziale		

de angajare și/sau continuare a studiilor						
Ținta strategică 3: Asigurarea accesului la IPT și creșterea gradului de cuprindere în educație						
Obiectiv strategic 3 Facilitarea accesului la educație prin IPT, prevenirea și reducerea abandonului școlar						
Obiectiv specific 3:Facilitarea accesului la educație pentru elevii din categoriile dezavantajate						
Indicatori de performanță: Implementarea recomandărilor EQAVET, la nivelul tuturor furnizorilor de educație și formare profesională inițială.						
Acțiuni pentru atingerea obiectivului: (Ce anume trebuie să se întâmple?)	Rezultate așteptate (măsurabile)	Data până la care vor fi finalizate	Persoana/persoanele responsabile	Parteneri	Cost	Sursa de finanțare
1. Facilitarea mobilității elevilor în teritoriu (transport/internat, burse, etc.). Abonamentele sunt decontate conform legii	Șanse egale la instruire pentru toți elevii indiferent de mediul de proveniență	An școlar 2025-2026	Director	Consiliul local		Buget local
2. Colaborarea școlilor din rețea în planificarea ofertei pentru asigurarea unei acoperiri teritoriale optime din perspectiva cuprinderii în educație și continuării studiilor la fiecare nivel de calificare în cadrul traseelor de formare planificate	Șanse egale la instruire pentru elevii din zonele școlilor din rețea	Ianuarie 2026	Director	Școlile din rețea (S)		
3. Programe de sprijin pentru elevii care vor să continue studiile prin schimbarea domeniului/traseului de pregătire: programe de recuperare și pregătire a elevilor pentru examenele de diferență - colaborare între școli în acest scop	Dobândire a cunoștințelor de către elevii care își schimbă domeniul pentru promovarea examenelor de diferențe	Februarie 2026	Comisia OSP	Cadre didactice Elevi		
4. Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școală	Cunoașterea nevoilor elevilor acordarea de sprijin în vederea integrării lor	Februarie 2026	Consilier școlar	Diriginti Elevi		
5. Oferirea de programe remediale pentru elevii cu dificultăți de	Creșterea randamentului învățării și diminuarea	Permanent	Șefii de catedre	Cadre didactice Elevi		

învățare (în special cei din categorii defavorizate)	absenteismului școlar					
6. Colaborare cu autoritățile, instituții specializate și ONG pentru oferirea de asistență specializată, consiliere și sprijin familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu (din medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale, etc.)	Reducerea absenteismului școlar cu 10%	Permanent	Consilier școlar	Diriginți CJAPP ONG-uri Consilii locale		
7. Infrastructură adaptată pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale (rampe de acces, grupuri sanitare adaptate, etc.)	Diminuarea dificultăților de acces și integrare a elevilor cu nevoi speciale	Verificare permanentă a infrastructurii specifice și menținerea în stare de funcționare	Director Administrator patrimoniu	Consiliul local		

RESURSE

Tinta strategica 4 : Dezvoltarea competentelor profesionale ale resurselor umane

Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic

Obiectiv specific4: Perfecționare metodică și de specialitate

Indicatori de performanță:

Toți profesorii cuprinși anual cel puțin în activitățile metodice organizate la nivelul școlii sau al rețelei școlare

Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți, operaționale în fiecare școală

Cel puțin 25% din profesori / an participanți la un stagiu de formare organizat de instituții abilitate

Programe operaționale anuale de actualizare a cunoștințelor din domeniul de specialitate, pentru toți profesorii de specialitate și maiștrii instructori, adoptate de fiecare școală sau rețea de școli dintr-un domeniu

Acțiuni pentru atingerea obiectivului: (Ce anume trebuie să se întâmple?)	Rezultate așteptate (măsurabile)	Data până la care vor fi finalizate	Persoana/persoanele responsabile	Parteneri	Cost	Sursa de finanțare
1. Programe în colaborare cu agenții economici, pentru actualizarea competențelor de specialitate ale profesorilor din școală cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic (vizite de documentare / stagii de formare în întreprinderi / întâlniri tematice cu agenții)	Dobândirea informațiilor de către profesorii specialiști privind noile tehnologii utilizate de agenții economici parteneri și a competențelor impuse în formarea elevilor	Septembrie 2025 Februarie 2025	Director	Profesori discipline tehnice Agenți economici		

economici / participare la târguri și expoziții, etc.)						
2. Programe de formare continuă pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT (stagii de formare prin instituțiile acreditate, întâlniri metodice, lecții deschise, scheme de mentorat în școli, etc.)	Toți profesorii participă la activități metodice organizate în școală și la nivelul județului -45% din cadrele didactice participă la cursuri de formare organizate prin CCD și alte instituții acreditate	Conform graficelor stabilite de formatori	Responsabilul comisiei de dezvoltare și formare profesională Ciocan Carmen	CCD Comisii metodice		
3. Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți	Creșterea competențelor metodice	Permanent	Profesori mentori	CCD Catedre de specialitate		
4. Acțiuni de diseminare exemple de bune practici	Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate	Permanent	Responsabilii comisiilor metodice	Cadre didactice		

DEZVOLTARE ȘI RELĂȚII COMUNITARE

Tinta strategică 5: Internationalizarea, prin dezvoltarea și diversificarea parteneriatului european

Obiectiv strategic 5: Dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat

Obiectiv specific 5: Creșterea numărului de parteneriate cu companii din UE

Școala completează harta parteneriatelor pentru anul școlar 2025-2026. Încheierea de convenții de practică la agenții economici pentru elevi la nivelul 3 și 4 de calificare: școala are parteneri sociali implicați în elaborarea de CDL are partener social implicat în activități de orientare profesională, dar nu are partener social pentru formarea adulților.

Indicatori de performanță:

- Cel puțin câte 1 partener social pentru fiecare dintre domeniile principale de pregătire, reprezentat în Consiliul de administrație din fiecare școală din ÎPT
- Cel puțin un agent economic reprezentat în Consiliul de administrație din fiecare școală din ÎPT
- Rețele de colaborare funcționale pe lângă fiecare școală, care reflectă diversitatea mediului economic (diverse clase de mărime, domenii și tipuri de activități producătoare de bunuri și servicii) și demonstrează implicare efectivă a partenerilor în toate activitățile cheie (identificarea cererii și planificarea ofertei, elaborarea curriculumului în dezvoltare locală, instruirea practică, examenele finale de evaluare, orientarea carierei, formarea profesorilor, educația la cerere, etc.)
- Locuri de practică și condiții de pregătire în întreprinderi asigurate pentru toți elevii, în conformitate cu Standardele de pregătire profesională și cerințele învățării centrate pe elev
- Proiect Erasmus+ câștigat

Acțiuni pentru atingerea obiectivului: (Ce anume trebuie să se întâmple?)	Rezultate așteptate (măsurabile)	Data până la care vor fi finalizate	Persoana/persoanele responsabile	Parteneri	Cost	Sursa de finanțare
---	----------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------	-----------	------	--------------------

1. Revizuirea componentei Consiliului de Administrație din școală prin cooptarea unor reprezentanți ai partenerilor sociali (conform ROFUIP)	Dezvoltarea parteneriatului și implicarea acestora în problemele de administrație a școlii.	Septembrie 2025	Director	Consiliul de administrație Consiliul profesoral		
2. Diversificarea portofoliului de parteneriate al școlii prin încheierea de noi convenții, diversificarea obiectivelor și activităților comune	Contracte de colaborare care să acopere instruirea practică în toate calificările pentru care pregătim elevii	Septembrie -Noiembrie 2025	Director	Agenți economici		
3. Monitorizarea parteneriatului social la nivelul școlii (baza de date/harta anuală a parteneriatului) și adoptarea de măsuri de ameliorare	Creșterea eficienței activităților de instruire practică	Permanent	Director	Maiștrii instructori Agenții economici Elevii		
4. Îmbunătățirea organizării examenelor de absolvire privind efectivitatea participării partenerilor sociali în cadrul comisiilor.	Participarea reprezentanților agenților economici la toate comisiile pentru examene de certificare competențe profesionale nivel 3 și 4	Conform calendar certificare 2026	Director	Agenți economici		

Tinta strategica 6: Reabilitarea si modernizarea infrastructurii si dotării școlii

Obiectiv strategic 6: Îmbunătățirea condițiilor de învățare

Obiectiv specific 6 :Dotarea cu echipamente de instruire conform standardelor de pregătire

Indicatori de performanță:

Până în 2025, toate școlile din județ să beneficieze de dotare PNRR prevăzută în standardele

Acțiuni pentru atingerea obiectivului: (Ce anume trebuie să se întâmple?)	Rezultate așteptate (măsurabile)	Data până la care vor fi finalizate	Persoana/persoanele responsabile	Parteneri	Cost	Sursa de finanțare
1. Reactualizarea listelor de dotări cu echipamente și mobilier pentru fiecare atelier / laborator.	Baza de date	noiembrie 2025	Director	Responsabil catedra discipline tehnice Responsabili de săli		
2. Dotarea cu laboratoare inteligente a Colegiului Economic „Dionisie Pop Marțian” F-PNRR-SmartLabs-2023-1663	2 Laboratoare lingvistice	30 septembrie 2025	Cetean Ioan Emil Țărău Daniela		590.267,77 lei	Finanțat de Uniunea Europeană Planul Național de Redresare și

						Reziliență
3. „Dotări moderne pentru învățământul profesional și tehnic la COLEGIUL ECONOMIC ”DIONISIE POP MARȚIAN” F- PNRR-DOTLAB-2024-0243	Atelier – Alimentație publică / bucătar (100000,00 €) Laborator de informatică (18.000,00 €)	31 martie 2026	Cetean Ioan Emil Țărău Daniela		587.392,20 lei	Finanțat de Uniunea Europeană Planul Național de Redresare și Reziliență
4. Achiziționarea de mijloace de învățământ pentru dotarea laboratoarelor de TSC, baza de practică și echipamente pentru sala de sport, respectiv CDI	Sporirea eficienței învățării și dobândirea deprinderilor practice	conform plan de achiziții și surselor de finanțare	Cetean Ioan Emil Apolzan Cosmin Basarabă Mihaela Beca Felicia Moghiroiu Ana	Primărie		PNNR
5. Dotare cu aer condiționat a sălilor de clasă	Asigurarea mediului de învățare	2025-2026	Director Consiliul de administrație			Asociația Eco Sponsorizări

III.2. Planul de școlarizare pentru anul 2025-2026

Liceu Tehnologic – profil Servicii		
Clasa a IX a	Comerț	1 clasă
Economic intensiv engleză	1 clasă	
Turism și alimentație	2 clase	
Clasa a X a	Comerț	1 clasă
Economic	2 clase	
Turism și alimentație	2 clase	
Clasa a XI a	Tehnician în activități economice	2 clase
Tehnician în activități de comerț	1 clasă	
	Tehnician în activități de turism	1 clasă
	Tehnician în gastronomie	1 clasă
Clasa a XII a	Tehnician în activități economice	2 clase
	Tehnician în activități de turism	1 clasă
	Tehnician în achiziții și contractări	1 clasă
	Organizator banqueting	1 clasă
Școala profesională		
Clasa a IX a	Bucătar	1 clasă
	Ospătar (chelner) vânzător	1 clasă
	în unități de alimentație publică	
Clasa a X a	Bucătar	1 clasă
	Ospătar (chelner) vânzător	1 clasă
	în unități de alimentație publică	
Clasa a XI a	Bucătar	1 clasă
	Ospătar (chelner) vânzător	1 clasă
	în unități de alimentație publică	

III.3. Planul de dezvoltare profesională a personalului

Acțiuni	Rezultate așteptate	Termen	Persoane responsabile	Parteneri
Perfecționare prin obținere definitivă și grade didactice	Număr de cadre didactice cu definitivă și grade didactice	An școlar	Responsabil cu formarea continuă	ISJ Alba Universități de profil
Activități metodice în cadrul catedrei	Număr de cadre didactice implicate activ	Lunar	responsabili comisii metodice	
Activități metodice în cadrul comisiilor metodice la nivel județean	Număr de cadre didactice implicate activ	Semestrial	Responsabili cercuri pedagogice	ISJ Alba CCD Alba
Perfecționarea prin diverse cursuri	Număr de cadre didactice	An școlar	Responsabil cu formarea continuă	Furnizori de formare profesională ISJ Alba CCD Alba

PARTEA A IV-A - CONSULTARE, MONITORIZAREA și EVALUARE

Planul operațional va fi monitorizat de director împreună cu echipa CEAC și de echipa care va participa la elaborarea planului.

Responsabilii de catedre evaluează activitatea membrilor catedrelor bilunar și înaintează rapoarte care vor fi analizate în Consiliul de Administrație.

Concluziile desprinse sunt analizate în Consiliul Profesorat, semestrial

IV.1 Consultare, organizare

Pentru elaborarea Planului de Acțiune a Școlii a fost consultat Ghidul de elaborare a Planului de Acțiune/Dezvoltare a Școlii pentru însușirea modului de elaborare.

Pentru analiza mediului extern au fost consultate Strategia Dezvoltării Învățământului Preuniversitar-MEC, PRAI și PLAI din Regiunea 7-Centru pentru a stabili contextul național, regional și local, structura planurilor de școlarizare pentru IPT din județ, Studiu cu privire la determinarea nevoii de pregătire profesională și tehnică prin învățământul preuniversitar la orizontul anului 2024, pe baza analizei dinamicii pieței muncii la nivel regional, cu exemplificare pe Regiunea Centru.

Pentru analiza mediului extern s-au utilizat chestionare, interviuri, au avut loc întâlniri atelier și discuții cu elevi, părinți, AJOFM, Camera de Comerț și Industrie, parteneri economici, parteneri sociali și educaționali, cadre didactice ale școlii, directori și diriginți clasa a VIII-a din școlile generale de pe raza municipiului Alba Iulia, reprezentanți ai ISJ Alba.

Pentru analiza mediului intern s-au utilizat statistici anuale ale școlii, statistici examen bacalaureat, fișe de formare continuă cadre didactice, fișe de evaluare, teste de evaluare inițială, chestionare pentru stabilirea tipurilor de inteligență și stilurilor de învățare, fișe de observație asupra elevilor cu dificultăți de învățare și fișe de progres ale elevilor, mapele comisiilor metodice, portofoliile profesorilor și ale elevilor, rapoarte ale responsabililor comisiilor metodice, rapoarte de monitorizare prezentate în Consiliul de Administrație, chestionare elevi-părinți-cadre didactice, fișe de asistențe ale directorilor și responsabililor comisiilor metodice, programul Consiliului de Administrație și al directorilor de monitorizare a activității din școală, sondaje părinți-elevi, programul de formare continuă și dezvoltare profesională a personalului școlii, rezultate la olimpiade și concursuri școlare, procese verbale de inspecții ale ISJ și ale MENCȘ, execuția bugetară 2023 și 2024, execuția bugetară 2024 (până la 15.12.2024)

Au fost constituite echipe de lucru cuprinzând un număr mare de profesori și personal administrativ. Activitatea acestor echipe a vizat următoarele componente: contextul local, regional și național, curriculum, parteneriate, învățarea centrată pe elev, consiliere și orientare privind cariera.

În prima fază activitățile s-au desfășurat pe echipe după care au avut loc întâlniri în plen în care s-a analizat stadiul de lucru la care s-a ajuns și s-au stabilit următorii pași în elaborarea Planului de Acțiune al Școlii. Responsabilitatea sintetizării materialelor și întocmirii variantei finale a proiectului a revenit unui grup restrâns de persoane.

Prin această modalitate de lucru fiecare catedră și departament din școală a realizat o autoevaluare a activităților desfășurate până la momentul actual și au fost încurajați să-și monitorizeze și să-și evalueze propria performanță și să identifice domenii ce necesită îmbunătățire și să stabilească strategiile viitoare care să satisfacă aspirațiile profesionale și personale ale elevilor, cerințele angajatorilor și ale comunității.

ETAPA	ACTIUNEA	LOCUL și DATA	FACTORI IMPLICATI
1	Instruirea echipei pentru elaborarea PAS-ului	10.09.2025	Director Profesori
2	Întâlnire de lucru	11.09-27.09.2025	Directori Echipa de proiect
3	Elaborarea planului de acțiune	19.09-30.09.2025	Directori Echipa de proiect
4	Finalizarea PAS	04.12.2025	Directori Echipa de proiect

IV.2 Monitorizare și evaluare

Pentru fiecare prioritate a fost constituită o echipă de lucru care va avea sarcina să monitorizeze implementarea acțiunilor, să evalueze dacă aceste acțiuni au avut efectul dorit/așteptat, să revizuiască acțiunile în lumina progresului realizat și să raporteze în mod regulat progresul înregistrat managerilor, personalului și altor factori interesați.

Rezultatele activității echipelor de monitorizare și evaluare se materializează în procese verbale ale întâlnirilor echipelor de program, feed-back din partea elevilor și partenerilor, raport de autoevaluare, înregistrări privind aprecierile primite.

Activitățile constau în sprijinirea colectivului didactic pentru implementarea procesului de predare – învățare centrată pe elev, colaborarea cu partenerii locali în identificarea abilităților cheie solicitate de către angajator absolvenților, identificarea unor noi parteneri locali interesați în calificarea propriului personal angajat.

Termenele la care se vor face evaluările vor fi noiembrie - decembrie 2025, ianuarie – martie 2026, noiembrie-decembrie 2025.

Monitorizare din punctul de vedere al managementului revine directorului și se va face permanent și va avea ca scop consilierea în vederea depășirii problemelor ce apar pe întreaga durată a implementării Planul de Acțiune al Școlii. Vor fi ajutați de către membrii Consiliului de Administrație și cei din comisia de Asigurare a Calității.

Etapele finale ale monitorizării și revizuirii presupun folosirea constatărilor și concluziilor rezultate în vederea reactualizării continue a proiectului și întocmirea planului operațional pentru anul următor (2026-2027).

Sunt vizate realizarea priorităților la termenele stabilite prin planurile operaționale

Prioritate	Persoane responsabile	Modalități de monitorizare	Modalități de evaluare	Termene de raportare Consiliul administrație
1. Corelarea ofertei educaționale a școlii cu nevoile de calificare ale municipiului și județului	Responsabilitatea echipei	Realizarea activităților stabilite prin planul de lucru a echipei	- aprecierile agenților economici - aprecierea părinților și elevilor - aprobarea CDL	Decembrie 2025
2. Dezvoltarea capacității de informare și consiliere profesională	Responsabilitatea echipei	Realizarea activităților din planul operațional	- chestionare cadre didactice - prestanța acțiunilor întreprinse - calitatea lucrărilor elaborate	Ianuarie – mai 2026
3. Dezvoltarea competențelor profesionale ale resurselor umane din școală	Responsabilul cu formarea continuă a personalului didactic	- Realizarea acțiunilor stabilite prin programul de lucru - Echipa - Catedre de specialitate	- Rapoarte ale echipei - Șefilor de catedră - Calitatea lucrărilor realizate și a mijloacelor de învățământ realizate	Bilunar

Prioritate	Persoane responsabile	Modalități de monitorizare	Modalități de evaluare	Termene de raportare Consiliul administrație
4. Reabilitarea infrastructurii clădire Căminul Ucenicilor, și achiziționarea mijloacelor de învățământ	Director PNRR	Achiziționarea lucrărilor și mijloacelor de învățământ	Respectarea termenelor	2025-2026
	Director	Livrarea echipamentelor conform necesarului	- Înregistrarea contabilității - Procese verbale de recepție	2025-2026
5. Dezvoltarea de parteneriate eficiente pentru formarea profesionala	Responsabil parteneriat	- Realizarea acțiunilor la termenele din programul managerial -atingerea țintelor la datele stabilite	- opinii - chestionare - angajatori - elevi	Mai 2026
6. Creșterea gradului de cuprindere a categoriilor cu risc de marginalizare	Consiliul educativ	- Realizarea acțiunilor la temele stabilite în planul operațional - Atingerea țintelor la datele stabilite	gradul de cuprindere la cursuri a elevilor cu risc de marginalizare	Septembrie 2025
7. Dezvoltarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor	Director	- Realizarea acțiunilor cuprinse în Planul operațional - Alfabetizarea digitală și familiarizarea elevilor și profesorilor din firmele de exercițiu cu utilizarea sustenabilă a tehnologiilor digitale și a instrumentelor bazate pe inteligență artificială (generatoare de conținut pentru materiale promoționale, platforme no-code, chatboturi, platforme de e-commerce)	- Rapoarte ale responsabilului cu formarea continua a personalului didactic - Realizarea a minimum 10 activități/an (atelier, sesiuni de formare, aplicații practice în cadrul firmelor de exercițiu).	Decembrie 2025